

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

5'inci Toplantı
4 Nisan 2018 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/929)

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Babaoğlu'nun, Komisyon toplantılarının ertelenme nedenlerine ilişkin açıklaması

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU

5'inci Toplantı

4 Nisan 2018 arŐamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Tarım, Orman ve KöyİŞleri Komisyonu saat 11.12'de açılarak üç oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mehmet Babaoğlu, Komisyon toplantılarının ertelenme nedenlerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Devlet Su İŞleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/929) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 17.56'da toplantıya son verildi.

4 Nisan 2018 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.12

BAŞKAN: Mehmet BABAĞLU (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet ÖNTÜRK (Hatay)

SÖZCÜ: Mehmet ERDEM (Aydın)

KÂTİP: Hüseyin FİLİZ (Çankırı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri, kamu kurumlarımızın değerli bürokrat ve temsilcileri, kıymetli basın mensubu arkadaşlarım, birliklerimizin, kooperatiflerimizin saygıdeğer temsilcileri, çiftçilerimiz ve değerli misafirlerimiz; hepinize hoş geldiniz diyorum.

Yeterli çoğunluğumuz vardır, 26'ncı Yasama Döneminin 9'uncu toplantısını açıyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/929)

BAŞKAN – Maddelerini görüşmeye başladığımız (1/929) esas numaralı Tasarı'nın 15 Mart 2018 tarihinde geneli üzerinde görüşmelerini tamamlamış, 29 Mart 2018 tarihli toplantımızda maddeler üzerinde görüşmelerde ise 45'inci maddesini görüşüp oylamıştık. Bugün 46'ncı maddeden görüşmelere devam ediyoruz.

46'ncı madde üzerinde görüşmelere başlamadan önce bir bilgi vermek istiyorum. Daha önceki toplantımızda görüşüp karara bağladığımız 5, 6 ve 8'inci maddeler üzerinde bir tekririmüzakere önergesi vardır. Maddelerin görüşmelerini bitirdikten sonra, yürürlük ve yürütme maddelerini görüşmeden önce bu önergeyi işleme alacağım, kabul edilmesi durumunda bahsi geçen maddeler üzerinde yeniden görüşme açacağım.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Babaoğlu'nun, Komisyon toplantılarının ertelenme nedenlerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Ayrıca bir açıklama da yapmak istiyorum Komisyon Başkanı olarak. Biliyorsunuz, tasarı Komisyonumuza sevk edildiğinden, havale edildiğinden bugüne kadar ana prensip olarak üç konuya dikkat ediyorum; birincisi, özellikle milletvekillerimizin en rahat şekilde tasarıyla ilgili görüşlerini açıklayabilmeleri için yeterli süre ve onların programlarına göre toplantıları düzenlemeyle ilgili, buna özellikle gayret gösteriyorum. Ayrıca, biliyorsunuz, salı, çarşamba ve perşembe günleri Genel Kurul açık olduğu için ve bunun dışında sayın vekillerimizin illerimizde, bölgelerinde veya değişik milletvekili faaliyetleri olduğu için biz özellikle komisyon toplantılarını bu üç güne ayarlamaya gayret gösterdik ve o nedenle bu toplantılarla ilgili biraz belki gecikme gibi veya sık sık erteleme gibi konular gündeme gelebiliyor; bunun nedenlerini anlatmak için bunları ifade ediyorum.

Son olarak da özellikle Komisyon toplantılarının tasarıyı sevk eden Bakanlığın Sayın Bakanının bulunması hâlinde yapılmasına da özen gösteriyoruz, dikkat ediyoruz; Sayın Bakanımız burada en üst yetkili olarak gerekli açıklamaları Komisyon üyelerimize yapabilsin diye buna da dikkat ediyoruz. İşte, bu nedenlerden dolayı, Komisyon toplantılarımız hem vekillerimizden gelen talepler neticesinde

veya onların isteklerine göre ertelenmiş hem Sayın Bakanımızın programlarına göre ertelenmiş hem de Meclisin çalışma düzenine uyabilmek için bu süreci yaşadık, aksi takdirde herhangi bir arka plan olduğundan dolayı değil. Komisyon Başkanlığı olarak dileğim şudur: Bu dönemde gelen ilk tasarının en iyi şekilde, dostça bir ortamda görüşülerek, en detaylı şekilde tartışılarak Komisyonumuzdan çıkarılmasıdır. Bu açıklamayı da yapma gereği duydum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/929) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi kaldığımız yerden devam ediyoruz.

46'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 46- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun eki ek-2'de yer alan “ÜRETİM, İŞLEME VE DAĞITIM AŞAMALARINDA RESMİ KONTROLLERDEN SORUMLU MESLEK MENSUPLARI” tablosunun “A. BİRİNCİL ÜRETİM” kısmının ikinci satırının ikinci sütununa “Ziraat mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “orman mühendisi” ibaresi, “B. ÜRETİM VE İŞLEME” kısmının son satırının ikinci sütununa “kimya mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “orman mühendisi, orman endüstri mühendisi” ibaresi, “C. DAĞITIM” kısmının “Perakende işyerleri” bölümünün ikinci satırının ikinci sütununa “Ziraat mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere, “orman mühendisi, orman endüstri mühendisi” ibaresi, aynı kısmın üçüncü satırının ikinci sütununa “kimya mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “orman mühendisi, orman endüstri mühendisi” ibaresi ve “Ç. İTHALAT” kısmının son satırının ikinci sütununa “kimya mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere, “orman mühendisi, orman endüstri mühendisi” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz almak isteyenlere söz vereceğim.

Sayın Gaytancıoğlu, buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Herkese günaydın, iyi günler. İnşallah uzlaşarak birçok konuyu hallederiz.

Şimdi burada “ziraat mühendisi, gıda bölümü” istenilen bir şeydir ama yani birçok bölümde artık gıdayla ilgili dersler de var, gıda mühendisleri de tarımla ilgili dersler pek almıyorlar. O yüzden burada direkt “gıda bölümü” diye yazarsak bu biraz zorunlu hâle gelir. Bunu genelleştirelim derim yani gıda mühendisi yerine tüm ziraat mühendislerine açık olmalı bu konu, sadece bir öneri olarak söylüyorum; düşünelim. Şöyle yani: Ziraat fakültelerinde daha önceden gıda bölümleri vardı, oradan çıkanlar tarım dersleri alıyorlardı ama şimdi neredeyse ağırlıklı kimya dersleri alıyorlar. Dolayısıyla bu, biraz yanlış olmuş diye düşünüyoruz, bunu “ziraat mühendisi” olarak... Parantez içindeyi kaldırırsak bu olayı çözeriz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Akyıldız...

ALİ AKYILDIZ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben tekrar herkesi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, Sayın Başkanım; şimdi elimde Su Ürünleri Mühendisleri Derneği Başkanının, aynı zamanda da İstanbul Üniversitesi Su Bilimleri Fakültesi Dekanı olan bir profesör hocamızın, Meriç Albay'ın bugün biraz önce bize gönderdiği görüşülmekte olan 46'ncı maddeyle ilgili bir teklifini sizlere aynen arz ediyorum. Hatta ben de beraber okuyacağım, yeni, ancak yetiştirm.

“Görüşülmekte olan (1/929) esas numaralı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 46'ncı maddesinde 46/11... -vesaire- 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ek 2'de yer alan Üretim, İşletme ve Dağıtım Aşamalarında Resmî Kontrollerden Sorumlu Meslek Mensupları Tablosu'na su ürünleri mühendisleri, balıkçılık teknolojisi mühendisleri ile su bilimleri ve mühendisliği mesleklerinin de eklenmesi gerekmektedir.

Gereğe olarak da şunu arz ediyorum: 2010 yılında 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu yayımlandığı zaman su canlıları üretimi, işletmesi, dağıtım ve ithalatında su ürünleri mühendisleri, balıkçılık teknolojisi mühendisleri ile su bilimleri ve mühendisliği mensupları yetkilendirilmemişlerdir. Oysaki bu meslekler dört yıllık eğitimleri süresince su canlılarıyla ilgili kalite, hijyen ve hastalıkları konularında eğitim alan yegâne meslek gruplarıdır. Kalite, hijyen ve hastalık konularında yetkilendirilen veteriner hekimler bu fakültelerin dörtte 1'i kadar bile su ürünleri konularında eğitim almamaktadırlar. Avrupa Birliğinin ilgili direktiflerinde, konusunda uzman veteriner ya da su canlıları sağlığı uzmanlarını su canlıları kalitesi, hijyeni ve hastalıkları konularında yetkilendirilmişlerdir. Günümüzde bu meslekler ürettiği balığın perakende satış yerlerini denetleyememekte, nakil belgesi düzenleyememekte, ithalatında görev yapamamaktadırlar. Bu fakültelerde çalışan, balık üzerine araştırma yapan profesörler bile yeni mezun veteriner hekimin laboratuvarında bulunmaması durumunda proje yapamamaktadırlar. Su ürünleri mühendisleri, balıkçılık teknolojisi mühendisleri ile su bilimleri ve mühendisliği mensuplarının yukarıda belirtilen alanlarda yetkilendirilmesi büyük toplumsal fayda sağlayacak, genç beyinlerden uzmanlık alanlarında yararlanılacaktır. Tüketici daha sağlıklı ve hijyenik su ürünleri tüketecek, sağlıklı beslenme için en yetkin meslekler, balıkhaneler, büyük süpermarketler, su ürünleri gıda işletmeleri, yan ürünler, gümrüklerde yetkin kişiler görev yapacaklardır. Saygılarımla Komisyonuma arz ediyorum.” diye sayın hocamızın gönderdiği bu paylaşımı ben de sizlere arz etmiş oluyorum. Bu konuda burada bir düzenleme yapabilirsek en azından gerçekten de bizler tüketici olarak tükettiğimiz ürünlerde daha sağlıklı, daha hijyenik şartlarda tüketim yapma imkânını elde edeceğiz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Başka söz almak isteyen? Yok.

Madde hakkında önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

47'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 47- 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “seçim usulü” ibaresi, (ğ) bendi, (h) bendinde yer alan “kurucular kurulu veya birlik meclisi tarafından.” ibaresi ile (b) bendi yürürlükten kaldırılmış ve (j) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“j) Su kullanım hizmet bedeli tarifesi: Su kullanıcılarına suyun ulaştırılması, birliğin tüzel kişilik kazanmasından önce görev alanı içinde açılmış olan yer altı suyu kuyuları ile yapılanlar da dahil olmak üzere sulamadan dönen fazla suyun uzaklaştırılması, birliğin sorumluluğundaki sulama tesisinin

mütemmim cüzü olan servis yolları için birlikçe yapılan yönetim, bakım ve onarım, yatırım geri ödeme, finansman, personel, mal ve hizmet alım ve enerji kullanım giderleri gibi her türlü gideri karşılayacak şekilde, sulama birliklerince su kullanım hizmet bedellerinin belirlenmesinde asgari değer olarak alınan ve Bakan tarafından onaylanan tarifeyi”

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen?

Sayın Varlı...

MUHARREM VARLI (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu maddeyle 1993 yılında kurulmuş, DSİ'nin başaramadığı daha sonra sulama birliklerine devredilmesi konusunda -yasayla sulama birliklerinin kurulmuş olması hasebiyle- aşağı yukarı yirmi beş yıldan bu yana kendi varlığını kendi imkânlarıyla, çiftçilerin ve meclisin imkânlarıyla temin etmiş, makine ikmal tesisini kurmuş, personelini almış ve bugüne kadar hizmet etmiş sulama birlikleri feshediliyor. Yani meclisin fesholması sulama birliklerinin fesholması anlamına gelir. Bunu doğru bulmuyoruz çünkü sulama birlikleri çiftçiye iyi hizmet veriyor. Ben, sulama birliği başkanlarının yaşantısı, sulama birliği başkanlarının elde ettikleri şunlar, bunlar hikâyesinde değilim, ben çiftçinin mağdur olacağı noktadan bakıyorum ve sulama birlikleri kapatıldığı zaman da çiftçinin mağdur olacağına inanıyorum çünkü ben bir çiftçiyim, bu işin içerisinde olan bir insanım, bizzat bu işleri yaşayan ve gören bir insanım.

Şimdi, Sayın Bakan, Sayın Başkan; sulama birliği başkanları çiftçinin kendisinin seçtiği bir başkandır. Nasıl? Her köyden delege tespiti yapılır, bunlar çiftçilerden seçilir ve onlar hem sulama birliği başkanını hem de sulama birliğinin meclisini seçerler. Dolayısıyla sulama birliği başkanı hem sulama birliğinin yönetiminden mesul hem orayı zarar ettirmemek hem de çiftçilere iyi görünmek ve çiftçilerle iyi geçinmek adına görevini en iyi şekilde yerine getirmekle mesuldür. Şimdi, biz sulama birliği başkanlarını gece saat on ikide, birde, sabaha karşı ararız; her çiftçi arar ve ulaşır, su problemiyle ilgili bir sıkıntısı varsa bu...

Sayın Bakan, dinleyebiliyor musunuz acaba?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANİ VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Dinliyorum, dinliyorum.

MUHARREM VARLI (Adana) – Suyla ilgili bir sıkıntısı varsa anlatır ve çözüme ulaşması noktasında da sulama birliği başkanı gayret sarf eder. Dolayısıyla çiftçi, DSİ'nin tayin edeceği bir memurun inisiyatifine bırakılamaz, sabah sekiz akşam beş grand tuvalet gezecek bir memurla bu iş yürümez. Onun için sulama birliklerinin kapatılmasını çiftçinin aleyhine bir gelişme olarak değerlendiriyoruz ve yanlış buluyoruz. Ben hem Komisyon Başkanına hem Sayın Bakana şunu teklif ettim, dedim ki gelin, bir kriter koyalım -yani yüzde 70 olur, yüzde 80 olur- bir başarı yoksa, bu başarının altında kalan sulama birliklerini eyleyim, gitsin, kapansın, biz başarısız olanlara devam etsin demiyoruz ki. Başarılı olanları niye cezalandırıyoruz? Yani bu işi başarılı yapıyorsa, bu işi yürütüyorsa neden biz sulama birliklerinin başarılı olanlarını kapatıyoruz? Bu doğru değil, yanlış bir şey, bunu doğru bulmuyoruz ve bu konudaki önergemizi de verdik zaten, orada var.

Şimdi yani sulama birliği başkanlarının lüks yaşadığından falan bahsedildi. Yani lüks yaşantıya kalınırsa etrafımızda o kadar çok göreceğiz şeyimiz var ki... Yani buna, bir etrafımıza baktığımız zaman lüks yaşantının nerelerde, nasıl olduğunu çok iyi anlayacağız. Yani sulama birlikleri başkanları nerede, nasıl lüks yaşamışlar, bunu ispat etmek lazım. Lafla olmaz bu iş arkadaşlar, yani bu bir ithamdır, ön yargıdır.

Yine şimdi, sulama birlikleri... Yani bir köylünün, Allah gecinden versin, cenazesi olsa sulama birliğinin keçmesini ister, mezarını kazdırır, sulama birliğinin kamyonunu ister, çakıl döktürür, sulama birliğinin kamyonuyla evinin önünün düzelmesine fayda sağlar. Yani şimdi yarın bu imkânların hiçbirisini biz DSİ'nin tayin edeceği memurlarda bulamayız, bulmamız da mümkün değil. Ben bunu çiftçi olarak söylüyorum, bir arkadaşınız olarak söylüyorum ve AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımın da vicdanına sesleniyorum buradan. Yani onların da bu konuda vicdanının çok rahat olmadığı kanaatindeyim ama yani bunun neden kapatıldığını Sayın Bakanın bu konuda neden ısrarcı olduğunu da bir türlü anlamış değilim. Yani şimdi diyorum kriter koyalım, kötü olanlar gitsin kardeşim, kötü olanların arkasında durmuyoruz; hırsızlık yapan varsa en ağır cezasını verelim, kapatalım, kötü çalışıyorsa kapatalım ama iyi çalışıyorsa, hizmetini iyi veriyorsa niye bunları cezalandırıyoruz ki, diğerleriyle niye bir tutuyoruz yani kurunun yanında yaşı neden yakıyoruz? Bu doğru bir tavır olmayacaktır değerli arkadaşlar. Özellikle AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarıma söylüyorum; elinizi vicdanınıza koyun, bu konuyu tekrar değerlendirelim; gelin, bir kriter koyalım, bu kriterin altında kalanlar kapansın gitsin. Hatta DSİ'nin şu anda yetkisi var zaten. DSİ'nin şu anda hiçbir yasa çıkarmasa hâlihazırdaki yasayla sulama birliğini istediği zaman istediği şekilde kapatma yetkisi var. Denetleyelim arkadaşlar, denetleyelim; yani kötü yönetiliyorsa, kötü yönetenleri hep beraber kulağından tutup atalım, kapatalım ama iyi yönetiliyorsa bunları da cezalandırmayalım. Lütfen, bu konuda bütün arkadaşlarımın vicdanına sesleniyorum, bütün arkadaşlarımın vicdanına sesleniyorum, tekrar tekrar söylüyorum: Bir daha değerlendirelim bu konuyu, gelin, başarılı olanları kapatmayalım, başarısız olanlara da en ağır cezayı verelim. Hatta sulama birliği başkanının bir hatası, bir kusuru varsa, hatta sulama birliğinin parasını kendi cebine geçirmişse ona da en ağır cezayı verelim, biz buna varız ama sulama birliğini... Ben tekrar söylüyorum; benim derdim sulama birliği başkanları değil, benim derdim çiftçi, yarın çiftçi burada mağdur olacak. DSİ'nin kendi personeli söylüyor, yani ben burada isim vermek istemem, makam mevki söylemek de istemem; DSİ'nin kendi personeli söylüyor "Biz bu işi yapamayız arkadaş." diyor. Bakmayın, siz burada yüksek rütbeli bürokratların "Biz bunu çözeriz." dediklerine; "Yapamayız." diyorlar, yapamayacaklar da. Bakın, ben size örnek vereyim: Adana'da bir tane sulama birliği, Havraniye Sulama Birliği DSİ'ye devroldu; mecburiyetten devroldu, battı; kötü yönetiliyordu, doğru, DSİ devraldı. Şu anda oranın işlerini bile Ceyhan Sulama Birliği yapıyor Sayın Bakan, oranın işlerini bile Ceyhan Sulama Birliği yapıyor. Evet efendim, yani, bürokratiniz kafa sallıyor ama Ceyhan Sulama Birliği yapıyor oranın işlerini.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bürokratım Adana'dan yeni geldi, biliyorsun.

MUHARREM VARLI (Adana) - Ben de Adana'da bizzat yaşayan biriyim Sayın Bakanım, yani çiftçiyim ve o bölgeyi de çok iyi bilen bir insanım.

Bakın, 150 TL'ye mısır sulanıyor, 150 TL'ye. Sulama birliği 30 TL'ye suluyor; 32 TL mısırın fiyatı, dönüme. Şimdi, Allah'tan reva mıdır? Yani, bu, çiftçinin aleyhine mi, lehine mi değerli arkadaşlarım, ben size soruyorum ya? Yani, efendim, yarın biz bir kanalda patlak olduğunda, bir yerde su problemi olduğunda kime ulaşacağız, nasıl ulaşacağız? Akşam baktık, kanal patladı, kime ulaşacağız biz? Yani, bunların hiçbirisi doğru şeyler değil. Eğer sulama birliği başkanları lüks yaşıyorsa o lüks yaşayanların da gereğini yapalım, onları da kapatalım ama yüzde 70'i başarılyken yüzde 30'u başarısız pozisyonda olan bir kurumun tamamını kapatmak doğru değil. Hangi bakanlığın yüzde 70'i başarılı, hangi belediyenin yüzde 70'i başarılı? Yani, sizin bu mantığımızla "Efendim, işte, şu kadar para harcanyor, şöyle yapıyor, seçimlerde şu yapıyor." falan deniliyor. Ya, belediye başkanları da aynı şeyleri yapıyor; o zaman, bu mantıkla baktığımız zaman olmaz yani, bu doğru değil. Bunu tekrar gözden geçirmek lazım; hassasiyetle rica ediyorum, istirham ediyorum, bu konuyu tekrar gözden geçirelim. Bir kriter koyalım,

kapanması gerekenleri kapatalım ama kapanmaması gerekenleri, başarılı olanları da devam ettirelim. Yani, harita üzerinden konuşmak çok kolay; harita üzerinden yorum yapmak çok kolay; kâğıt, evrak üzerinden yorum yapmak çok kolay ama bunu zeminde yaşamak o kadar zor ki. Ya, ben bu işin içerisinde yıllarca uğraşıp gelen bir arkadaşınızm; hakikaten, ben bu işi bilen bir insan olarak konuşuyorum. Yani, burada yanlış anlaşılmasın lütfen; muhalefet yapmak veya efendim, bir şeyin karşısında durmak noktasında değilim. Sadece bir haksızlığı önlemek noktasında; çiftçiliğin, çiftçilerin uğrayacağı zararı önlemek noktasında benim bakış açım. Yani, şimdi, zemine geldiği zaman orayı daha tanıdı, öğrendi... Efendim, sulama sezonu başladı, şimdi Çukurova'da bazı yerler sulanıyor. Şimdi, gelecek memur orayı tanıyacak, öğrenecek hangi kanaldan, nereden su gider, nerede su problemi var. Ama sulama birliği başkanları bunların hepsini avuçlarının içi gibi biliyor, sulama birlikleri genel sekreterleri artık tecrübe kazandı, elemanları tecrübe kazandı. Dolayısıyla, bu tip problemlerin yaşanmaması için öncesinden tedbir alınıyor ve o tedbirler uygulanıyor.

Ben tekrar şunu söylemek istiyorum: Lütfen arkadaşlar -bütün arkadaşlarımızın vicdanlarına sesleniyorum; Komisyon Başkanının, Sayın Bakanın ve bütün AK PARTİ'li milletvekillerimizin, Komisyon üyesi olan arkadaşlarımızın vicdanlarına sesleniyorum- gelin, hata yapanı, yanlış yapanı ortadan kaldıralım ama doğru yapanı ve başarılı olanı yaşatalım arkadaşlar, doğru olan budur. Eğer bunun ötesinde yapılacak bir şey varsa yanlış olur ve çiftçinin aleyhine olur.

Şimdi, sulama birliklerindeki fiyat tespitini Meclis yapar; yani, çiftçinin seçtiği Meclis yapar. Hem sulama birliğini korur Meclis, sulama birliğini zarar ettirmez hem de çiftçiyi zarar ettirmez. Dolayısıyla, ortak bir yol bulunur; dolayısıyla, çiftçi bundan zarar etmemiş olur. Yarın fiyat yükseldiğinde...

Bakın Sayın Bakan, önümüzde bir seçim var; Cumhurbaşkanlığı seçimimiz var, milletvekilliği seçimimiz var. Yani, burada binlerce muhtarla yarın problem yaşayacağız, binlerce çiftçimizle problem yaşayacağız. Gelin, seçim öncesinde bu işi yeniden, bir daha gözden geçirelim. Hata yapmayalım, yanlış yapmayalım; çiftçinin lehine, doğru olanı yapalım diyor hepimize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar, bakanlıklarımızın değerli bürokratları; bu kanun tasarısının en önemli maddeler bölümüne geldik. Aslında bu 47'nci madde biraz erken gelen bir madde. Bundan sonraki maddelerden -özellikle sulama birliklerinin devri, vesaire gibi meselelerden- önce gelmiş bir madde. Ama bir bütün olarak ben sözlerimi sürdürmek istiyorum; sadece bu maddeye ilişkin ve bu maddenin özelinde değil, sulama birlikleri, bu madde ve sonrasındaki maddeleri de kapsayan genel bir tartışma açmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bir kere, şunu merak ediyorum, herkese sormak istiyorum: Bu sulama birliklerinin organları seçim kurulları vasıtasıyla seçiliyor, değil mi? Güzel. Belediye başkanları da, belediye meclis üyeleri de yine seçimle belirleniyor, değil mi? Güzel. Belediye bir kamu tüzel kişisidir; karar organları seçmenler tarafından belirlenen, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişiliğidir belediyeler. Şimdi, belediye iyi çalışmıyor, "Vay efendim, belediye..." Diyelim -kaç tane belediye var- bin tane belediye var; bunun 50'si iyi çalışmıyor, "Belediyeleri biz kapatalım, belediye meclislerini feshedelim. Belediye başkanlarının görevlerini, seçilmiş olan kişilerin görev ve yetkilerini, sorumluluklarını alalım. Biz bir başkan atayalım, devlet bu katılımcı anlayıştan kendi memuruyla belediyeleri yönetsin." Hiçbir farkı yok, değerli arkadaşlar, sulama birliklerine bu yapılan işlemin; sulama birliklerinin devlete devri ile, Devlet Su İşlerine devri ile yapılanların hiçbir farkı yok. Yani, bu

kayyum atamaya benziyor, başka hiçbir şekilde bunu izah edemezsiniz; belediyeye kayyum atamak ile sulama birliklerinin başına devlet yetkilileri tarafından bir başkan atanması arasında hiçbir fark yok. Demokrasiye, katılımcı anlayışa ve ademimerkeziyetçi anlayışa tamamen ters; tamamen merkeziyetçi bir anlayışla “Sulama birliklerini devralayım, onları ben yöneteyim.”

Şimdi, değerli arkadaşlar, bakın, daha önce bir iki toplantımız oldu; arkadaşlarla gayet seviyeli, gayet yapıcı önerilerle, eleştirilerle bu toplantıları sürdürdük. Bu da öyle olacak, ondan hiç şüpheniz olmasın ama ben hâlen daha bu kanun tasarısının hangi amaçla gündeme getirildiğini akıl ve mantıkla tanımlamıyorum; akıl ve mantığa dayalı bir açıklama yapmaya çalışıyorum, bulamıyorum. Yoksa “Bilim, akıl, mantık falan aramak nafil mi?” diye de düşünüyorum açıkçası. Su hepimizin ortak değeri, sadece insanlığın değil; yaşamın, yaşamdaki bütün canlıların ortak değeri. Herkesin bu ortak değerinin yönetimini devlet kontrol, denetim yetkisiyle, bu ortak değeri kullanan üreticiye devrederek gayet iyi yapmış; 1993 yılından itibaren Devlet Su İşleri yapamadığı için -istese çok daha geniş kadrolarla yapabilecek bir kapasitesi, şeyi var Devlet Su İşlerimiz; çok şükür çok kadim, güzel, iyi bir kuruluşumuz, Türkiye’nin en önemli örnek kuruluşlarından biri ama- veya bununla uğraşmak istemediği için, hatta bunun bir katılımcı anlayışla çiftçi birlikleri tarafından yürütülmesini düşündüğü için devrediyor; şimdi, bu devri geri almaya çalışıyoruz. Bunun da akılla, mantıkla açıklanabilir bir izahını ben kesinlikle göremiyorum.

Nedenlerine gireceğim. Şimdi, değerli arkadaşlar, bu birliklerin, bu 378 adet sulama birliğinin, 14.487 meclis üyesi bulunan ve organları seçimle belirlenmiş olan bu sulama birliklerinin yüzde 7’si çok başarılı, yüzde 33’ü başarılı, yüzde 34’ü iyi düzeyde başarılı, yüzde 23’ü orta düzeyde, sadece yüzde 3’ü kötü düzeyde. Şimdi, biz bu yüzde 3 için mi bu sulama birliklerini ortadan kaldırıyoruz? Birlik yapılarını, demokratik yapılarını, katılımcı çiftçi örgütlenmesi yapılarını bu yüzde 3 kötü yönetiyor diye mi? Az önceki belediye örneğine yine dönerek sizleri düşünmeye davet ediyorum.

Değerli arkadaşlar, suyu lütfen -ve çok rica ediyorum- ne ticarete ne de siyasete konu etmeyiniz. Tarımda kullanılan bu su çiftçinin ve üretimin vazgeçilmez değeridir, üretimin en önemli girdisidir. Bizim amacımız, çiftçiye daha çok su götürmek, sulanabilir alanları artırarak daha çok alanın sulanabilir hâle gelmesini sağlamak; Devlet Su İşlerimizin asli görevi de, devletin asli görevi de bu olması gerekirken şimdi bu katılımcı üretici örgütlenmesini geriye almak, “Bunları siz yönetemiyorsunuz, biz yöneteceğiz.” demek... Devlet Su İşlerinin kendi raporunda da aynı şekilde: “Yüzde 3 kötü yönetiliyor...” Bu, az önce bahsettiğim oranlar tamamen DSİ Genel Müdürlüğü tarafından yapılan değerlendirme, analiz sonuçlarıdır; benim kendi yorumum ya da bir üniversitedeki bir bilim insanının yaptığı bir çalışma değil, Devlet Su İşlerinin kendisinin yaptığı. Şimdi Devlet Su İşleri bunları geri istiyor. “Bunları geri istiyor.” tabiri de çok doğrudur, başka bir şey söylenemez.

Şimdi, dolayısıyla, bu 378 birliğin 14.487 meclis üyesi olduğunu düşünürseniz, 1 milyon 450 bin çiftçiye hizmet veren bu birlikleri düşünürseniz ve her hanede yaklaşık 5 kişi olduğunu düşünürseniz yaklaşık 7 milyon 250 bin kişinin rızkıdır bu; buradan, birliklerden bu yetkinin alınması. Dolayısıyla, eğer katılımcı bir sulama yönetiminden bahsediyorsak, ademimerkeziyetçi bir anlayıştan bahsediyorsak, demokrasiden bahsediyorsak, adaletten bahsediyorsak ve birliklerin bu Seçim Kurulu nezdinde yapılan seçimlerle seçilen organlarını düşünecek olursak, bu yönetici olanların çiftçi olduğunu da düşünecek olursak, yani burada kötü yönetirse elleri direkt olarak bundan zarar göreceğinin bizatihi kendileri olduğunu düşünecek olursak ve bu meselenin de gerçek sahibinin çiftçiler olduğunu düşünecek olursak burada problemlere çözüm üretmek, kaliteli hizmet sunmak tabii ki onların asli görevidir; analizler de bunun esasen böyle olduğunu gösteriyor. Yani “Birlikleri biz dağıtalım, meclis

üyeliklerini kaldıralım, efendim, yönetim, denetim organlarını kaldıralım. Bir başkanı da biz atayalım, bunları yönetelim.” anlayışı asla kabul edilemez. Tekrar söylüyorum: Belediyelere kayyum atamaktan hiçbir farkı olmayan bir uygulamadır getirilen bu düzenleme.

Şimdi, bu birlikler işletme ve bakım giderlerini de minimum düzeyde tutarak birlik bütçelerinden de fazla... Yani, tasarruf sağlıyorlar kendi kendilerine çünkü parayı kendileri ödüyor, yaptıkları her yeni hizmetin bedelini kendileri ödemek zorundalar; o nedenle, bunu da tasarruflu bir şekilde yapma, harcama çabası içerisinde tabii ki. Oysaki başkası tarafından yönetilen bir birlik bu tasarruflu... Bu çiftçinin yükünü üzerinden almak amacıyla değil, tam tersine, üzerine daha da yük olacak kararlar alma olasılığı çok yüksek. Hızlı karar alma ve ivedilikle, sorunları büyümeden çözüme kavuşturma potansiyelleri var. Bu sorunlar büyümeden çözüme kavuşturulmak yerine şimdi hantallaşan ve çözüm üreten değil, çözümleri öteleyen ve sorunları büyüten bir sürece sokacaktır. Devlet Su İşleri neden bu birlikleri kurdurmuştur ve bu görevlerini devretmiştir? Bu nedenle devrettiğini hepimiz gayet iyi biliyoruz. Aynı nedenleri yeniden yaşayacağız, bunu net olarak söyleyebilirim.

Tabii, bu sulama birliklerinde bu tahsil edilen paraların tamamı da mahalline hizmet ve yatırım olarak geri döndüğünden, yani kendi parası kendi mahalline yatırım ve hizmet olarak geri döndüğünden bu su kullanıcıları da yani çiftçiler de yaptıkları ödemelerde “Bu bana geri dönüyor.” diyerek parasını gönül rahatlığıyla verebiliyor iken bunun kaldırılması anlaşılabilir değil.

Katılımcı yönetim duygusuyla, katılımcı yönetim anlayışıyla kurulan ve işletilen bu sulama birliklerince -tabii, bu nedenle politik müdahaleler de olmadığı için- rantabl olmayan hizmet ve yatırımlar da yapılmamakta. Yani, politik müdahalelere, Hükûmete gelen siyasi iradenin politik müdahalelerine açık hâle getirilmesi kabul edilebilir bir şey değildir, lütfen bunu yapmayınız. Bırakınız, çiftçimiz, üreticimiz -az önce söylediğim gibi, ne ticarete ne de siyasete suyu alet etmeyiniz- bu politik müdahalelerden uzak kalabilin.

Şimdi, tabii, Toprak-Su vardı; bu daha sonra Köy Hizmetlerine dönüştürüldü. İl özel idareleri, DSİ, vesaire, bu kurumların şimdi günümüzde artık hemen hemen tamamı yok. Çiftçiyle muhatap olan ise sadece sulama birlikleri kaldı ki aslında şu bile bu birliklerin az önce bahsettiğimiz analiz sonuçlarına etkili olmuştur. Devlet müdahil oldukça birlikler sorun yaşamıştır. Bu yirmi üç yıllık birlik tarihinde, tarihçesinde 3 kanuna tabi olan, birlik olarak sulama ücretlerinin alacaklarının da 2 defa yapılandırılması, 1 defa da sulama ücreti tarifesinde yapılan indirimler birliklerin de kurumsallaşması ve enerji ücretlerinin yüksekliği gibi sorunları ve birliklerin sağlıklı faaliyet yapmalarını zorlaştırmıştır. Yani, siyasi, politik veya yukarıdan yapılan müdahaleler aslında bu katılımcı birlik yönetiminin sekteye uğramasına neden olmuştur. Şimdi, biz tam tersine: “Bu birlikleri kaldıralım, bu birlikler DSİ’nin atayacağı bir başkan tarafından yönetilsin...” Bundan sonraki birçok maddede bu söylediğim eleştirel yaklaşımınla ilgili düzenlemeler var, bunların tamamına biz zaten tümünden karşıyız ve çok rica ediyoruz. Bu sözlerimizin, Hükûmetin uygulamalarını veya yaptığı şeyleri siyasi bir amaçla eleştirmek gibi yıkıcı bir anlamda düşünülmemesini... Tam tersine, el birliğiyle bunların içerisinde -eğer gerçekten akla, mantığa ve bilime yatkın olduğunu düşünüyorsak- hep beraber -lütfen geliniz- bu madde ve bundan sonraki maddelerde sulama birliklerini bu tasarıdan tamamen çıkartarak, hatta daha özgürleştirerek ve hatta daha çok devlet elini destek veren anlayışla uzatarak birliklerin güçlenmesini, o yüzde 3’lük kötü yönetimi nasıl ortadan kaldırırız, o orta düzeydeki yönetimi daha iyiye, daha başarılıya, çok başarılıya nasıl dönüştürürüzü konuşuyor olmamız gerekirken “Yok, bunlar olmadı. Bunların tamamını DSİ’ye alalım, biz daha iyi yaparız...” Bu, kesinlikle bizim kabul edebileceğimiz bir şey değildir. Sulama birliklerinin ne DSİ’ye ne yine siyasi kimliği olan tek kamu kurumu olarak tanımlayabileceğimiz belediyelere devri ne tarımımıza, yöre tarımına ne ülke tarımına ve ülke ekonomisine bir fayda

sağlayacaktır. Birliklerin başarılı, çok başarılı, az başarılı, iyi, orta başarılı, vesaire ama birliklerin, kötü olmayan birliklerin bu süreçte güçlendirilmesi ve başarıya doğru yönlendirilmesi, başarısız olanların geçici bir süreyle belki devletin elini uzatarak orada bir başarıyı sağlayacak sürece yönlendirilmesi, sevk edilmesi bizim asli talebimizdir. Bu maddede başkanların ortadan kaldırılması, meclis üyeliklerinin feshedilmesi, çalışanların... Birlik çalışanları ne olacak, o da belli değil. Yani, her şekilde, böyle, elinin tersiyle bu birlikleri tamamen yok sayan ve yok edecek olan... Gerçi ben anlıyorum; bu kanun tasarısının ilk maddelerinde, önceki maddelerinde, öncül maddelerinde suyun ticarileştirilmesi, özelleştirilmesi, kamu kurum ve kuruluşları dışındaki gerçek ve tüzel kişiliklere devriyle ilgili maddeler vardı. O maddeler ile bu bütünlük sağlıyordu anlayış olarak tahmin ediyorum çünkü birliklerin böyle, bu şekilde DSİ üzerine alındıktan sonra ticarileştirilmesi düşünülüyordu. Bu ticarileştirilmesi düşünülen, özelleştirilmesi düşünülen konular... Zaten hepimizin iradesiyle; bizlerin eleştirel bakışı, sizlerin de buna akıl ve mantıkla yaklaşımınız sonucunda hep beraber onlarda geri adım atılmasını sağladık ama şimdi onlar ortadan kalkınca zaten bu yapılmak istenen, götürülmek istenen sürecin bir anlamı da yok. Gelin, bu sulama birliklerini güçlendirelim. Bu maddeyi -ne 47 ne 48- sulama birlikleriyle ilgili yapılan bütün değişiklik düzenlemelerini tamamen bu tasarıdan çıkaralım diyorum. Bu, tarımın, üretimin ve hepimizin kullandığı suyun geleceği için yaşamsal önemdedir diye düşünüyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu kanun tasarısı geldiğinden beri sulama birlikleri, gerçek anlamda, bu konunun yanlış yanını herkese anlattılar. Bununla ilgili de her gün buraya Komisyon toplantısı olduğunda geldiklerinde gösterdikleri mücadele anlayışı için öncelikle onları kutluyorum çünkü ben milletvekili olduğumdan beri kendi sorunlarına bu kadar sahip çıkan bir kesim çok görmedim, öncelikle onu ifade etmek istiyorum.

14.487 meclis üyesi, 378 adet sulama birliği ile 1,5 milyon çiftçiyi doğrudan ilgilendiren bir konuyu görüşüyoruz. Sulamada katılımcı yönetimin olmazsa olmaz olduğu... Çiftçinin sulama yönetiminden el çektiği, suyun yönetiminde kullanıcıların olmadığı, yönetimde kullanıcıların olmadığı sulama yönetiminin başarılı olması düşünülemez. Bu anlamda, dünyada da kabul görmüş olan örneklerden biri olan sulama birliklerinin varoluş süreci, sürecin öncesindeki dönemlerin de içeriğini değerlendirerek gerçekleşmiş. Devletimiz de 1960'tan 1995 yılına kadar otuz beş yıl sulamaya açtığı sahaları kendi eliyle işlettikten sonra, bunun yerine, 1975-1990'lı yıllardaki arayışların sonunda, katılımcı sulama yönteminde karar kılmış. Devlet sulama birliklerinde karar kıldığı günden bu yana yirmi üç yıl geçmiş. Türkiye'de sulama birliklerinin bu sürede çok mesafe aldığı bir gerçek. İyi işlediği yönünde veriler fazlasıyla var. Kısmen verimsiz olanlarla ilgili düzenleme yapılması gerekirken, başarılı olanların âdeta cezalandırıldığı bir süreç gerçekleştirilmek isteniyor. Bu anlamda, Afrika ve Orta Doğu ülkelerinde dahi örnek teşkil edecek başarılarla imza atmış sulama birlikleri ortadan kaldırılmaya çalışılıyor, daha doğrusu yapısal değişikliğe uğratarak kamunun kontrolüne alınmaya çalışılıyor.

Sulama birlikleri suyun iyi yönetiminde direkt bağlantılı kurumlar olarak bugüne kadar geldiler. Suyun gelecekte güvenilir gıda açısından petrol ve enerji kadar kıymetli bir madde olacağı da gerçek; bu açıdan, suyun yönetiminin çok çok önemli olduğunu herkes kabul ediyor. Ülke genelinde aktif çalışan 378 sulama birliğinin çoğunluğunun da iyi hizmet verdiği konusunda hemfikiriz. Ülkemizde katılımcı sulama yönetim modeli tartışmalarının sonucunda ortaya çıkan böylesi bir oluşumun neden ve niçin yok edilmeye çalışıldığını biz Komisyon başladığından beri yapılan görüşmelerde anlayamadık. Yani,

doğru işleyeni niye ortadan kaldırıyoruz? Ya da buradaki getirilen tasarının asli amacı toplulaştırma iken içine bir torba mantığında ormanı, suyu, çalışanı neden katma ihtiyacı duyuldu, açıkçası bunu -kendi adıma- algılayamıyorum. Bu yöntemle çiftçilerin mağdur edileceğini, sulama birliklerinin ortadan kalkmasıyla yaşanabilecek sorunları sanırım Adalet ve Kalkınma Partisinden milletvekili arkadaşlar ve tarımla ilgili olan herkes de biliyor ve kabul ediyor. Buna rağmen, bu maddenin hâlâ çekilmemiş olmasını da yadırgıyorum.

1995'ten itibaren başlayan süreçten bugüne kadar yapılmış olan çalışmalarda sulama birliği başkanlarının, mühendislerinin, orada çalışanların büyük fedakârlıkları var. Bu sayede, geçmişte yaşanmış olumsuz örneklerin çoğundan da arınıldığı ve düzenli bir işleyişin çoğu bölgede gerçekleştiği veriler üzerinden de görülebiliyor.

Sulama birliklerinin yöneticileri aynı zamanda çiftçi yani eli taşın altında. İşte, bu anlamda da olayın gerçek sahipleri ve sorunların çözümünde konunun üzerine hassasiyetle gidebiliyorlar. İşletme bakım harcamalarının minimum seviyede tutulmasını, harcamaların en asgari ölçüde en verimli olarak kullanılmasını ve bunlarla ilgili çiftçilerden toplanan paraların doğru kullanılmasını, bu anlamda da doğru hizmetin götürülmesini sağlamaya çalışıyorlar. Yerinden yönetimle aldıkları kararlarda hızlı karar verebiliyorlar. Mevsimsel sorunlarda da sulama birlikleri yönetimleri o günün koşullarına göre de yapabilecekleri çalışmaları gerçekleştiriyorlar. Sulama birlikleri çiftçilerden tahsil ettiği ücretleri yerinde, yine çiftçilere yönelik kullanıyorlar; o anlamda, tahsilat yapılmasının önemini de çiftçilere anlatarak onların da birliği sahiplenmesi ve kendisine bu hizmetin döneceği konusunda da bilgilendiriyorlar. Katılımcı bir anlayışla çalışmalarını sürdürüyorlar. Sonuçta çiftçinin parasının doğru kullanılmasını çiftçiye anlatarak da süreci devam ettirebiliyorlar. Bu anlamda, geçmişte örnekleri görülen, kanaletlerin kırılması ya da sulamayla ilgili zararlara karşı da çiftçi kendi parasını verdiği kendi birliğinin aydınlatmaları ışığında konuya daha duyarlı davranıp, geçmişte yaşanan olumsuz örneklerle rağmen, daha da olumlu biçimde hizmet taşıyan veya bu anlamda faydası olan kullanım araçlarını da sahipleniyor.

Bu maddeyle sulama birliği yapısal bir değişime uğrayarak çiftçi lehine olmayacak düzenlemeler içeriyor. Çünkü kamunun sulamadaki varlığını artırmak geçmişe yeniden dönmek olacak. O anlamda, yaşanmış çok çok olumsuz örnek ve sorunun da herkesin -yakın dönem sayıldığı için- hafızalarında olduğu da bir gerçek. Bu anlamda, yeterli, düzenli, verimli çalışmayan birlikler için getirilebilecek yeni düzenlemelerle bunları da daha iyileştirmek varken çoğunluğu yüzde 70'lere dayanan doğru çalışan, katılımcı, yerinde, çiftçinin de sahiplendiği sulama birliklerini tümünden ortadan kaldırıp yeni bir düzenlemeye gitmenin bir ihtiyaç olduğunu söylemek kabul edilemez. Bu anlamda, sulamayla ilgili ülkemizde yaşanan sorunlara farklı arayış ve çözümler Bakanlık tarafından sürdürülüyor ama yeterli mi? Değil. Buna dayalı olarak, birliklerde çalışanlarla ilgili de çok sayıda başvuru geliyor. Onlar "Biz kendimizi burayla bütünleştirdik, emek verdik, çalıştık. Bizim durumumuz ne olacak?" sorularını da yansıtıyorlar.

Tabii, dünyada olduğu gibi ülkemizde de suyla ilgili gelecek çok iyi gelmeyecek, bu da görülüyor. Suyun doğru kullanılması, verimli kullanılması, su kaynaklarından elde edilen suların düzenli dağıtımı, çiftçinin bu anlamda bilinçlendirilmesi kamu eliyle ne yazık ki sağlanamıyor. Oysa sulama birliklerini bu anlamda da daha verimli kalınabilecek, güçlendirecek, destek sağlayacak uygulamalarla alanda sonucun daha hızlı alınmasını sağlayacak noktaya taşınabilir. Böyle düzenlemeler ihtiyaç mı? Evet, ihtiyaç çünkü sulama birliğinin katılımcı anlayışla çiftçiye daha hizmet verir bir noktada güçlendirilmesinin bu anlamdaki arayışlara da olumlu yansımaları olacaktır. Anlaşıldığı kadarıyla,

sonuçta 5 ve 6'ncı maddelerde tartıştığımız, suyun özelleştirilmesini de içine alan, daha sonra da "tarla başı saat" uygulamasıyla desteklemelerden geliri de kesecek yaklaşımları içeren madde herhâlde tasarından çekilecek.

Bu süreç içinde şunu da belirtmem gerekir ki, bölgedeki sulama suyuyla ilgili özellikle İç Anadolu'da Konya, Niğde, Nevşehir gibi yerlerde yer altından çıkarılan sulama sularındaki sorun giderilmeye çalışılıyor.

Sayın Bakanım, bunu sizin tekrar, bir daha duymanızı istiyorum çünkü hafta sonu yine bölgedeydim: Bu yer altı sularının enerjiyle çıkarılması nedeniyle büyük bir maliyet oluşuyor. Bu maliyetten dolayı üretici ciddi anlamda mağdur ve ürün daha pahalı ürüne dönüşüyor. Yani, sulama suyu olan bölgelerin dışında, enerjiyle yer altından su çıkarılan bölgelerin ürünlerinin elde maliyetleri artıyor. Bu anlamda, üreticiler için, enerjiyle su çıkarılan bölgelerde enerjiye yönelik sizlerin de girişimleriyle mazot desteği gibi enerji desteği verilmesi talep ediliyor. Bu konuda bir girişiminiz olursa yer altından çıkarılan su için çiftçinin kullandığı elektrik enerjisine belli bir indirim sağlanırsa çiftçiler için büyük bir katkı olacak. Ayrıca, bölgemizde su kaynaklarının az olması nedeniyle buna yönelik su kullanımı için de en verimli en az yöntemle sulama uygulamalarının daha da hızla yaygınlaştırılması çiftçilerimizin talebi. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak -arkadaşlarımın da ifade ettiği gibi- sulama birlikleriyle ilgili düzenlemenin tümünden çekilmesi, onları güçlendirecek, destekleyecek, önünü açacak, farklı teşviklerle de çiftçiye hizmeti daha sorunsuz kılacak düzenlemeye kavuşturulmasını temenni ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Sayın Akyıldız...

ALİ AKYILDIZ (Sivas) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Benim de şimdi on iki buçukta bir basın açıklamam var, hemen oraya geçmem gerekiyor, çok uzun konuşmayacağım. Zaten arkadaşlarımızın konuştukları konuları tekrar etmemek adına aynı şeyi ben de söylüyorum: Bu sulama birliklerinin kapatılması doğru değildir.

Şimdi, burada, bir şairimiz bir şiirinde diyor ya: "Bu ne yaman çelişki anne." Şimdi, buradaki çelişkiyi de şöyle sizlere ifade etmek istiyorum: Bir taraftan "15 tane şeker fabrikasını devletin sırtına kambur, zarar ediyor." diye satmaya kalkacaksınız, diğer taraftan da "Sulama birlikleri iyi çalışmıyor, bunların borcu var, kötü yönetiliyor, zarar ediyor." diyerek devlete geri almaya çalışacaksınız yani hakikaten burada bir çelişki var. Yani bir tarafta "Devletin sırtına kambur." diyerek hakikaten Türkiye'deki en millî ve en yerli kurumların başında gelen şeker fabrikalarını satmaya kalkacaksınız -ki doğru değil, satılmaması gerekiyor- diğer tarafta sulama birliklerini kapatacaksınız, hakikaten buradaki çelişkiyi anlamakta ben de zorlanıyorum. Bu, doğru bir mantık değil, bu doğru bir uygulama değil. Bunun devamında acaba şu anda da birçok belediyeye uygulanan kayyum yöntemi mi devreye girecek? "Daha sonra, bu kayyum yönteminden sonra buralar ileride tekrar özelleştirme sürecine sokularak farklı bir yol mu izlenecek?" diye kafamızda soru işaretleri de var. Sayın Bakan da bunlara cevap verirse biz de memnun oluruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Arslan, buyurunuz.

KAZIM ARSLAN (Denizli) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinizi öncelikle sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Tabii, geçen haftadan beri özellikle DSİ'nin daha önce bu görevi yapamamış, bu görevi sulama birliklerine, kooperatiflere devretmiş olmalarını bir kenara bırakarak, yeni bir özelleştirme, daha doğrusu DSİ'nin bu görevi üstlenme şeklinde bir çalışmayı, bir tasarımı burada görüşmeye devam ediyoruz. Gerçekten o gün DSİ'nin yapamadığı bu görevi bugün nasıl yapacak, bunu merak ediyorum. Yani dün yapamamışsınız, "Bu bana yük." demişsiniz ama bugün diyorsunuz ki: "Sulama birliklerinin yüzde 70'i bu işi yapamıyor yani çok azı yapıyor, yüzde 30'u yapamıyor. Bu 30'unun durumu tehlikeli olduğu için ben bu görevi tekrar geri almak istiyorum." Böyle bir çalışmayı kabul etmek, böyle bir değişikliği kabul etmek kesinlikle mümkün değil.

Hemen konuşmamın başında belirtiyim: Bu tasarının 47 ve 48'inci maddesi gerçekten tasarıdan çıkarılmalıdır. Bu tasarının gerçekten belkemiğini teşkil eden ve DSİ'nin yükünü daha da artıracak olan, DSİ'nin işleyişini de engelleyecek olan ve DSİ'yi de daha hantal bir duruma getirecek olan bir yapıya kavuşmasına kesinlikle karşıyız. O nedenle 47 ve 48'inci maddelerin bu tasarıdan çıkarılarak diğer maddeler üzerinde yoğunlaşmanın faydalı olacağını düşünüyorum.

Şimdi, sulamada etkin olmak istiyorsak, verimli olmak istiyorsak -yani bunu daha etkin kılabileceğimiz değişik formüller var, değişik çalışmalar var- yani Bakanlığınız olarak suyumuzu daha idareli, daha iyi kullanmak ve israf etmemek yönünde bir çalışmayı gerçekleştirmek istiyorsak öncelikle bu alanlarda Bakanlık olarak aslında bir araştırma yapmanız ve çıkan bu araştırmalar çerçevesinde özellikle DSİ'nin bu alanlarda yoğunlaşması, bu alanlarda çalışma yapması ve suyumuzu daha verimli kullanmak, daha etkin kullanmak ve sulu tarımın daha etkin olması noktasında, çalışmalar yapması noktasında çalışmalara yönlendirmek ve aslında DSİ'nin asli görevi olan bir yöne onu getirmek gerekiyor. Yani o nedenle sulama birliklerinin görevlerini DSİ'ye devretmek yerine, bunları yakın takip etmek, bunların çalışmalarını takip etmek, onları yönlendirmek, sulamanın daha yaygın, daha etkin olması noktasında DSİ'nin asli görevi olan çalışmaları öncelikle yapmak gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, sulama birliklerinde kötü yönetim olabilir. Her yönetim biriminde gerçekten her şeyin iyi gittiğini söylemek de mümkün olmaz. Birçok devlet kurumunda da bu yanlışlar, bu eksiklikler vardır, belediyelerde hakeza bu iş ayyuka çıkmıştır ama o konuda belediyelerle ilgili herhangi bir işlem yapılmadığına göre devletin de aslında yükünü hafifletmek ve özeli daha öne çıkarmak, özelleştirmeyi daha öne çıkarmak yerine, devletin gücünü daha da artırmak, yükünü artırmak ve böylelikle her şeyi elinizde tutmak gibi bir çalışmayı lütfen bir kenara bırakın, DSİ'nin asli görevi olan çalışmalara daha hız verin diye belirtmek istiyorum.

Şimdi, sulama birliklerinin başarılı olduğu bir gerçek, herkes bunu söylüyor, bu konuda hiç kimsenin bir itirazı yok. Ancak sulama kooperatiflerinin gerçekten başarısız olduğu, birçoğunun bataklık olduğu ve birçoğunun da işlevini ve görevini yapamadığını da görüyoruz. Ha, işte, bu konuda, aslında DSİ bunun üzerinde yoğunlaşmak suretiyle çalışmayan, görevini yapmayan, görevini suistimal edenleri tespit etmeli, kapatmalı. DSİ bu tür sulama kooperatiflerini ele almak suretiyle onları çalıştıracak bir noktaya getirmelidir, bu tür görevleri de üstlenmelidir.

Sayın Bakan, sulu tarıma önem veriyoruz. Özellikle tarımımızın gelişmesi noktasında ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığıyla birlikte ortak çalışmalar da yapmanızda fayda olduğunu düşünüyorum. Şimdi, tarım alanında, orman alanında bir sürü yapacağımız işler var. Tarımda sulamanın damlamayla ve fiskiyeyle sulamayı öne çıkarmak yerine, DSİ'nin bu alanlarda yoğunlaşması yerine yani kendi işi olmayan, yükü artıracak olan ve birçok önemli görevini de yapamayacak noktaya getirecek olan DSİ'nin yükünü bu konuda lütfen artırmayın ve DSİ'yi çalışacak bir kurumdan uzaklaştırarak çalışamayacak hantal bir kurum durumuna da lütfen getirmenin diyorum.

BAŞKAN – Toparlayalım artık Sayın Arslan.

KAZIMARSLAN (Denizli) – Şimdi, vahşi sulamanın getirdiği durumu biliyorsunuz. Bu konularda öncelikli çalışmalar yapmanızı bekliyoruz. Özellikle bazı yörelerde, bazı ovalarda su seviyesinin düştüğünü dikkate alarak buralardaki sulama şekillerinin hızla değiştirilmesi yönünde bir çalışma yapmalısınız. Özellikle bu alanlarda eğer yer altı suyu düşüyorsa bu yer altı suyu düşen yerlerde, yörelerde ve ovalarda özellikle mısır, ay çekirdeği pamuk ve şeker pancarı gibi ürünleri ekmek yerine, kuru tahılı öne çıkaran sulamanın çok fazla ihtiyaç duyulmadığı çalışmaların yapılmasını Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığıyla birlikte yapmanızda fayda var diye öneride bulunmak istiyorum.

Sayın Bakan, Orman ve Su İşleri Bakanlığının bütün sorunları gerçekten bitti de yalnızca sorun sulama birliklerine mi geldi, merak ediyorum. Elbette bu değil. Onun için, iktidar mensubu milletvekillerinin dikkatini çekiyorum. Dolayısıyla, bu konunun aceleye getirilmemesi, geleceğe bırakılmasını, bu konuda daha geniş bir araştırma yapılarak, bu konunun etki analizinin de yapılarak değişikliğe gerçekten ihtiyaç varsa daha sonra bunun yapılmasında fayda var diye de belirtmek istiyorum.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; devletin yükünü azaltmak istiyoruz, devleti küçültmek istiyorsunuz, amacımız genelde bu ama burada görüyorum ki siz devleti hâlâ büyümeye çalışıyorsunuz, devletin yükünü artırmaya çalışıyorsunuz, “Özel birlikler ve şirketler bu tür işleri yapsın.” diyorsunuz ama uygulamaya yeni bir değişiklikle farklı bir durumu, farklı bir yükü DSİ’nin üzerine getirmeye çalışıyorsunuz. Yani bu uygulama devletleştirme görüşünü ortaya çıkarıyor. Bu nasıl işleyecek? Lütfen, gerçekten devletleştirmeden öteye, devletin asli görevi olan, DSİ’nin asli görevi olan görevlere öncelik vermek suretiyle ülkeyi daha iyi kaldırmak, geliştirmek, suyu daha verimli, etkin bir şekilde kullanmak ve bu potansiyelimizi de heba etmemek yönüyle çiftimizin yararına olabilecek bir uygulamayı, yeni bir uygulamayı üzerinize almak suretiyle hem devleti büyütmek yerine hem de işinizi zora sokmak yerine bence bu maddeden vazgeçin ve bu uygulamada vazgeçin, diğer konular üzerinde yoğunlaşalım ve gerçekten Bakanlığımızın ihtiyaç duyduğu diğer maddelerde değişiklikler ve yenilikler yapmak suretiyle sizin Bakanlığımızın daha etkin, daha verimli çalışmasına olanak sağlayacak bir çalışmayı burada gerçekleştirelim istiyorum.

Hepinize çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Teşekkür ederim.

Şimdi, sabah iyi başladık. 5 ve 6’ncı maddeyi tekrar görüşeceğimizi... Biz tabii “Bu kaldırılacak.” diye anladık. Ama 47 ile bundan sonra gelecek 48 de bununla ilişkili çünkü yine burada bir merkezîyetçilik oluyor, devletleştirmeye benzeyen bir şey oluyor. Çünkü -48’inci maddede de var- birlik başkanı seçeceğiz, yönetim kurulları, denetim kurulları yok. Birlikler başarısızsa demek ki denetim kurulları görevlerini yapmamış, bunu anlıyoruz ama niye yapmamış? Yirmi üç yıldır bu birlikler var, sulama birlikleri niye zarar ediyor, neden sıkıntılar var, bunları araştırıp bunları çözmeye, bunlarda iyileştirme yapmamız gerekirken biz yeniden merkezîyetçiliğe dönüyoruz, bu son derece yanlış. 5’inci ve 6’ncı maddeyi madem kaldırırıyorsak bunları da kaldırmamız lazım, çok büyük çelişki var. Sonuçta onları kaldırmamızın da bir anlamı olmuyor bu 47 ve 48 devam ederse.

Şimdi, şöyle, ben biraz şöyle düşündüm: Sulama birlikleri neden zarar ediyor, hangi ürünlerin tarımı yapıyor, sulu tarım hangi ürünlerde yapılır genelde? Mısırdaki var, ayçiçeğinde var, şeker pancarında var, yem bitkilerinde var; tamam, buğday sulayan da çiftçilerimiz var ama bu ürünlerin hepsini biz ithal ediyoruz. Niye çiftçinin gelirini artırmayı hiç düşünmüyoruz, yıllardır çiftçinin girdileri sürekli artıyor

da geliri artmıyor, bunun hesabını yaptık mı? Bundan dolayı çiftçiler su paralarını ödeyemiyorlar, sulama birlikleri bundan dolayı tahsilatlarını yapamıyor. Bu konuda hiçbir araştırma yaptık mı ya da bu konuda bir kafa yorduk mu, politika önerisi geliştirdik mi, bir destekleme yaptık mı? Dolayısıyla, biz hemen, “Sulama birlikleri zarar ediyor.” Ki zarar etmediğini de az önce sayın vekilim açıkladı, çoğu başarılı yani idare edenler de var, buna rağmen idare ediyorlarsa çok büyük başarı. On yıl önce 1,5 lira olan mazot bugün 5 lirayı geçtiğine göre nasıl idare ediyorlar hayret bir şey yani. Demek ki bu politikasızlığına rağmen yine de bunlar başarılı.

Ben buradan tekrar söylüyorum, uzatmak da istemiyorum: 5 ve 6’yı kaldırırsak, bunda hata olduğunu gördüysek 47 ve 48’i de kaldırmamız lazım diye düşünüyorum. Hükümet, Sayın Bakanım bir daha incelerse... Çünkü o zaman yine aynı şey. Suyu özelleştirmiyoruz, tamam; su sayacı takmıyoruz, tamam ama sulama birliklerine başkan atayacağız. Başkan kim olacak? Muhtemelen bölgedeki DSİ’den birisi olacak. Yönetim kurulları yok. Orada çalışanların durumu ne olacak? Onları konuşmamız gerekmiyor mu? Bence bunları kaldırdığımızda sorun kendiliğinden kalkmış oluyor. Uzun lafın kisası budur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Aslan...

MEHMET ALİ ASLAN (Batman) – Teşekkürler.

Biz de zaten arkadaşların haklı olarak yaptıkları eleştirilere katılıyoruz. Fazla tekrara düşmemek için ben şunu belirteyim: Evet, kayyum atamasına benzetildi, gerçekten de her ne kadar ismi kayyum değilse de içeriği, pratiği tam olarak bir kayyum atamasıdır. Çünkü sulama birliklerinin başkanlarını çiftçiler seçiyor. Seçimle iş başına gelenler günü geldiğinde seçmenlerine de hesap vermekle mükelleftir ama seçilmiş başkan ve yönetim kurulları bu anlamda bu hassasiyeti, çiftçilerin talebini gözetmeyebilir. Çok basit bir örnek vereyim: Memur bir başkan izinsiz bir basın açıklaması bile yapamaz. Mülki idare amirinden ya da müdüründen izin almadan bir basın açıklaması dahi yapamaz. Daha düne kadar il dışına çıkması dahi izne tabiydi, şimdi herhâlde bildirim tabi. Yani bir memur kendi özgür iradesiyle bir basın açıklaması yapamayacaksa, il dışına çıkamayacaksa, siyasi partilerle görüşemeyecekse bunun neresi demokrasi olur, bunun neresi çiftçilerin faydasına olur?

Bir de şunu belirteyim: Şu ana kadar bir buçuk yıldır kayyumlar atanmış, yaklaşık 10 kayyum görevden alınmış. En son, işte dün Mardin’in Ömerli ve Dargeçit ilçelerinin de belediye başkanları, kaymakamları, kayyumları açığa alınmış durumda.

Bir de, arkadaşlar, ben şunu belirteyim: Ben bunu görünce ve buna benzer uygulamaları, gerçekten otokratik bir yönetime doğru gidişin ayak sesleri sanki. Bakın, akademisyenler, bilim adamları otokrasiyi ve demokrasiyi nasıl tanımlamış, birer cümleyle ben ifade edeyim. “Otkrasinin temel özelliği, yönetimlerin halk adına karar vermesi, kendince iyi, doğru ve güzel bulduğunu halka dayatmasıdır, kendince güzel bulduğunu.” Demokraside ise tam tersidir. “Halkın kendisi için iyi, doğru ve güzel olanına karar vermesi, sorunların çözümü için yine çözümü kendi üretmesi ve bu çözüm yollarını da seçtiği temsilciler yoluyla merkeze bildirmesi, ifade etmesidir.” Şimdi, sizce bu 47’nci ve 48’inci maddenin geçmesi durumunda otokratik mi olacak, yoksa demokratik mi olacak, ben bunu da sizin vicdanlarınıza bırakıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, bir açıklama yapacak mısınız?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Kısa bir bilgi arz edeyim.

Çok teşekkür ederim.

Katkıda bulunan bütün Komisyon üyelerimize saygılarımı sunarım evvela, ayrıca kamu kurum ve kuruluş temsilcilerine.

Efendim, evvela, şunu ifade edeyim: Bütün sulamaları sulama birlikleri yapmıyor. Sulama birliklerinin şu anda yaklaşık 2 milyon 138 bin hektarlık alanı suluyor, 372 adet. Bunun dışında, şu anda bizim de suladığımız var, DSİ şu anda sulama yapıyor zaten. Şu anda 419.893 hektarlık alan DSİ tarafından sulanıyor. Ayrıca yeni açılanları gene DSİ yapıyor. Bunun dışında kooperatifler var; 269 kooperatif, bu da 143.771 hektar alan suluyor. Belediyeler var, yaklaşık 142 bin hektar. Köy tüzel kişiliği var, 37.742 hektar. Özel idare vesaire var, o da 41 bin hektar. Yani şimdi özellikle bütün sulamaları sulama birlikleri yapmıyor.

Hakikaten biz de sürekli sulama birliklerini inceliyoruz. 5 tane kriter tespit ettik sayın başkanlarım. Özellikle son iki yılda gerçekleşen bütçe gelirlerinin ortalamasından fazla borcu olanlar. Şu anda çoğu borçlu. İki: Son iki yılın ortalama tahsilatının tahakkuk oranı yüzde 85'ten düşük. Ayrıca, bütçede bakım onarıma ayrılan ödeneği kullanamamış. Personel giderleri yüzde 30'dan fazla. Ayrıca, görev alanı dâhilinde su kullanıcıların birliğe üye olma oranı yüzde 50'den az yani denildiği gibi çiftçilerin tamamı birliğe üye değil. Dolayısıyla vatandaş özellikle...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Peki, diğerlerinde durum ne Sayın Bakanım?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Müsaade et.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Diğerlerinde, Devlet Su İşlerinde, kooperatifte, durum ne?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Ben izah edeyim: Burada, efendim, sulama birliğinin yapısı değişiyor, yoksa içindeki çalışanlar, müdürü, şu, bu, işçileri aynen devam ediyor, sistem devam ediyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Onu demiyorum. Örnek verdiğiniz, sulama yapan Devlet Su İşlerinin tahsilatı, kooperatifin tahsilatı... Şimdi, sulama birliklerini örnek veriyorsunuz ya diğerleriyle ilgili bir düzenleme getirilmediğine göre diğerleri çok mu başarılı?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – DSİ'den vatandaş memnun. Mesela, az önce Sayın Vekilim Adana'da Misis Pompaj Sulamasını işleten Lokman Hekim Sulama Birliğinden bahsetti, bu feshedildi. Şu anda üç yıldır -2016, 2017 ve bu yıl- burayı biz işletiyoruz, DSİ işletiyor. Yani, bakın, şöyle bir durum var: Sulama birliğinin hakikaten çoğu yerde gücü yok ve neticede drenaj, kanalların temizliği gibi konularda hep DSİ'den yardım istiyor. Yani dolayısıyla DSİ zaten bu işin içinde.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama birlik başkanları öyle demiyor.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Dolayısıyla, biz burada bakın, şunu söyleyelim: Birliklerin çalışanları, vesaire, sistem işliyor, sadece DSİ'yle sıkı bir temas hâlinde olsun diye ve bölge müdürlüğü gerekli her türlü desteği versin diye çiftçilerin talebi üzerine böyle bir yola gidildi.

Bir de dediniz ki: "Vahşi sulamalar giderilsin." Vahşi sulamaları da biz azaltıyoruz. Eskiden hep iptidai sulama yapılırdı, şu anda Allah'a şükür bu konuda kapalı sistem, yağmurlama, damlamaya dönüyoruz, büyük ölçüde döndü.

Ayrıca, özellikle tabii ki Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığıyla müşterek çalışıyoruz zaten, iki kardeş kurum zaten. Bunu özellikle vurgulamak istiyorum. Dolayısıyla, “Bu 5 tane kriteri sağlayan kaç tane birlik var?” diye baktığımız zaman -bunu her zaman alabiliriz- sadece 5 birlik; 5 kriteri sağlayan 5 tane birlik var, 372 birlik içinde.

Yani şimdi burada her şey tıkr tıkr yürüse biz ne diye değiştirelim? Yani büyük şikâyet var, birtakım sıkıntılar var. Dolayısıyla DSİ zaten işin içinde. Suyun dağıtımdan mesul DSİ. Güzelce bu hizmeti yapalım diye bu şekilde bir yol takip ediyoruz. Onu özellikle arz etmek istiyorum.

Evet, teşekkür ediyoruz.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Bir şey soracağım?

BAŞKAN – Evet, Sayın Varlı -kısa olması kaydıyla- bir açıklama mı yapacaksınız?

Buyurun.

MUHARREM VARLI (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, Sayın Bakan memnuniyet ölçüsünü neye göre söyledi bilemiyorum ama Misis'ten başlayıp Akpınar'a kadar giden 7-8 tane köy var. Sizden istirahat ediyorum Sayın Bakanım, misafirimiz olun, beraber gidelim, oturalım, köylüler gerçekten memnunlar mı, değiller mi, Allah rızası için yerinde bir tespit yapalım yani istirahat ediyorum. Bunu söylerken lütfen yanlış algılamayın.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Gidelim.

MUHARREM VARLI (Adana) – Tabii, tabii, beraber gidelim.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Ben bu sene 3 defa Adana'ya gittim.

MUHARREM VARLI (Adana) - Sayın Bakanım, sizin Adana'ya gittiğiniz yer farklı bir yer, ben de farklı bir yerden bahsediyorum. DSİ'nin şu anda işlettiği tesislerin olduğu 7-8 tane köyden bahsediyorum. Lütfen, beraber gidelim, efendim, istirahat ediyorum.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Müsait bir zamanda gideriz inşallah.

MUHARREM VARLI (Adana) – Oturalım, köylülerimizle de bir çay içelim yani gerçekten memnunlar mı, fiyattan memnunlar mı, DSİ'nin oradaki işletme... Ben DSİ'nin bürokratlarını, çalışan personellerini suçlamak açısından söylemiyorum yani sulama birliklerinin başarısını ortaya koymak açısından söylüyorum bunları yani çiftçinin mağdur olmaması açısından söylüyorum bunları. Gerçekten çok büyük bir fiyat farkı var ve orada sulamadan yeterince insanlar memnun değil. Ben o bölgede bizzat siyaset yapan bir insanım, geziyorum, dolaşıyorum. Lütfen, istirahat ediyorum, beraber gidelim, bir dinleyelim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MUHARREM VARLI (Adana) - Yani sadece bürokratlarımızdan dinlemeyin, bir de oradaki insanlardan bir dinleyelim efendim.

BAŞKAN – Sayın Varlı, teşekkür ediyoruz.

Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) - Evet, Sayın Bakanım, yanlış anlamadıysam “Tahakkuk oranı çok düşük.” dediniz, “Tahsilat oranı değil, tahakkuk oranı çok düşük.” dediniz.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Tahsilat oranının tahakkuka oranı.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Siz “tahakkuk oranı” dediniz, ben öyle anladım ama “tahsilat oranı” demek istediğinizi tahmin ediyorum.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Tahsilatın tahakkuka oranı.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Tahakkuk edilenden tahsil edilen oranı kastettiğinizi düşünüyorum.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Onu.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Doğrudur.

Şimdi, DSİ'nin raporunu aldım elime. “Gerçekleşen bütçe değerleri: Birliklerin gider toplamları 538 milyon, gelir toplamları 512 milyon.” Şimdi, bu anlamda 2016 yılı itibarıyla gelir-gider dengesinin gerçekleştiği konusunda bir yorum da yapılmış raporda. Yine rapordan veriyorum: “Tahsilat tahakkuk Türkiye ortalamasında 1999 yılında yüzde 49 iken 2006 yılında yüzde 51, 2015'te yüzde 64, 2016'da yüzde 68 olarak gerçekleşmiştir.” Gittikçe artan bir tahsilat oranı var. Şu anda yüzde 68, DSİ raporu. Sizin ne rakam verdiğinizi ben hatırlayamıyorum ama bu DSİ'nin raporudur, sulama birlikleri raporudur. Tahsilat oranı yüzde 68, Türkiye ortalaması. “Türkiye genelinde tahsilat tahakkuk oranının önemli düzeyde ve sürekli arttığı görülmektedir.” diyor raporda. Yani “Yok tahsil edilemiyor, ödenmiyor, edilmiyor.” falan gibi sözleri ben inandırıcı bulmuyorum, çok özür dileyerek Sayın Bakan. Tahsilat tahakkuk oranı ortalamasının Türkiye ortalamasından daha yüksek gerçekleştiği, 2'nci Bölge İzmir, 11'inci Bölge Edirne, 15'inci Bölge Şanlıurfa, 20'nci Bölge Kahramanmaraş, 21'inci Bölge Aydın, 23'üncü Bölge Kastamonu bölgelerinin yanı sıra ortalamanın çok altında gerçekleştiği Erzurum, Van, Sivas ve Kars bölgelerimizde bulunduğu söyleniyor. Ama bakın, şu yorum çok önemli Sayın Bakan: “Türkiye ortalamasının çok altında tahsilat ve tahakkuk oranı gerçekleşen bölgelerimizde genellikle hububat tarımının daha yoğun olarak yapıldığı ve nadas uygulamalarının devam ettiği bölgeler olduğu, üstünde gerçekleşen bölgelerimizin ise teknoloji yoğun, daha yüksek gelir getirici ürünlerin yoğunlaştığı ve entansif tarımın yapıldığı bölgeler olduğu görülmektedir.” Buradan vurgu yapılmak istenen şey şu Sayın Bakan: Tahsil edilemiyorsa zaten bunun sebebi, çiftçi o parayı lüks harcamalar için harcadığı anlamını taşıyor, o parayı ödeyebilecek gelir elde edemiyor yaptığı tarımsal üretimden.

BAŞKAN - Toparlayalım Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) - Üretim maliyetleri çok yüksek, o yüzden alamıyor, ödeyemiyor. Entansif tarım yani birim alandan çok yüksek oranda gelir getirici üretim yapılan tarımsal üretimde ise bunun tahsilat oranının çok daha yüksek olduğunu görüyoruz. Yani kendi raporunuzdaki tespitlerin çözümü yerine, sulama birliklerinin tamamen ortadan kaldırılmasını -tekrar söylüyorum- kabul edemeyiz Sayın Bakan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Çok teşekkürler.

Sayın Bakanım, bir ilaveniz olacak mı?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde aynı mahiyette üç adet önerge vardır, okutup işleme alacağım, ayrı ayrı oya sunacağım.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 47'nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Muharrem Varlı

Mustafa Mit

Adana

Ankara

Gerekçe:

Birliği oluşturan organlar (Meclis, yönetim kurulu, denetim kurulu) ortadan kalkınca birliğin tüzel kişiliğinin devam etmesi mümkün değildir. Katılımcı sulama yönetimi ilkelerine uygun olarak sulama birlikleri mevcut organları ile hizmet vermeye devam etmelidir.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyon Başkanlığına

Komisyonumuzun gündeminde görüşülmekte olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'nın 47'nci maddesinin tasarıdan çıkarılmasını saygılarımızla arz ederiz. 4/4/2018

Okan Gaytancıoğlu

Kamil Okyay Sındır

Orhan Sarıbal

Edirne

İzmir

Bursa

Türabi Kayan

Ömer Fethi Gürer

Ali Akyıldız

Kırklareli

Niğde

Sivas

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyon Başkanlığına

Görüşülmekte olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 47'nci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Aslan

Batman

Gerekçe:

Birliği oluşturan organlar (Meclis, yönetim kurulu, denetim kurulu) ortadan kalkınca birliğin tüzel kişiliğinin devam etmesi mümkün değildir. Katılımcı sulama yönetimi ilkelerine uygun olarak sulama birlikleri mevcut organları ile hizmet vermeye devam etmelidir.

BAŞKAN - Aynı mahiyette olduğu için üç önergeyi de oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

47'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

48'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 48- 6172 sayılı Kanununun 9 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Başkanlık ile başkanın görev ve yetkileri

MADDE 9- (1) Başkanlık, başkan ve başkanlık hizmetlerini yürüten diğer personelden oluşur.

(2) Başkan, DSİ'nin teklifi üzerine Bakan tarafından kamu personeli arasından dört yıla kadar görevlendirilir. Süresi sona eren Başkanın yeniden görevlendirilmesi mümkündür.

(3) Başkanın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kanun, birlik ana statüsü ve ilgili mevzuatla verilen görevleri yapmak, yetkileri kullanmak ve Birliği temsil etmek ve yönetmek,

b) Birlik adına yapılacak sözleşme esaslarını tespit etmek, satın alma, işletme, bakım ve onarım hizmetleri ve yeni tesis ve rehabilitasyon ya da yenileme çalışmalarısıyla ilgili işlerin bir komisyon marifetiyle ihaleyle üçüncü kişilere yaptırılmasına ve DSİ'nin onayıyla borç kullanımına karar vermek.

c) Birliğin yıllık su kullanım hizmet bedelini asgari su kullanım hizmet bedeli tarifesinden az olmamak üzere belirlemek ve onay için DSİ Bölge Müdürüne sunmak.

c) Bütçe teklifini ve çalışma programını DSİ'ye sunmak, bütçeyi uygulamak ve kesin hesabını yapmak.

d) Birlik bütçesinin tahsilat ve ödemeleri ile harcama kalemleri arasında aktarma yapmak.

e) Katılım paylarını, su kullanım hizmet bedeli ve para cezalarını tahsil etmek, birliğin alacaklarının takibini zamanında yapmak.

f) DSİ'nin onayını aldıktan sonra araç, gereç ve is makinesi temin etmek”

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili Mehmet Öntürk geçti)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?

Sayın Varlı, buyurun.

MUHARREM VARLI (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu, yine, sulama birliklerini ilgilendiren bir madde. Az önce de söyledim, sulama birliklerinin kapatılmasını doğru bulmuyoruz, sulama birliklerinin doğru ve düzgün iş yapanlarının devam etmesi, eğer kötü yönetiliyorsa bunların tespiti, kontrolü neticesinde cezalandırılması, gerekirse kapatılması noktasında görüşümüzü aynen sunmak istiyorum.

Şimdi, araç gereç konusunda: Sulama birliklerinin kurulduğu günden bu yana bir koltuğu dahi devlet desteği görülmeden temin edilmiş. Bugün greyderi olan, sallama kepçesi olan, bekosu olan, her türlü alet ve edevata sahip sulama birliklerimiz var. Bunlar kendi imkânlarıyla bunları oluşturdular ve çiftçilerimizin hizmetine sundular. Birçok tarla yolunu sulama birliğinin greyderi gider yapar, az önce söyledim, birinin kanalı dolmuşsa o kanalı gider sulama birliğinin kepçesi açar.

Biz Adana'da defalarca söylememize rağmen ana hatlar hariç -Sayın Bakanın kendisine de bu konuyu söyledim- drenaj kanallarını bile doğru düzgün temizlemedik yani ana ana hatlar hariç diyorum. Ana hatlar sürekli temizleniyor, o yönde bir sıkıntı yok ama tarla aralarında bulunan drenaj kanallarının birçoğu temizlenemedi. Dolayısıyla bu konuda hizmetin aksayacağı noktasında endişelerimiz var, çiftçinin mağdur olacağı yönünde endişelerimiz var.

Bakın, Sayın Bakan, Lokman Hekim'de pompalar arıza yaptı, on üç gün su verilemedi, on üç gün ve ne yazık ki telefona çıkacak bir muhatap dahi bulunamadı. Dolayısıyla eğer bu sulama birliğinde olmuş olsa, çiftçi sulama birliğinin önünde yatar kalkar ve Başkan onu en kısa sürede çözmek mecburiyetinde kalır ama telefonlara çıkacak bir muhatap dahi bulunamayan yerde on üç gün sulama yapılmadı ve çiftçilerimiz mağdur oldu.

Yine, tahsilatla ilgili: Suruç'ta müteahhide hizmet alımı yöntemiyle verildi, 53 milyon TL bedelle verildi. Sırf elektriğin 110 milyon TL'sini devlet ödedi. Tahsilat 2,8 milyon. Yani sulama birliklerini eleştirirken kendi şu ana kadar kurmuş olduğumuz sistemle DSİ'nin yönettiği veya müteahhide verdiği veya başka kurumlara verdiği yerlerdeki eksiklerimizi de görmemiz lazım.

Sulama birlikleri, bunlara baktığımız zaman, başarılı bir yöntem, şu ana kadar başarılı ama siz ısrarla başarısız olduğunuzu söylüyorsunuz. Biz buna katılmıyoruz. Yani ben sulama birliklerinin kapatılması noktasında çiftçinin mağdur olacağı yönden bakıyorum başka hiçbir tarafı beni ilgilendirmiyor. Burada çiftçi mağdur olacak, çiftçi sıkıntı çekecek. Sulama sezonu başladı. Dolayısıyla o bölgeyi tanıyıp -az önce de söyledim- nerede aksayan yerler var, bunlar önlenene kadar bu yıl mahsulde, üründe kayıp olacak ne yazık ki ve bundan en çok çiftçi etkilenecek. Onun için, biz, çiftçinin mağdur olmaması noktasında sulama birliklerinin kapatılmasını doğru bulmuyoruz.

Ben buradan şunu söylemek istiyorum, değerli AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımın da özellikle dikkatini çekerek söylemek istiyorum: Lütfen, arkadaşlar, DSİ'nin şu anki yetkisiyle sulama birlikleri başarısızsa zaten kanunen kapatma hakkı var, lağvetme hakkı var tıpkı Lokman Hekim'de olduğu gibi. Lokman Hekim zarar eden bir sulama birliğiydi, DSİ doğruyu yaptı, bünyesine aldı ancak gerçekten layıkıyla bu işi yapan sulama birliklerinin de devam etmesini doğru buluyoruz.

Bu noktada da değerli arkadaşlarımın vicdanlarına tekrar sesleniyorum. İnşallah söylediklerimizi dikkate alırlar ve yarın bir gün olabilecek eksiklikler, problemler bize olumsuz yönde yansımaz çünkü önümüzde hem Cumhurbaşkanlığı seçimimiz var hem milletvekilliği seçimimiz var hem de yerel seçim var. İnşallah bu noktada halkla karşı karşıya gelmeyiz diyor, hepimize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Gaytancıoğlu.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Evet, teşekkür ederim.

Daha önce yine 47'nci maddede söylemiştim. 48'inci maddeyle çok yakından ilişkili. Başkan kim? Burada başkanın tanımı yapılıyor, anladığımız kadarıyla Devlet Su İşlerinden birisi olacak. Her şeyi başkan organize edecek, bütçeyi, tahsilatı. Yönetim kurulu üyeleri kim? Bu belli değil. Yönetim kurulu üyeleri yok çünkü birlik yok. Daha önceden yönetim kurulu üyeleri, denetim kurulu üyeleri, her yerde birliğin sahibi çiftçiydi. Şimdi çiftçinin yanında kim var? Yine eski sisteme dönmüş olduk. Çiftçiler kendi seçtikleri çiftçilerle muhatap oluyorlardı, şimdi yine devletle muhatap olacaklar.

Zarar edenler varsa bunları devletleştiririm, DSİ'ye verelim, kâr edenler, iyi işletilenler kalsın. Çok az bir kısmı zaten zarar ediyorsa, bunları yine Devlet Su İşleri işletsin. Niye ben işletemiyorum diye de sorsun kendisine. Niye tamamına böyle bir yöntem uyguluyoruz?

Dolayısıyla bu iki maddenin de kalkması lazım, ondan sonraki maddeler de bununla ilgili, başkanın yapacağı demirbaş alımlarından tutun su miktarına kadar bunlarla ilgili olduğu için. Yani biz bir şeyi yapmaya çalışıyoruz, 5'inci, 6'ncı maddeyi madem çekiyorsunuz, ama bu maddeleri çekmediğiniz zaman onların bir anlamı kalmıyor. Dolayısıyla bunu tekrar düşünün diyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Bu kanun tasarısının 5'inci, 6'ncı maddelerindeki düzenleme özelleştirmeyi de beraberinde getiriyordu ancak sonuçta yeniden görüşülmesi amacıyla değerlendirmeye alınan bu maddelerin içeriğiyle sulama birlikleri maddesinin doğrudan bağlantılı olduğunu düşünüyoruz çünkü özelleştirmenin yolunu açabilmek için sulamada başarılı olan birlikleri ortadan kaldırmak hedefleniyordu.

Burada, bir önceki maddede sulama birlikleri yapısal değişime uğradı. Düşünceye yapısı olarak Adalet ve Kalkınma Partisi, on altı yıllık iktidarı döneminde tamamen özelleştirme üzerinden giden, devlette çok verimli olsa dahi var olan kuruluşların tamamını satan bir anlayışa sahip. Bu bağlamda

özelleştirme mantığıyla olaylara yaklaşan bir partinin şu anda kalkıp da tekrar devlete, sulama birliklerindeki var olan yetkiyi devralması ve buradan da başarılı olacağını söylemesi çok anlamlı ve inandırıcı gelmiyor çünkü sonuçta bunlarla ilgili mutlaka bir tasarruf -eğer o 5'inci, 6'ncı maddeler kalksa dahi- ileriki aşamada düşünülüyor olsa gerek çünkü buradaki yansıma bunu gösteriyor.

Bu maddede kaldırılanların içinde doğal olarak birliğin şartsız bağış kabulünden çalışanlara kadar düzenlemeler de yer alıyor. Birlik çalışanlarıyla ilgili yeni bir tanım da getirilmiyor? Her ne kadar Sayın Bakan konuşmasında "Birlik çalışanları korunacak." dese de maddede böyle bir ifade yer almıyor. Keza üyelik yapısıyla ilgili, üye yapılmasına yönelik de yeni düzenlemede bir tanım yok. Mevcut üyelerin dışında üye yapısına yönelik yeni düzenlemeye madde de konmamış.

Ayrıca, katılım payları, su kullanım hizmet bedeli, para cezalarının üyelerden tahsil edilmesi, birliğin alacaklarının takibinin zamanında yapılması gibi düzenlemeler de farklılaştırılıyor. Birliğin yıllık su kullanım hizmet bedelini asgari su kullanım hizmet bedeli tarifesinden az olmamak üzere belirleneceği ifade ediliyor ve burada da bölgenin koşulları ve konumuna bakmadan Devlet Su İşlerinin tüm ülke genelinde bir fiyat belirlemesi de olağanlaşıyor. Oysa birlikler eliyle bölgedeki yapılan tarımın, çiftçinin durumunun, mecliste görüşülecek konularla birlikte ele alınmasının yaratacağı olumluluklar da bir şekilde ortadan kaldırılıyor.

Özü itibarıyla bu maddenin özelleştirme mantığıyla birlikte oluşturulan anlayışla bütünleştiğini bir kez daha vurgulayarak, 5'inci, 6'ncı maddeler ortadan kaldırılıyorsa bu sulama birlikleri olayının her ne kadar maddesi oylamayla geçmiş olsa bile, değerlendirilmesi, düşünülmesi ve varlığının sonlandırılmaması gerekiyor. Sulama birlikleri için olumsuzluklar giderilebilir. Ama biraz evvel Sayın Bakan açıklamasında belirtti, suyu birden fazla dağıtıcı var, bu dağıtıcıların hepsi dört dörtlük de bir sulama birliklerinin yüzde otuz payındaki olumsuzluklar mı bu kadar önemli, etkili oldu, yoksa sulama birliklerinin olduğu yerlerdeki faaliyetlerde sağlanan verimlilik özelleştirme mantığıyla iştah açıcı mı, o anlamda mı buralar ele alınıyor? Açıkçası bu konuda kaygılar taşıdığımızı da belirtmek istiyoruz.

Doğru olanı - biraz evvel sayın vekilim de söyledi- seçim sürecinde gidip alana Adalet Kalkınma Partisi milletvekili arkadaşlarımız nasıl anlatacak bilmiyoruz ama işleyen bir sistemi ortadan kaldıracak bir anlayışın bugün için burada görüşülüyor olmasını dahi bireysel anlamda yadırgadığımı ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Başkan Mehmet Babaoğlu geçti)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, biz bu 48'inci maddeyle aslında... Farkında değiliz, sadece madde hükmüne bakarak yorum yapmak çok yetersiz yani gerçeği görmemizi engelliyor.

48'inci maddede yapılan işlem 6172 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesini değiştiren bir işlem. Peki, o madde daha önce neydi? Şimdi, o madde sadece başkanın görev ve yetkileri falan, böyle, bu kadar kısa basit bir şey değil. Daha önceki madde başkanının seçilme esasları, görev ve yetkileri... Bunun içerisinde, bakın, mesela, diyor ki: Birlik meclisi ve yönetim kurulu kararlarını uygulamak. Başkan öyle "Ben istediğim kararı uyguluyorum." diyemiyor. Kimin kararını uyguluyor? Birlik meclisinin yani üreticilerin, seçimle gelmiş meclisinin kararını uyguluyor. Neyi kaldırıyoruz? Yönetim kurulu kararlarını uygulamak. Yine, birlik yönetim kurulu seçilmiş. Yönetim kurulunun kararlarını uyguluyor başkan. Kaldırıyoruz, böyle bir başkan yok artık. Birlik meclisi ve yönetim kurulu kararlarını gerektirmeyen

konularda kendi kararını verebiliyor. Mesela ne var? Birlik meclisi kararları gereğince yapılan her türlü satın alma ve ihale işlerini bir komisyon marifetiyle yürütmek ve yönetim kurulunun onayıyla sonuçlandırmak. Başkan öyle ben ne oldum delisi, kendini kral ilan eden birisi değil. Bir demokratik yönetim anlayışı var bu maddenin öncesinde. Biz bu maddedeki bütün demokrasi anlayışını tamamen ortadan kaldırıyoruz. Ne getiriyoruz?

Zaten bunun adına, Sayın Bakan, “birlik” niye diyoruz biz? Hiç alakası yok, birlik falan değil bu. Devlet suyu getirecek çiftçi parasını ödeyecek, bitecek. Hani birlik? Yani üreticiyi, çiftçiyi bir araya getirip ortak karar alma mekanizması nerede bu kanun değişikliğinde Allah aşkına, nerede bu? Meclisi kaldırıyoruz, yönetim kurulunu kaldırıyoruz, çalışan personeli kaldırıyoruz, onun kaldırıyoruz bunu kaldırıyoruz, bir tane başkanı da atıyoruz. Bu, tam anlamıyla bir katılımcı demokratik yönetim anlayışından bu birliği, sulama birliklerini yok eden, ortadan kaldıran, bunun yerine otokratik bir tek adam yönetimini birliklere dayatmaktır, başka hiçbir sonucu yoktur.

Bu maddenin, 48’inci maddenin bizim önümüze sunulan, “6172 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.” diye önümüze konan şeyin öncesine baktığımızda, bu birliğin aslında ne kadar demokratik, ne kadar katılımcı, ne kadar gerçek bir üretici birliği olduğunu görüyoruz ve siz bunu kaldırılıyorsunuz Sayın Bakan. Çok rica ediyorum, yapmayınız, bırakınız çiftçi kendi kullandığı suyun sahibi olsun, onu yönetsin, parasını ödensin, siz destek verin, devlet olarak el verin, bu birliklerin sorunlarını çözün, her yıl artan tahsilat oranının daha hızlı artışı için yardımcı olun uzmanlarınızla, maddi manevi yardımınızla.

İnanın sulama birlikleriyle ilgili bu düzenleme, hele hele bu maddeyle getirilen atanan bir başkan ve siyasi vesayet altına girmiş olan bir başkan ve siyasi müdahalelerle birliği ve suyu siyasete ve ticarete yarın bir gün alet edecek olan, alet olmasına neden olacak olan bir düzenlemedir; kabul edilemez.

Evet, bu maddenin tasarıdan kaldırılması için önerge veriyoruz. Biliyorum, sizin iradeniz, sizin Bakan olarak, Orman ve Su İşleri Bakanımız olarak iradeniz eğer “Hayır, devam edeceğiz. Bu madde geçecek.” olduğu sürece, biliyorum ki AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarımız da gönüllerinde, yüreklerinde bu birliklerin kaldırılması veya bu düzenlemeyle getirilmek istenen sürece yer vermedikleri hâlde size olan bağlılıkları, Hükümete olan sorumlulukları gereği el kaldıracaklar ve bu birlikleri demokratik, katılımcı yönetim anlayışıyla üreticinin, çiftçinin, suyu kullanan çiftçinin, su kullanıcısının kendi kendini yönetme organını, yönetim anlayışını bir anda yok edecekler.

Üzülüyorum, bu ülke bu konuma gelmemelidir. Sulama birlikleriyle bu düzenlemeler aslında zamanında bu yeni dünya düzeninin, neoliberal politikaların Türkiye’ye dayattığı, özelleştirme uygulamaları ve suyun, nihai itibarıyla suyun, ki Dünya Bankası bu konuda çok kredi vermiştir dünyanın birçok ülkesinde bu suyu önce devletin üzerine alıp onun üzerinden ticarileştirilmesinin önü açılmıştır ve ticari bir meta hâline dönüşen suyu bizim ülkemizde bu sürece lütfen sokmayınız, lütfen alet etmeyiniz, lütfen demokrasiyi kabulleniniz. Demokrasiyi sadece Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Meclis seçimlerinde sandığa oy kullanma iradesi olarak görmeyiniz. İşte demokrasi tam da üreticinin, çiftçinin, tarımın kendi içindeki asal demokrasi, yönetim budur. Bundan vazgeçmeyiniz diyorum Sayın Bakanım.

Ayrıca şunu da söylemek istiyorum bunu da eksik bırakmadan: Bakın, bu birliklerde demokratik yönetim, meclis, yönetim kurulu, çalışanlarıyla bir bütündür, çiftçinin, üreticinin kendi gücüyle iş başına göreve gelenlerdir ve bunlar kendisini seçenlere hesap vermekle mükelleftir diyoruz. Şimdi artık böyle bir hesap verme organı ortadan kalkıyor ve seçilmiş olan başkan ve yönetim kurulları, bu demokratik organlar ve birlik kaynaklarıyla çiftçilerin yararına olmayan iş yapamazlar. Şimdi artık çiftçiyi düşünen kim? “Doğrusu bu.” deyip dayatılacak. Bu birlikler -adına birlik demeye dilim varmıyor, çok özür

dilerim; artık birlik, birlik de değil- bu uygulamayla yapılan düzenlemeyle artık çiftçinin yararına değil devletin dayattığı düzenlemeler olacaktır. Kaçınılmaz, siz istemeseniz bile olacaktır Sayın Bakan. Siz yürekten bunu böyle öngörmeseniz bile bu getirilen düzenlemenin sonucu bu olacaktır.

Şimdi atanan memur böyle bir sorumluluk duygusu da taşımayacak, çiftçiye karşı sorumluluk... “Sen kimsin kardeşim, çekil başımdan. Ben böyle diyorum böyle olacak, bitti!” Aynen bu yaşanacak, ben size söylüyorum Sayın Bakan; aynen bu yaşanacak. Aman efendim, çiftçi artık el pençe divan, “Sayın Başkanım, ne olursunuz.” yalvaran... Ya, böyle bir çiftçi mi yaratmak istiyoruz biz? Yalvaran, diz çöken, aman rica minnet, bir yudum su için tarlasına dilenen bir...

Bakın, bu birliklerle verilen su bir lütf değildir, lütf olarak lütfen görmeyiniz. Ama bu düzenleme suyu bir lütf hâline getiriyor, devletin çiftçiye vereceği bir lütf. Çiftçi boyun eğecek... İşte siyasi müdahale burada gelecek. Diyelim kuraklık gibi bir kriz var. Kuraklık krizinin çözümü yine çiftçinin, üreticinin kendi arasında. Çünkü o suyu kullanan çiftçi, kuraklık varsa, bir çiftçi fazla kullandığı zaman öbürü “Bir dakika kardeşim, biz bunun kararını aldık, sen fazla kullanıyorsun. Hepimiz bu suyu yeteri kadar, eşit, hakkaniyetle ve adil kullanacağız.” diye düşünüyor. Siz bundan vazgeçerseniz, burada artık ne hakkaniyet ne adalet, bunu yaratmanız da söz konusu değil. Siz böyle bir yönetim anlayışından lütfkâr hizmet veren bir devletçi, otokratik tek adam yönetim anlayışını –diyelim, devletçi demeyelim- getiriyorsunuz.

Kriz oldu, küçük çiftçinin gücü yok, büyük çiftçinin parası var, “Verir parasını ben alırım, gereğini yaparım. Bana ne kardeşim.” noktasına mı getireceksiniz? Güçlü, büyük üreticileri, çok büyük çiftçileri -demek değil de artık- büyük işletmeleri, bu birlikten -birlik demeye yine dilim varmıyor- bu hizmetten yararlanan büyük işletmeleri, endüstriyel işletmeleri -tamam “endüstriyel” derken tarımsal üretim anlamında endüstriyel üretim yapan işletmeleri- “Onlar parasını veriyor düdüğü çalıyor kardeşim, sen kim oluyorsun. Hadi git, boş ver, bırak bu tarlayı, üretimi de bırak, tarımı çiftçiliği de bırak.” anlamına gelen bir maddedir, başka hiçbir şey değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Deligöz...

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, ben, muhalefetin görüşlerine katılmıyorum. Yani devlet, eski devlet değil arkadaşlar. Yani güçten yana, ceberut bir devlet yok artık, halkıyla barışmış, milletten yana olan, hizmet aşkıyla yanan, artık bütün kamu görevlileri de buna çok dikkat eden... Halktan yana olmayan, halkın talep ve isteklerine baş çeviren, sırt dönen hiçbir kamu görevlisinin koltuğunu da koruyamadığını da düşünürsek yani sorun olacağını düşünmüyorum.

Teşekkür ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Çok özür dilerim. Ama artık kamu görevlisi Hükümetin arzu ve isteklerinin dışında hiçbir şey yapamıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Varlı, kısa...

MUHARREM VARLI (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tam da sayın vekilimizin söylediği noktaya temas etmek istiyorum. Belki bugün için iyi niyetli insanlar görev başına gelebilir ama üç sene sonra, beş sene sonra, on sene sonra kimin öleceğini kimin kalacağını, kimin iktidar kimin iktidar olamayacağını hiçbirimiz kestiremeyiz; bunu ancak Cenab-ı

Allah bilir. Dolayısıyla art niyetli ve kötü niyetli insanlar iş başına gelirse ve o köyde bir çiftçiye veya o köye kafayı takan bir siyasetçi ve onun atayacağı bir memurun yöneteceği sulama birliğini düşünebiliyor musunuz Sayın Bakan? Lütfen, bunu tekrar bir vicdan ölçüsünde değerlendirin ya. Yani tamam, bugün siz iktidarsınız, iyi niyetlisiniz -ben kötü niyetli baktığımıza inanmıyorum- göndereceğiniz, atayacağınız başkan da iyi niyetli -onun da kötü niyetli olduğuna inanmıyorum- ama bunun sonrasında, on sene sonrasında, yirmi sene sonrasında iktidar değişebilir, kim ölür kim kalır; bunu ancak Cenab-ı Allah bilir. Yani art niyetli insanlar bu işin başına geldiği zaman biz bu çiftçiyi, köylüyü nasıl koruyacağız? Biz bu sulama tesislerinden insanlarımızı nasıl faydalandıracağız? Adam kafaya taktı “Vermiyorum suyu.” dedi. Nasıl alacaksın?

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – Öyle bir şey olur mu? Ne demek “Vermiyorum.”? Yönetimi var...

MUHARREM VARLI (Adana) - Burada, bir de, atayacağınız kişi ziraat mühendisi mi veya devletin hangi organından nasıl birisi olacak? Bu konuda da bir açıklama yaparsanız lütfen, rica ediyorum.

Olur, olur değerli vekilim, olur.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, teşekkür ederim.

Ama burada şunu özellikle vurgulamak istiyorum: Burada birlik müdürü, -ki ziraat mühendisi-birlik saymanı, birlik çalışanları, bu işi yürütenler bunlar. Ancak burada DSİ’den bir başkan tayin etmekle DSİ’nin artık bütün gücü oraya doğru yönelecek. Eskiden bizim böyle bir mecburiyetimiz yoktu diyebilir bölge müdürü ama başta bölge müdürü, arkasından işletme şube müdürü, bunlar sürekli denetleyecek. Bu işin başarılı olması için arkadaşlar her türlü araç gereç, her türlü takviyeyi yapacaklardır. Maksudumuz vatandaşa daha güzel hizmet yapmak, suyu akıllıca yönetmek; bir.

İkinci husus: Hakikaten biz bu konuda 5’inci bir genel müdür yardımcılığı ihdas ediyoruz, yeni bir genel müdürlük değil de genel müdür yardımcılığı. Bütün bunlar tamamen o genel müdür yardımcısının emrinde olacak. Dolayısıyla sıkı bir denetim var. Mümkün mü öyle, canı istedi, su vermeyecek. Yani öyle bir şey olamaz.

Bir defa burada maksudımız, inanın, vatandaşa, çiftçilere daha güzel, gerçekten problemsiz bir hizmet vermektir; bir. İkincisi de, diyeceksin ki burada bir de şu var: Sulama tesislerinden faydalanan kişilerin tamamı birliğe üye olacak burada, herkes birliğe üye. Yani çiftçileri dışlamıyoruz. Öyle bir şey olabilir mi? Hatta biz acaba kanuna mı koysak dedik, çiftçilerle en az yılda asgari iki defa bir toplantı yapılsın, talepler şikâyetler dinlesin diye.

MUHARREM VARLI (Adana) – Seçme yetkisi olacak mı? Çiftçinin seçme yetkisi yok.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Denildi ki: Şu anda bu konuda eğer bir çiftçinin talebi varsa onu dikkate almamak mümkün olamaz. İnsanlar şu anda... İnanın şikâyetler bırakın bana, Başbakanı, CİMER vasıtasıyla Cumhurbaşkanına kadar gidiyor, takip ediliyor.

Böyle bir şey olamaz zaten. Bizim de bu konuda gerçekten başarılı olacağımıza inanıyorum ve maksudımız da -samimi söylüyorum- tamamen çiftçiye daha güzel hizmet vermek, arızalar varsa, kanal temizliği, drenaj kanalları vesaire tarla içi hizmetlerin hepsini yapmak şeklinde bir çalışmamız var.

Bir de, hatırlarsanız, normalde aslında farkında değİlsiniz ama devlet Şu anda çiftçilere çok büyük bir imkân sağlıyor. Şöyle ki: Şu anda normal sulama birlikleri devletin yaptığı baraj, gölet veyahut da sulama tesislerinden onların hisseleri oranında borçlanma yükümlülüğü var. Bunu da tamamen kaldırıyoruz. Dolayısıyla bu da gerçekten çiftçi için büyük bir imkân olacaktır, daha iyi planlanacak, dağmık birlikler var, bunlara her türlü alet edevat, teçhizat, her türlü destek yapılacak. DSİ onlarla birlikte çalışacak, birlikte yatacak, birlikte kalkacak. Bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

Sayın Vekilim, öyle ters bir adam varsa zaten yerinde kalması mümkün değil yani. Netice itibarıyla her iktidar -kim olursa olsun- çiftçiyi memnun edecek kişileri oraya getirmek mecburiyetinde çünkü müşteri memnuniyeti, çiftçi memnuniyeti esastır. Ben de bunu ölçeceğim yani çiftçinin memnuniyeti nasıl diye. Hatta arkadaşlara talimat verdim kesinlikle bizi...

MUHARREM VARLI (Adana) – Ben sizin şahsınızı suçlamadım Sayın Bakan.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANİ VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok, yok... Benim için değil. Genel olarak diyorum.

Sayın Vekilim, inşallah güzel olacak yani. Endişe etmeyin. Yani birliklerin yapısı devam ediyor zaten sadece başkan değişiyor.

Ayrıca toplulaştırma ve sulama birlikte yapılacağı için bu aşamada sulama işletmesi de çok önemli. Birliklerin bazılarını bu çerçevede projeye uygun olarak birleştirme imkânı olacak. Bazı kooperatifleri oradaki havza bazında birleştirme imkânı olacak. Şimdi bunu yapmamız mümkün olmuyor. Yani bu gerçekten güzel olacak.

Ayrıca, sizlere de ben teşekkür ediyorum. Birlikte, hep beraber araziye gidelim muhalefet de, diğer arkadaşlar da, iktidar partisi de, bir aksaklık varsa müdahale edelim. Daha iyi çalışması için ne yapılacaksa birlikte yapalım. Ben de inanın arazide olacağım. Ben burada kalmayacağım. Hatta randevuları arazide veriyorum. Geçen sene 79 ilde 970 program yaptım. İnşallah bu sene 81 ili tamamlayacağız. Hep birlikte gidelim. Ben gittiğim zaman programlara her seferinde bütün vekillerimi davet ediyorum. BaŐımın üstünde yeriniz var çünkü neticede bunlar resmî programlar yani parti programı değil.

Lütfen buralarda sizler, hele Komisyonunuz... Bizim yanımızda, gerçekten en büyük destek veren Komisyonunuz. Onlara da bu gibi faaliyetlerde gelip, varsa tenkitleri, tavsiyeleri -koordinasyon toplantısı yapıyoruz- orada, yerinde bunları çözelim diye teklif ediyorum. Hemen Şu işler bittikten sonra inşallah sefere başlayacağız.

Ben teşekkür ediyorum ama bu hususlar da dikkate alındı.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gürer...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANİ VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Esasen bu işi yürütecek bürokratları da buraya getirdim ki dikkatlice dinlesinler diye.

BAŞKAN – Sayın Gürer, bir ekleme mi yapmak istiyorsunuz? Çok kısa olmak kaydıyla lütfen, çok uzun tartıŐıldı bu.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şunu söyleyeyim: Sayın Bakan, bu konudaki yaptığınız açıklamalar tamamen dilek ve temennilerin iyi kısmına dayanıyor. Şimdi, siz sulama birliklerini ortadan kaldırđyorsunuz, görevli atđyorsunuz, araç gereçlerine el koyđyorsunuz. Peki, sulama birliğinin bölgedeki yapacağı...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Araç gereçleri falan değil, hatta takviye, DSİ'nin bütün araçları emrinde.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şimdi, ama nereden yapacaksınız? Bakın, ben bir şey söyleyeyim: Bunları nasıl yapacaksınız?

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – İnsan yok, insan.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Maliye Bakanlığına bağlı bir statüye dönüştürüyorsunuz. Maliye Bakanımızın eli çok cimri...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok, değil.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – ...109 bin öğretmen açığı var, 20 bin atama yapıyor. Onun yanında, İşsizlik Fonu amacı doğrultusunda kullanılmıyor. Bakınız, şimdi, bu birliklerin...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, son on beş yılda yapılan atama toplam öğretmenlerin yüzde 85'i, unutmayalım.

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Soruyu sorayım da.

Şimdi, birliklerin merkezileştirilmesiyle birliklere sağlayacağınız katkının ya da oradaki var olan varlığın değerlendirilmesi devlet mantığıyla yürüyecek. Devlet mantığıyla yürüyen örnekleri az önce söyledim. Birlikleri işlemez de kılabileceksiniz, süresi içinde müdahale edemeyeceksiniz, o anlamda bölgede oluşmuş yapıyı dağıtacaksınız, birinin aracını öbürüne göndereyim derken, bir tarafı yapayım derken bir tarafı yarım bırakacaksınız. İşleyen bir mekanizma var, şimdi bunun size bir külfeti de yok, sorunu da yok. Çiftçi kendisi sahipleniyor, birlik üzerinden yürüyor. Bu noktaya taşımak yerine sulama birliklerinin sorunlarını aşacak, güçlendirecek bir mekanizma getirseniz daha doğru değil mi?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Birlik müdürü, birlik saymanı, bütün çalışanlar devam ediyor, onu unutuyorsunuz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Çalışanların devam edeceği maddede yazmıyor. Bakın, orada, çalışanlarla ilgili şuradaki maddenin üstünü çizmişsiniz, yeni maddede yok.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok, o aynen devam edecek, kayda girsin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Hayır, burada yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Varlı, sizin mi var bir ilaveniz? Çok kısa olmak kaydıyla lütfen...

MUHARREM VARLI (Adana) – Sayın Bakan bölgelere gittiğini söylüyor. Doğru, Sayın Bakan çalışkan bir Bakan, onun çalışkanlığının da burada hakkını verelim, o noktada bir sıkıntımız yok, başarılı da bir Bakan.

Ama benim kendisinden özel ricam, tebdili kıyafet gidelim Sayın Bakan. Devlet töreniyle gittiğiniz zaman kimse size bir şey söyleyemez.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Tamam, tebdili kıyafetle.

MUHARREM VARLI (Adana) – Tebdili kıyafet gidelim, bakın, vatandaş ne diyor, bir görelim.

BAŞKAN – Gidelim, hep beraber gidelim.

Teşekkür ediyorum Sayın Varlı.

MUHARREM VARLI (Adana) – Evet, tebdili kıyafet gidelim bir gün de vatandaş ne diyor onu bir dinleyelim. Gerçekten tebdili yapalım yani.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, zaten Komisyonumuzla beraber program yapacağız önümüzdeki aylarda inşallah.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Tamam efendim, memnuniyetle.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde ikisi aynı mahiyette üç önerge vardır, en aykırı önergeden başlayıp işleme alacağım, ayrı ayrı oya sunacağım.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 48'inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Muharrem Varlı

Mustafa Mit

Adana

Ankara

Gerekçe:

Bu madde ile birliğin tüzel kişiliği kaldırılmakta, birlik üyesi çiftçilerden oluşan ve seçimle göreve gelen birlik meclisi, birlik yönetim kurulu, birlik denetim kurulu ve birlik başkanının tüm görev ve yetkileri DSİ tarafından atanacak bir kamu personeli yani memur başkana devredilmektedir.

1. Sulama birliklerinin en büyük denetim organı, birliğe ekonomik gücü veren çiftçilerdir. Seçimle iş başına gelenler günü geldiğinde seçmenlerine hesap vermekle mükelleftir. Seçilmiş başkan ve yönetim kurulları birlik kaynaklarıyla çiftçilerin yararına olmayan bir iş yapamazlar. Oysa yeni sistemde, atanan memur başkanın böyle bir sorumluluk duygusu olmayacağı aşikârdır. Kısaca, sulamadan elde edilen gelirler rahatlıkla amacı dışında kutlanılabilecektir

2. Sulama birlikleri mevcut yapılarıyla özellikle “kuraklık” gibi kriz koşullarında kolaylıkla çiftçilerle temas kurabilmekte, sıkıntıları ortaya koyabilmekte ve çözüm önerileri geliştirebilmektedir. Çiftçiler bizzat karar mekanizmasında yer aldıkları için alınan kararlara uymakta ve kriz rahat bir şekilde yönetilerek aşılmaktadır. Sulama birlikleri tarafından işletilen sulamalarda bugüne kadar su kavgalarına rastlanmamıştır. Bu tür kriz dönemlerinin, atanan başkanlarla aşılması bizce imkânsızdır. Çiftçiler iradeleri dışında alınan kararlara uymak istemeyecek ve direnç gösterecektir. Su adil olarak dağıtılamayacak, güçlü çiftçiler ya da tesiste avantajlı konumda olan çiftçiler üretim yapabilirken diğerleri mağdur olacaktır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzun gündeminde görüşülmekte olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'nın 48'inci maddesinin tasarıdan çıkartılmasını saygılarımızla arz ederiz.

4/4/2018

Okan Gaytancıoğlu

Kamil Okyay Sındır

Ömer Fethi Gürer

Edirne

İzmir

Niğde

Ali Akyıldız

Sivas

Gerekçe:

Bu maddeyle sulama birliklerinin tüzel kişilikleri kaldırılmakta, birlik üyesi çiftçilerden oluşan ve seçimle göreve gelen birlik meclisi, birlik yönetim kurulu, birlik denetleme kurulu ve birlik başkanının görev ve yetkileri DSİ tarafından atanması öngörülen bir memura devredilecektir. Seçimle göreve gelen, çiftçiye hesap vermelidir. Bu nedenle çiftçinin yararına karar alacaklardır. Ancak atanacak memurla böyle bir durum söz konusu olmayacaktır. Bu nedenle ilgili madde tasarı metninden çıkarılmalıdır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Siz kaç kişisiniz Başkan? Yanlış mı sayıyorsunuz?

ORHAN DELİGÖZ (Erzurum) – 9 kişiyiz.

BAŞKAN – Siz çok konuşunca hepiniz daha çoğunluk gibi gözüküyor değil mi? Sürekli konuşunca...

Diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 48'inci maddesiyle 6172 sayılı Kanun'un değiştirilen 9'uncu maddesinin başlığının "Başkanlığın oluşumu ve başkanın görev ve yetkileri" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Öntürk

Metin Akgün

Hüseyin Filiz

Hatay

Tekirdağ

Çankırı

Gerekçe:

Düzenlemeyle madde başlığının madde metniyle uyumlaştırılması amaçlanmaktadır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Pardon, bu önergeyle ilgili bir soru sorabilir miyim önerge sahiplerine?

BAŞKAN – Buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – O önergeyi veren...

BAŞKAN – Yazımında bir hata varmış, teknik bir konu, düzeltme önergesi.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Anladım, "Başkanlık ile başkanın görev ve yetkileri" yerine geliyor.

BAŞKAN – "Başkanlığın oluşumu ve başkanın görev ve yetkileri."

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tamam, ben teknik bir konu olduğu hâlde bir şey sormak istiyorum.

Ben anlıyorum yani teknik bir konu, böyle söyleyeceğim çok bir şey de yok ama "Başkan" ifadesi yerine "Başkanlığın oluşumu" dediğinizde, sanki bir kişiden fazla bir yapı oluşuyor da onun ifadesi, tanımı varmış gibi bir anlam çıkıyor. Onun için o önergeyi veren arkadaşlar bununla neyi kastettiler? "Başkanlık ile başkanın görev ve yetkileri" değil de "Başkanlığın oluşumu" yani başkanlığın oluşumu nasıl olacak, ben bunu anlayamadım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

49'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 49- 6172 sayılı Kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12- (1) Başkan tarafından;

a) Hazırlanan su dağıtım planında belirtilen zaman veya süre dışında sulama yapan birlik üyelerine suladığı her dekar arazi başına su kullanım hizmet bedelinin iki katına kadar, bu fillerin tekrarı halinde her defasında ayrı ayrı olmak üzere dört katına kadar,

b) Sulama beyannamesi vermeden ya da eksik beyanname ile sulama yapan birlik üyelerine suladığı her dekar arazi başına su kullanım hizmet bedelinin iki katına kadar,

c) Birlik görev alanı dışında kalan su kullanıcılarına, izinsiz olarak suladıkları her dekar arazi başına su kullanım hizmet bedelinin dört katına kadar, idari para cezası verilir.

(2) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde birliğe ödenir.”

BAŞKAN – Maddeyle ilgili konuşmak isteyen?

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gaytancıoğlu.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Yani yine dönüp dolaşıp aynı şeye geliyoruz; demokrasi yok, başkan var, başka bir şey yok. Yükümlülükleri kaldıracamı söylemişti Sayın Bakan, o güzel. Yani anladığım kadarıyla, bazı sulama kooperatiflerine ait barajları Bakanlık yapacak, eksiklerini kendisi düzenleyecek. Kooperatiflerin ödemekle yükümlü oldukları ödemeler de kaldırılacak herhâlde anladığım kadarıyla. Yüzde 10 yükümlülükleri vardı, yüzde 1'i peşindi, onu kaldırıyorlar herhâlde anladığımız kadarıyla, bu güzel.

Ama şimdi anlayamadığımız nokta, başkana yetki veriyorsunuz... Bu sulama birlikleri -az önce de ifadenizde söylediniz- zarar ediyor, iyi yönetilmiyor. Zarar etmemesi için Resmî Gazete’de yayınlanan bir tebliğ var, 25 Kasım 2017’de çıkan. Bunların elektrik borcu olanları... Çiftçinin zaten destekleme ödemesinden kesiyorsunuz, zarar nasıl oluyor yine, ben bunu anlayamadım. Yani hiç mi para alamıyoruz bu zarar edenlerden de kâr eden veya iyi yönetilen birlikleri cezalandırmış oluyoruz? Bu konuda bir bilgimiz var mıdır, bir açıklamamız var mıdır? Gerçekten bir çelişki var yani 5 ve 6’ncı maddeyi kaldırdığımızda dedik: Tamam, suyu özelleştirmiyorsunuz, sulama birlikleri yeniden görev yapacak herhâlde fakat şimdi sulama birliklerini de kaldırıyorsunuz, tekrar devlete geçiyor. Devlet daha sonra bunu özelleştirmeyecek mi? Aynı şeyi TEK’te yaşadık, elektrik işinde yaşadık. Şu anda elektrikler kesildiği zaman köylerde, merkez bir tane ilçede elektrik arıza teşkilatı oluyor, köye gelene kadar dört beş saat zaman geçiyor yani özelleştirme böyle bir şey. Tamam, biz özelleştirme yapmıyoruz, devletleştirme yapıyoruz ama ne malum bundan sonra özelleştirme yapmayacağınız? Dediğim gibi, çiftçiden borcu tahsil ediyorsunuz, destekleme ödemesi vermiyorsunuz, hâlâ nasıl zarar oluşuyor, nasıl iyi yönetilmiyor bunlar, anlamıyoruz. Bunu bir açıklarsanız, gerçekten iyi bir şekilde anlamış olacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Varlı...

MUHARREM VARLI (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada, maddenin (a) bendinde “Su dağıtım planı belirtilen zaman veya süre dışında sulama yapan birlik üyelerine suladığı her dekar arazi başına su kullanım hizmet bedelinin iki katına kadar, bu fiillerin tekrarı halinde her defasında ayrı ayrı olmak üzere dört katına kadar...” Şimdi, bu sulama dağıtım planı nasıl olacak? Mesela, buğday ekmiş, kışın kurak gidiyor ama sulama yapılmıyor o dönemde de, çiftçinin suya ihtiyacı var, buğdayı sulaması lazım. Bu plan neye göre yapılacak, nasıl hazırlanacak? Burada bir eksiklik var; bu bir.

İkincisi: “Sulama beyannamesi” diyor. Zaman zaman ÇUKOBİRLİK’te beyanname isterler, başka yerlerde beyanname isterler, çiftçiler işinin yoğunluğundan veya kimi de bilmemezliğinden gidip beyanname veremezler, gecikirler. Şimdi, bu, beyanname veremedi diye bu sulama şeyinden faydalanamayacak mı?

Üçüncüsü: Çok ağır cezalar getiriliyor. Yani bu cezaların altından çiftçinin kalkması mümkün değil. Keşke Tarım Bakanı da burada olsaydı, biraz da o bizim bu hakkımızı, çiftçinin hakkını savunsaydı. Yani hakikaten, eğer bu cezalar uygulanırsa -ki kanuna konulduğuna göre uygulanacak- çiftçinin bu cezaların altından kalkması mümkün değil Sayın Bakan. Yani bunu tekrar bir gözden geçirmek lazım, hatta bu maddeyi tamamen çıkartmak lazım, benim önergem de o doğrultuda zaten.

Yine, “birlik görev alanı dışında” diyor. “Birlik görev alanı dışında” ne demek yani bu neyi kastediyor? Buradan ne anlayacağız biz?

“Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içerisinde...” Yani cezayı verdiniz, bir ay içerisinde de tahsilat yapılacak. Ya, çiftçinin mahsul dönemi var. Şimdi, çiftçi fabrikacı gibi, sanayici gibi sürekli üretim yapan, sürekli para kazanan bir kurum değil ki. Çiftçi, dokuzuncu aydan on birinci ayın sonuna kadar işte mısırını biçer, pamuğunu toplar, ikinci ürün mısırı varsa mısırını biçer ancak o zaman para ödeyebilir. Bir ay içerisinde nasıl tahsil olacak bu? Bu maddenin metinden çıkması lazım Sayın Bakan ya da yeniden bir düzenleme yapılması lazım. Bu cezai hususların düzenlenmesi, bana göre de maddenin metinden çıkması lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bu maddede “birlik görev alanı dışında kalan” tanımını biraz evvel sayın vekilim söyledi. Bunun ne olduğunun açıklanması gerekiyor çünkü Devlet Su İşlerine geçiyorsa, suya ihtiyacı olan sulanabilir alanlarda orada bulunan birlik üyesi olmayanlara su verilmeyecek mi? Çünkü daha önceki maddede “birlik üyesi olmayanlara” diye bir hüküm var. O “birlik üyesi olmayanlar” kaldırılıyor ama onun yerine “birlik görev alanı dışında kalan” deniyor. Devlet Su İşlerine geçtiğine göre bu durumda burada bir çelişki oluşuyor.

Ayrıca, çiftçinin ürünleri tarladayken ve sulama suyuna ihtiyacı varken ödeme yapmayanlara ne uygulayacaksınız bu bir aylık tanımıyla? Çünkü bizim orada da şu anda özelleşen elektrik firması, ürün tam tarlada, sulamaya ihtiyaç varken on beş günlük sürede ödemede yapılmazsa elektriği kesiyor, elektriği kesince su çıkmıyor, ürün tarlada ve çiftçi mağdur oluyor. Bu durumun da “hasat dönemi sonuna” diye değiştirilmesinin doğru olduğunu düşünüyorum. Birlik görev alanının tanımı ile bu ödeme süresindeki düzenlemenin yeniden gözden geçirilmesi gerekliliği ortaya çıkıyor.

Devlet Su İşleri bundan sonra yüklenici olduğuna göre, birlik üyesi olmayan ve bölgede suya ihtiyacı olanlarla ilgili işlemleri ya sürdürüyordur ya sürdürecektir. Burada da bir çelişki olduğunu belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Sındır da biraz önce hatırlattı, özellikle (a) bendinde son satırda “bu fillerin” olarak... Onu redaksiyonda zaten arkadaşlarımız düzelterekler, bunu eklemek istedim.

Madde üzerinde ikisi aynı mahiyette...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bu zaten mevcut kanunda var.

BAŞKAN – Onlar düzeltilecek.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hangisi?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sulama birlikleri kanunda var.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – “Fil”leri de değiştiriyorsunuz.

BAŞKAN – Oradan aynen alınca o zaman orada kalmış.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hayır, bu madde eklenti olmuş Sayın Bakan.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – “Fil” olmuş, “fil”.

BAŞKAN – En alttaki “Bu fillerin...”

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – “Fiil” “fil” olmuş.

BAŞKAN – Bir düzeltme konusu var. Orijinal kanunda da mı var aynı?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Orijinal hâlinde de öyle.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Mevcut kanunda var, onu arz etmek istedim.

BAŞKAN – Tamam, o zaman o da düzeltilir.

Aynı mahiyette iki önerge var, önergeleri okutup oylarınıza sunacağım.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzun gündeminde görüşülmekte olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'nın 49'uncu maddesinin tasarıdan çıkartılmasını saygılarımızla arz ederiz.

4/4/2018

Okan Gaytancıoğlu

Edirne

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Ömer Fethi Gürer

Niğde

Gerekçe:

Sulama birliklerine, katılımcı, demokratik yönetim anlayışının yerine sadece “başkan” ve “atanmış memur başkan” getirilmesi ve getirilen cezai uygulamaları dahi başkanın tek başına verebiliyor olması kabul edilemez.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 49'uncu maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Muharrem Varlı

Adana

Gerekeçe:

Üyeleri çiftçiler olan sulama birliğinin yönetiminin de çiftçilere ait olması gerekmektedir.

Üyeler arasından seçimle göreve gelen birlik meclisi, birlik yönetim kurulu, birlik denetim kurulu ve birlik başkanının bütün görev ve yetkileri bu maddeyle atanmış bir memura devredilmektedir.

Sulama birliklerinin en büyük denetim organı birliğe ekonomik gücü veren çiftçilerdir.

Seçilmiş yönetim organlarının aidiyeti ile statüsü belirli memurun konuya aidiyeti asla aynı olmayacaktır.

Kuraklık gibi kriz zamanlarında bizzat zarar gören çiftçilerin göstereceği refleks ile memur bir yöneticinin göstereceği refleks de aynı olmayacaktır. Bu sebeplerden maddenin tamamen tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

49'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

50'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 50- 6172 sayılı Kanununun 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 18- (1) Birliklerin denetimi DSİ veya Bakanlık tarafından yapılır. Birlikler mali yönden yılda bir defa ayrıca Maliye Bakanlığının denetimine tabidir. Bu denetimler sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği gerekli işlemlerin yapılması için Bakanlığa gönderilir.

(2) Denetim sonucunda birliğin zarara uğratıldığı tespit edilmesi halinde 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 71 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(3) Birlikler, Sayıştay tarafından doğrudan denetlenebilir.

(4) Birliğin devraldığı sulama tesisi ve bütünleyici parçaları devlet malı olup, bunlara zarar verenler hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kamu malına zarar verme ile ilgili ceza hükümleri tatbik olunur.”

BAŞKAN – Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani bu madde aslında çok anlamsız bir madde hâline gelmiş durumda çünkü daha önce demokratik, katılımcı bir anlayışla çiftçinin kendi kendini idare ettiği, yönettiği; kendi meclisi, yönetim organları, denetim organları, başkanı, bunları belirlediği ve kamusal alan dışında görev yapan bir kooperatif gibi ya da kooperatifçilik anlayışıyla hizmet veren bu birliklerin Devlet Su İşlerine devredilmiş olması ve bütün bu organların başkan dışında ki başkanın da atanan bir devlet memuru niteliğini haiz bir başkan olarak yönetiliyor olması... Tekrar söylüyorum, bunu da kayıtlara bir kez daha geçsin diye söylüyorum; adının birlik olmasının bile hiçbir anlamı da yoktur.

Ama aynı şekilde, mesela “Sayıştay tarafından doğrudan denetlenebilir.” gibi bir hüküm... Zaten bu devlet kurumu, parayı alan devlet; devletin hangi kurumu Sayıştay tarafından denetlenemez ki bu da böyle bir istisnai durum gibi sanki ortaya çıkmış olsun. Zaten Sayıştay denetleyecek. Sayın Bakanın az önce de ifade ettiği genel müdür yardımcılığı zaten denetlenecek Sayıştay tarafından. Yani buraya “Birlikler Sayıştay tarafından doğrudan denetlenebilir.” demek, sanki gerçekten bir birlik varmış gibi bir algıya neden oluyor ki aslında böyle bir şey de yok. Yani başkanı belli, parasını alacak, cezasını da verecek gerekirse çiftçiye başkan çünkü önceki maddede onu geçirdik, “Başkan tarafından bu idari para cezası verilir her türlü.” dedik. Şimdi, o para cezası nereye ödenecek? Devletin kasasına. Çiftçi yatırım ve hizmetler karşılığı ödediği bedeli kime ödeyecek? Devletin kasasına. Sanki bir birlik

varmış gibi “Sayıştay tarafından doğrudan denetlenebilir.” ifadesi bile çok anlamsız kalıyor. Sayıştayın zaten asli görevidir, bütün kamu kurum ve kuruluşlarını düzenli veya kimi zaman düzensiz aralıklarla denetlemekle mükelleftir. Bu maddenin bir hükmü, bir anlamı da kalmıyor diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Maddeyle ilgili bir önerge vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzun gündeminde görüşülmekte olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'nın 50'nci maddesinin tasarıdan çıkartılmasını saygılarımızla arz ederiz.

4/4/2018

Okan Gaytancıoğlu

Kamil Okyay Sındır

Ömer Fethi Gürer

Edirne

İzmir

Niğde

Gerekçe:

Sulama birliklerinin DSİ'ye devredilmesi ve katılımcı demokratik yönetim biçiminden kamusal yönetime dönüştürülmesini hedefleyen söz konusu kanun tasarısına olan itirazımız gereğince bu maddenin de tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

51'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 51- 6172 sayılı Kanununun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 20- (1) Birliğin amacına ulaşamayacağının tespit edilmesi durumunda birlik, DSİ'nin teklifi üzerine Bakan onayı ile feshedilir.

(2) Birliğin tasfiyesi DSİ tarafından yürütülür. Tasfiyenin usul ve esasları çerçeve ana statü ile düzenlenir.

(3) Tüzel kişiliği sona erdirilen sulama birlikleri tarafından işletilen sulama tesisleri hakkında 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.”

BAŞKAN – Sayın Varlı...

MUHARREM VARLI (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yine birliklerin feshedilmesi ve kaldırılmasıyla alakalı bir madde. Burada bakanın onayına sunulacak, bakanın onayıyla DSİ feshi yönetecek. Zaten şu anda DSİ'nin, mevcut işleyiş kanunlarında, sulama birlikleriyle ilgili kanunlarda aslında bu yetkileri var. Yani iyi yönetilmeyen, zarar eden birliklerin kapatılması ve feshedilmesi noktasında DSİ zaten bu hükmü yönetiyor. Bu maddenin de çok anlamlı olduğunu düşünmüyorum.

Yine “Tüzel kişiliği sona erdirilen sulama birlikleri tarafından işletilen sulama tesisleri hakkında 18/12/1953 tarihli ve 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.” diyor. Yani bu, geçmiş yıllardaki çıkartılan yasaların aynısının devamı anlamına geliyor.

Yine burada “Tüzel kişiliği sona erdirilen sulama birlikleri...” Yani tüzel kişiliği neye göre sona erdirilecek? Herhâlde, zannediyorum, bu yasa çıktıktan sonra DSİ'nin teklifiyle, bakanın onayıyla sulama birliklerinin tamamı sona erdirilecek. Ben ilk başta da söylemişim, yine söylüyorum, sulama birliklerinin kapatılmasını doğru bulmuyorum. Başarı kriteri koyalım, başarı kriterine uymayan, başarı kriterinin altında kalan sulama birlikleri kapatılsın ama başarılı olan sulama birlikleri görevine devam etsin çünkü buradan en büyük zararı çiftçi görecektir.

Ben Sayın Tarım Bakanının da bizzat bu Komisyona katılmasını çok arzu ederdim çünkü burada tarımı ve Tarım Bakanlığını ilgilendiren önemli yasalar var, onlardan bir tanesi de bu. Burada çiftçinin hakkını savunma noktasında Sayın Bakanın da burada bulunmasını arzu ederdim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Aslında şöyle: Burada “Tüzel kişiliği sona erdirilen sulama birlikleri...” Tüzel kişilik çok yerde geçmiyor burada ama ben, bu tüzel kişilik nedir, bunu kavrayamıyorum açıkçası. Hangi tüzel kişilikten bahsediyoruz? O tüzel kişiliği Sayın Bakan bize açıklarsa -başkan dışındaki bu tüzel kişiliğin organları, yapısı nedir, ne değildir, nasıl bir tüzel kişiliktir- daha memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir açıklamanız olacak mı?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Evet, teşekkür ederim.

Efendim, sulama birlikleri tamamen kapatılmıyor yani onun organlarından sadece başkan ve meclis üyeleri yerine DSİ'den bir eleman görevlendiriliyor ama bunun altındaki bütün esaslar, tüzel kişiliği vesaire devam ediyor; bütçesini yapıyor, onaylanıyor, harcama yapabiliyor. Yani sulama birliklerinin şu anda yaptığı bütün işlemleri yapabilecek durumda. İlave olarak, DSİ'nin ilave takviyesi olacak burada.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bu, kamu tüzel kişiliği değil mi Sayın Bakan? Hangi tüzel kişilik?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok, aslında tam kamu tüzel kişiliği değil.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Nedir Sayın Bakan?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Tam kamu değil bu.

BAŞKAN – Teşekkürler.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Özel hukuk hükümlerine tabi.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Olur mu efendim? Sonuçta Sayıştay denetleyecek.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Ama daha önce de denetim vardı, şu anda da var. Yani mevcut sulama birliklerini de denetliyor Sayıştay.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bur soru soracağım Başkanım.

BAŞKAN – Tabii, buyurun Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bu maddede, yeni düzenlemede “Su kullanıcısı olma vasfını kaybedenlerin üyelikleri resen sonlandırılır.” diyor. Sayın Bakan, şimdi, su kullanıcısı olma vasfını kaybedenlerin üyelikleri resen sonlandırılır, bunun birden fazla yolu var. Vefat hâlinde de bu kullanımdan mahrum kalıyor. O zaman, vefattan sonra, Devlet Su İşlerinde o bir defaya mahsus tahsil edilen ücret miras yoluyla geçen kişiden de -çünkü ad değişikliği oluyor- tekrar tahsil edilecek mi? Çünkü Anadolu’da çoğu yerde mirasla ilgili uygulamalarda bu sıkıntı var. Bu, bunu içeriyor mu, içermiyor mu?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Şimdi, aynı araziyse, miras yoluyla başkasına devretmişse yeniden bir ücret ödemesine gerek yok, o mirasçıların üyeliği devam eder.

BAŞKAN – Bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzun gündeminde görüşülmekte olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı’nın 51’inci maddesinin tasarıdan çıkartılmasını saygılarımızla arz ederiz.

4/4/2018

Okan Gaytancıoğlu
Edirne

Kamil Okyay Sındır
İzmir

Ömer Fethi Gürer
Niğde

Gerekçe:

Birliklerin kaldırılması veya devri kabul edilemez.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

52’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 52- 6172 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Birlik görev alanında yer alan her su kullanıcısı gerçek ve tüzel kişi sulama tesisinden faydalanabilmek için o birliğe üye olmak zorundadır.

(2) İlk üyelik kaydı sırasında bir defaya mahsus olmak üzere DSİ’nin belirlediği katılım payı tahsil edilir.

(3) Birlik üyeleri birlik tarafından tahakkuk ettirilen su kullanım hizmet bedelini ve borçlarını düzenli olarak ödemek, birlik tarafından su yetersizliğine bağlı olarak yapılan ekim planlamasına uymak, sulama planlaması ve su dağıtım ve münavebe programlarına katılmak, arazisi üzerinde yer alan sulama tesisini konmak, kişisel kusurlarından dolayı meydana gelen zararları gidermek, aksi takdirde bu zararları gidermek için birliğin yapacağı her türlü harcamayı birliğe ödemek, birliğin sorumluluğunda olan tesisler ile kullanılan her türlü ekipmana zarar vermemek, zarar verilmesi

durumunda bu zararı tazmin etmek, birliğin sorumluluğunda olan tesisler üzerinde yapılan işletme, bakım ve onarım çalışmaları için arazisine girilmesine izin vermek ve sulama tesisinden faydalanma sözleşmesini imzalamak zorundadır.

(4) Su kullanıcısı olma vasfını kaybedenlerin üyelikleri resen sonlandırılır.

(5) Birlikler gelirlerini, birlik ana statüsünde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak tahsil eder. Birlikler vadesinde ödenmeyen alacaklarını genel hükümlere göre tahsil eder.

(6) Birlik görev alanı dışında kalan su kullanıcılarından, suladıkları her dekar arazi başına su kullanım hizmet bedelinin iki katı ücret alınır.

(7) Birliğe Bakan tarafından görevlendirilen kamu personeli Başkan, görevlendirme süresince kurumundan aylıklı izinli sayılır ve kadrosuna bağlı olarak ödenen her türlü aylık, mali ve sosyal haklarının kurumu tarafından ödenmesine devam olunur. Bu şekilde görevlendirilenlere, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın, sulama birliği hizmet alanı 1.000 hektara kadar olanlar için (10.000) gösterge rakamının, 1.000 hektar dahil 10.000 hektara kadar olanlar için (15.000) gösterge rakamının ve 10.000 hektar ve fazla olanlar için (20.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay huzur hakkı ödenir. Başkana ödenecek huzur hakkı prime esas kazançta dahil edilmez.

(8) Yapılan denetimler sonucunda maksadına ulaşamayacağı tespit edilen sulama birlikleri; sulama tesislerinden beklenen faydanın ve sürdürülebilir işletme yönetiminin sağlanabilmesi maksadıyla ve DSİ'nin gerekli görmesi halinde Bakan onayıyla bu birliklerden birinin tüzel kişiliği altında birleştirilebilir. Birleşmeye dahil edilen sulama birliklerinden fesholunan birlik veya birliklerin tüzel kişiliği, Bakan onayı tarihi itibarıyla kendiliğinden sona erer. Birleşmenin onay tarihinden itibaren bir ay içerisinde, bünyesinde birleştirme işlemi yapılan birliğin ana statüsünde bu birlik tarafından gerekli değişiklikler yapılarak Bakanlığa sunulur. Birleştirme öncesi birliğe üye olan su kullanıcılarının birlik üyelikleri, birleşmeden sonra da devam eder. Birliklerde görev yapanların, birleştirme öncesine ait mali ve cezai sorumlulukları devam eder. Fesih işlemleri sonucu tüzel kişiliği sona eren birliklerin personeli, taşınır ve taşınmaz malvarlığı, hakları, borç ve alacakları bünyesinde birleştirme işlemi gerçekleştirilen birliğe geçer.”

BAŞKAN – Madde üzerinde Sayın Varlı...

MUHARREM VARLI (Adana) – Bu maddenin bütün bentlerinin Sayın Bakan tarafından izah edilmesini teklif ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, burada esasen, özellikle, yapılan husus şu: Su kullanıcısı olma vasfıyla alakalı hükümler getiriyoruz. Birlik gelirlerinin ana statüsünde belirlenen usul ve esaslara göre tahsil edileceği ve ayrıca denetimlerle alakalı birtakım hükümler var, onu özetle vurgulamak istiyorum.

Ayrıca fesih işlemleri sonucu tüzel kişiliği sona eren birliklerin personeli, taşınır ve taşınmaz mal varlığı, hakları, borç ve alacakları, bünyesinde birleştirme işlemi gerçekleştirilen birliğe geçer. Yani burada bazı birlikler hakikaten çok parçalı oluyor, işletme problemleri oluyor, bazıları birleştirme imkânı var ve böyle de birleştirdiğimiz zaman bunlara yapılacak işlemlerle ilgili maddeler var aslında. Yani bu tamamen maddelerde çok açık.

MUHARREM VARLI (Adana) – Bu 7 ne diyor mesela Sayın Bakanım? 1.000 dönüme kadar şu kadar, 1.000 dönümün üzeri bu kadar; ne diyor onda? Yani izaha muhtaç bir şey bu.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, huzur hakkı şöyle: Normalde DSİ'nin elemanı oraya geçiyor, görevlendiriliyor ama bu buraya geçtiği için hakkıhuzur diye bir ücret ödüyoruz. Büyük birliklerde bu rakam biraz daha fazla olsun, küçük birliklerde... Mesela 10 bin, 15 bin, 20 bin hektar olması hâlinde rakamlar değişiyor. Fiyatlar da şöyle: Yani 10 bin hektara kadar olursa 1.085 lira ileride hakkıhuzur ödenecek bu şeye göre; 15 bin olursa 1.628. Yani netice itibarıyla sulama birliğinin alanı büyüdükçe biraz daha fazla bir hakkıhuzur ödüyoruz. 20 bin hektar ve daha büyük olursa 2.171 lira ilave bir hakkıhuzur...

MUHARREM VARLI (Adana) – Maaşının üstüne yani bunlar.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Evet çünkü gece gündüz çalışacak yani. Hatta bana göre bu az ama inşallah...

MUHARREM VARLI (Adana) – Eminim, gece gündüz çalışacak, göreceğiz bakalım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Onun dışında iş yapacak mı?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Hayır, tamamen burası.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yani maaşının dışında bir de ek...

MUHARREM VARLI (Adana) – Sayın Bakan, bir de “İlk üyelik kaydı sırasında çiftçiden DSİ'nin belirleyeceği katılım payı tahsil edilir.” diyor, bunu da izah edebilir miyiz?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Mevcutta zaten almıyor. Daha önce alınmış şu andaki birlikte, yeni üye olmak isteyenler olabilir, o zaman bu da eşitlik olsun diye, daha önce aldığımız için, ilk defa üye olacak bu bedeli ödesin diye, eşitlik olması açısından yapılan bir teklif.

Sayın vekilim söylemişti, miras ve satış durumunda ikinci defa bir bedel almıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Bakanım, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu mevcut, hâlihazırda var olan sulama birliklerinin başkanları ve yönetim kurulu üyeleri, meclis kararıyla takdir edilen ve bildiğim kadarıyla, yönetim kurulu üyeleri asgari ücretin en fazla yarısı kadar, başkan ise onun 3 katına kadar bir huzur hakkı alabiliyor idi. Şimdi bunun kaldırıldığını... Kalktı zaten bu getirilen düzenleme, bu sulama birliklerini de ortadan kaldırıyor bu anlamda.

Şimdi, burada bir başkan atanacak, bu başkan bir devlet memuru olacak. Bu başkan devlet memuru olarak sadece bir tek görevi yapacak sulama birliği ile ilgilenecek, başka kamusal bir görevi olmayacak, değil mi Sayın Bakan?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Görevli olacak.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani bu, başka bir kamusal görevi olmadan devlet memuru maaşını alacak, bir. İkincisi: Birliğe de görev verildiği için bir de birlikten bir huzur hakkı alacak, güzel.

1) Mevcut birlik başkanları ne olacak?

2) Mevcut birlik çalışanları ne olacak?

3) Bunların hukuki hakları, çalışma ve sosyal hakları ne olacak?

Bunlar hakkında Sayın Bakan bir bilgilendirme yaparsa çok sevinirim.

Bu maddeden sonraki maddeye geçmek istemiyorum, orada böyle çok muallakta, birliğin feshedilmesi durumundaki borçlarının şeye tahakkukları vesaire gibi konular çok daha başka boyutlara getiriyor işi.

Ben bunu merak ediyorum Sayın Bakanım, yani ben yirmi beş yıl akademisyenlik -siz de aynı üniversitede görev yaptım. Devlet çalışanları, devlet memurları için zaten memur olarak görevinin karşılığında bir ücret aldığı hâlde bu tür bir huzur hakkı nasıl olacak başka bir görevi de olmadığı için? Bir açıklama istiyorum ben Sayın Bakanım.

Teşekkür ediyorum.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Hocam, bilirsiniz, Üniversiteler Kanunu'nun 38'inci maddesine göre başka bir yerde görevlendirme imkânı olabiliyor üniversite yönetim kurulu izniyle biliyorsunuz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tabii ki.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bunda da biliyorsunuz, ilave bir ücret ödeniyor. Ben aşağı yukarı on üç yıl... Önce sekiz buçuk yıl İSKİ'de, bir yıl, bir yıl... Dedim ki: "Ben üniversiteyi seviyorum, bir yıllığına giderim." Bir yıl sonra Sayın Cumhurbaşkanımız "Suyu çöz, dön." dedi. Biz aşağı yukarı bir buçuk yılda su meselesini çözdük. Tam döneceğim zaman "Veysel Hoca, deli misin, Haliç meselesi var, Haliç'i çözeceksin." dedi. Derken bir yıl, bir yıl, üniversiteden böyle şey yaptım. Yani ilave bir para ödendi.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Belediyeye gittiniz ama.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok yok, nereye giderseniz, kamu kurumlarına da gitseniz olur.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bir başka üniversiteye giderseniz alamazsınız.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yani daha önce mesela çevre müsteşarı olan, üniversiteden...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bir üniversiteden bir başka üniversiteye görevlendirildiğinizde böyle bir şey yok.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Ama devletten devlete bu. Burada da netice itibarıyla...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani aslında versin, ben bir şey demiyorum. Devlet memurlarının aldığı maaşın ne kadar yetersiz olduğunu, en az 2 katı olması gerektiğini...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yani, bu hakikaten gece gündüz çalışacak, bu bir teşviktir. Hatta ben sizden "Ya, bu biraz az, bunu da biraz artıralım." demenizi bekliyordum sizden hoca olarak.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ben, onu değil, bütün memurların maaşlarını artırın, biz de mutlu olalım.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Artırdık. Sayın Hocam, bakın, ben...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Başkan ve birlik çalışanları hakkında bir şey söylemediniz.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Birlik çalışanlarının mevcut statüleri aynen devam ediyor. Birlik müdürü, sekreter, sayman; bütün çalışanların statüsü aynen devam ediyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

52’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

53’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 53- 6172 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevcut birliklerin tüzel kişiliği devam eder. Bu birliklerden kuruluş amacına ulaşamayacağı tespit edilenler DSİ’nin teklifi üzerine Bakan onayı ile feshedilir. Bu durumda 20 nci maddedeki hükümler uygulanır.

(2) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla birlik organları hiçbir işleme gerek kalmaksızın feshedilmiş sayılır. Fesih tarihine kadar yapılmış olan iş ve işlemlerden bu tarihe kadar görev yapan birlik başkanı ile yönetim kurulu ve denetim kurulu üyeleri cezaî ve malî olarak sorumludur.

(3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içinde birlik başkanlarının görevlendirmesi yapılır. Bu görevlendirmeler yapıncaya kadar mevcut birlik başkanlarının görevleri mevcut malî haklarıyla devam eder.

(4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde birlikler önceki dönemlerde yürütülen faaliyetlere ilişkin olarak malî yönden Maliye Bakanlığının denetimine tabi tutulur ve bu denetim sonucunda düzenlenecek raporların bir örneği Bakanlığa gönderilir. Birliğin zarara uğratıldığı tespit edilmesi halinde feshedilmiş organlarda görev alanlardan sorumluluğu bulunanlar hakkında Bakanlıkça gerekli işlem tesis edilir.

(5) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren birliklere yeni personel alımı DSİ’nin iznine tabidir. Ancak daimi personel sayısı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihteki daimi personel sayısını hiçbir surette geçemez.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başkanlık görevini yapmakta olanlardan uygun görülenler, DSİ’nin teklifi üzerine Bakan tarafından birlik başkanı olarak görevlendirilebilir. Bunlara brüt asgari ücretin üç katını geçmemek üzere DSİ tarafından her yıl belirlenen tutarlarda aylık olarak huzur hakkı ödenir. Başkana ödenecek huzur hakkı 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında zorunlu sigortalılık ilişkisi kurulmasını gerektirmez ve bunlara ödenen huzur hakkı tutarları prime esas kazançta dahil edilmez.”

BAŞKAN – Sayın Varlı...

MUHARREM VARLI (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani söyleyeceğimiz her şeyi söyledik sulama birliklerinin kapatılmaması noktasında ama 53’üncü madde, sulama birlikleriyle ilgili bu madde de zaten artık kabul edildikten sonra söylenecek bir şey kalmıyor. Sulama birliklerinin kapatılmasına yönelik birkaç tane madde bendi var burada yönetimiyle ilgili ve eğer zarara uğratıldığı tespit edilirse birlik yöneticilerinin üzerine bu zararın yıkılmasıyla ilgili maddeler var. Bunu biz zaten başında söyledik yani sulama birliği kötü yönetiliyorsa, sulama birliği başkanı kendi şahsına, kendi cebine iş yapıyorsa bunu zaten şu anki, mevcut kanunla da denetleyebiliriz ve denetledikten sonra verilmesi gereken cezayı veririz. Ama biz sulama birliklerinin iyi olanını da kötü olanını da hepsini de kaldırıyoruz, netice itibarıyla da burada yeni düzenleme yaparak, sulama birliği başkanları ve yöneticilerinin yani meclisinin sorumlu tutulacağı bir denetim ortaya koyuyoruz.

Bakın arkadaşlar, tekrar söylüyorum değerli AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlarım; önümüzde bir seçim var, hem yerel seçim hem Cumhurbaşkanlığı hem milletvekilliği seçimi var. Allah rızası için, gelin bunu yeniden düşünelim, yeniden bu kanunu değerlendirelim ve yarın milletin huzuruna, çiftçimizin huzuruna çıktığımızda anlatacak şeylerimiz olsun.

Ben tekrar ediyorum, en başında da söyledim, şimdi de söylüyorum; zarar eden, zarara uğratılan birlikler varsa bunlar kapatılsın, biz bunun yanındayız ancak zarar etmiyor ve iyi yönetiliyorsa bu birlikleri kapatmak doğru değil. Bunlar çiftçinin aleyhine olacaktır. İşte Sayın Bakan diyor ki: “Birlikler kapatılmayacak.” Ya, birliğin başkanını görevden aldıktan sonra, meclisini feshettikten sonra, çiftçinin seçme hakkı olmadıktan sonra, sizin atayacağınız bir memurun yöneteceği birlik sulama birliği olmaz ne yazık ki Sayın Bakan, bu doğru bir anlayış değildir.

Onun için, lütfen, rica ediyorum, bunu tekrar, yeniden değerlendirelim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım; burada, tabii... “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla birlik organları hiçbir işleme gerek kalmaksızın feshedilmiş sayılır.” Yani nedir birlik organları? Birliğin meclisi, yönetim kurulu, denetim kurulu ve başkanlık. Bunların tamamı feshedilmiş sayılacak ve bunların yerine bir başkan atanacak ve bu organların almış olduğu kararlardan dolayı geçmişte, bu üyeleri cezai ve mali olarak sorumlu tutulacak ve gerektiğinde bu konuda kendilerine tahakkuk ettirilecek, haciz gelecek vesaire vesaire.

Şimdi, bana bu konuda bilgi veren arkadaşlarımdan birisi, belediye başkanlıklarını, belediye meclislerini ifade etti; belediyeler idari, mali özerkliğe sahiptir, bu mali konular meclis kararlarıyla, bütçesi meclis kararıyla oluşturulur, harcamalar yapılır. Tabii, bir görevi kötüye kullanma ve kamu zararı oluşturacak bir zimmet gerektirecek bir karar ve uygulama olmadığı sürece belediyenin, örneğin SGK borçları kalkıp da başkana veya yönetim kuruluna tahakkuk ettirilmez, böyle bir şey söz konusu olamaz. Yani zimmetine para geçirdiyse, zimmetine şahsi çıkar ve menfaat için bir şeyler yaptıysa bu zaten yasalar önünde her şekilde cezai ve mali sorumluluk vardır o karar verici kişiler üzerinde. Ama bu madde de, bu uygulama da, bu söz konusu 53’üncü maddeyle getirilen düzenleme de bu vergi, sigorta borçları nedeniyle, birlik başkanlarının örneğin mal varlıkları, banka hesaplarına haciz konulmasına, mağdur duruma sokulmasına neden olacak bir düzenleme. Bu, borcu olan birliğin borcunu neredeyse önceki yönetimlere tahsil etme gibi bir anlam taşıyor, bunun da kabul edilmesi mümkün değil.

Ezcümle, bundan hareketle, ben de Sayın Varlı gibi, bütünsel olarak tekrar geriye döndüğümde, bu sulama birliklerinin fesholması, DSİ’ye bağlanması, katılımcı, demokratik yönetim anlayışından uzak, örgütlenme ve kendi suyunu kullanan çiftçinin kendini yönetme anlayışından uzaklaşıyor olması kabul edilemez. Tekrar, ben de aynı teklifi getiriyorum, öneriyi getiriyorum. Burada konuştuğumuz her söz, her tümce çok yerinde, aklın bilimin ve yaşamın gereği olan tümceler ve ifadelerdir. Geliniz, bu bütün maddeleri, bu taslağı, tasarımı Komisyondan tümünden çekiniz, sulama birliklerini bırakınız. Daha iyi yönetim için Devlet Su İşlerimiz görevini yapsın ama birliklerimiz yaşamaya devam etsin diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bu maddede getirilen düzenlemeyle ve huzur hakkı olayıyla, şu anda 378 görevliyi oraya atadığımızda, bu kurum içinde de bir ayrışma yaratmayacak mı Sayın Bakan? Bunları kimlerden seçeceksiniz? Yani yaşamında bu konuda tecrübesi, deneyimi olanların yerine, yarın, oradaki artı para için koyabileceğiniz siyasi veya o yaklaşıma yakın isimlerin de kendi

içinde bir huzursuzluk yaratması söz konusu olmaz mı kurumsal anlamda? Yani, o kadar, 378 tane boş kadronuz mu var, bu hizmet birliğine çalışmayıp da atayacağınız kişi mi var? Hem birlikleri ortadan kaldırıyorsunuz hem de kamunun kendi içinde var olan yapısında verimli insanlarsa ve bu kadar da yetenekleri varsa neden onları farklı alanda kullanmayıp buraya yönlendiriyorsunuz? Bu da benim aklıma gelen bir soru olduğu için sorayım istedim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bir şey daha var.

Bu yapılan değişikliklerde ben bunu göremedim, eğer varsa da Sayın Bakandan bize bu konuda bir bilgi vermesini rica ediyorum. Bu birlik çalışanlarının aynen devam edeceğini, bunların görevlerine devam edeceklerini ifade ediyorsunuz. İyi de Sayın Bakanım, bu birlikleri DSİ'ye bağladıktan sonra bu çalışanlar DSİ'nin bir çalışanı mı olacaklar? Nasıl olacak? Bu konudaki düzenlemeyi nasıl yapacaksınız? Bunu sözlü de olsa bu kayıtlara geçmesi için sizden bir kez daha duymak istiyorum. Bu birlik çalışanları gelecekleri konusunda bir endişe içerisindedir çünkü bu personelin, çalışan birlik personelinin haklarının korunması yönünde net bir açıklama, bir ifade, bir ibare bu tasarıda yer almıyor. Yoksa, tazminatları verilip işten mi çıkarılacaklar? Yoksa, bunlar işten çıkarılıp yerine başkaları mı alınacak?

Bu konuda bu kanun tasarısına girmiş bir hüküm yok ancak sizin Komisyondaki sözlerinizin kayıtlara geçmesinin bizi bilgilendirmek babında ve uygulamada da yarın bir gün mağduriyetin olmaması adına önemli olduğunu düşünüyorum. Bir açıklama yaparsanız çok memnun olurum Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurunuz.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, bir defa, daha önce de arz ettim; mevcut müdür, sayman, çalışan işçiler aynen devam edecek çünkü birlik devam ediyor yani dolayısıyla onların maaşları aynen birlik tarafından ödenecek.

İkincisi: DSİ'de bu kadar eleman var mı? diye bir soru sormuştu Sayın Vekilimiz az önce. Bir önceki maddeye bakarsanız, kamudan da çeşitli bakanlıklardan da bu işte gerçekten kendini çok ispat etmiş insanlar tayin edilebilecek. Bakın, bir önceki maddede bu var, kamu personeli. Yani bakın şurada.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama bu kamuyla yürütülmez Sayın Bakan, siz de biliyorsunuz.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bakın, biz büyük işleri kamuyla başardık yani netice itibarıyla. Mühim olan, heyecanla bu işleri yürütecek eleman var. Artık gerçekten kamu personeli şu anda milletine hizmet etmek için, vatandaşa hizmet etmek için birbiriyle yarışıyor Sayın Vekilim, öyle değil.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Maddeyle ilgili ikisi aynı mahiyette üç tane önerge vardır, önergeleri okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzun gündeminde görüşülmekte olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'nın 53'üncü maddesinin tasarıdan çıkarılmasını saygılarımızla arz ederiz. 4/4/2018

Okan Gaytancıoğlu
Edirne

Kamil Okyay Sındır
İzmir

Ömer Fethi Gürer
Niğde

Gerekçe:

Bu maddeyle getirilen düzenlemeyle demokrasinin, örgütlenme hakkının ve katılımcı su yönetimi anlayışının özüne ve ruhuna aykırı olan bir durum getirilmektedir.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'nın 53'üncü maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mustafa Mit
Ankara

Muharrem Varlı
Adana

Gerekçe:

Hukuki olarak tanımlanan zimmet ve kişi borcu dışında kalan birlik borçlarından birlik başkanları sorumlu tutulamaz. Hiçbir kamu kurumunda bu uygulamanın örneği bulunmamaktadır.

Bu konuda sıklıkla yaşanan ve sorun oluşturan uygulama, birliğin yeterli tahakkuk ettirilmiş alacağı olmasına rağmen vergi, sigorta borçları nedeniyle birlik başkanlarının mal varlıkları ve banka hesapları haczedilmektedir.

Açıkça hukuka aykırı olan bu düzenlemenin tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 53'üncü maddesiyle 6172 sayılı Kanun'a eklenen Geçici 3'üncü maddenin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Erdem
Aydın

Rafet Sezen
Edirne

Ebubekir Bal
Diyarbakır

Ahmet Sami Ceylan
Çorum

Metin Akgün
Tekirdağ

Gerekçe:

6172 sayılı Kanun'a eklenen Geçici 2'nci maddenin üçüncü fıkrasıyla ilgili hüküm düzenlendiğinden Geçici 3'üncü madde tasarıdan çıkarılmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 53'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

54'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 54- 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununun 4 üncü, 5 inci, 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeleri, 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Birlik meclisince kabul edilen” ibaresi, 11 inci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “Birlik meclisi kararı” ibaresi, 13 üncü maddesi, 14 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları ile 17 nci ve 19 uncu maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Madde üzerinde görüş yok.

Aynı mahiyette iki önerge var, okutup oylarımıza sunacağım.

Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzun gündeminde görüşülmekte olan Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'nın 54'üncü maddesinin tasarıdan çıkarılmasını saygılarımızla arz ederiz. 4/4/2018

Okan Gaytancıoğlu

Kamil Okyay Sındır

Ömer Fethi Gürer

Edirne

İzmir

Niğde

Gerekçe:

Maddeyle sulama birliklerinin kuruluşu, organlarının tanımı, seçilme usul ve esaslarının tanımı ve seçilme usul ve esaslarını düzenleyen temel nitelikler ortadan kaldırılmaktadır. İlgili maddenin yürürlüğe girmesi hâlinde karar ve yürütme mekanizmaları doğrudan çiftçiler eliyle gerçekleştirilen sulama birliklerinin bu niteliği yok olacak ve sulama birlikleri bürokratik bir yönetim mekanizması hâline gelecektir. Bu nedenle madde tasarıdan çıkarılmaktadır.

Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'nın 54'üncü maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mustafa Mit

Muharrem Varlı

Ankara

Adana

Gerekçe:

Tasarıyla yürürlükten kaldırılmaya çalışılan bu maddeler birliğin kuruluşu, birlik organlarının tanımı, seçilme usul ve esaslarını düzenleyen, çiftçilerin birliğini oluşturan temel maddelerdir.

Bu maddeler kaldırıldığında sulama birlikleri fiilen yok olmakta, birlik kelimesinin anlamı ortadan kalkmaktadır.

Sulama tesislerinin ve sulama suyunun kullananlar tarafından yönetilmesi prensibine uygun olarak düzenlemenin tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir

BAŞKAN – Evet, aynı mahiyetteki iki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

54'üncü maddeyi...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun Hocam.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Bakan, birliğin tüzel kişiliği haiz olduğunu değişik vesilelerle söylediniz. Bu 54'üncü maddede kaldırdığımız 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu'nun 4'üncü maddesi ise birliğin tüzel kişilik kazanmasını düzenleyen madde, bunu kaldırıyoruz. Yani çok

özür dilerim, bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu? Sayın Bakanım, hangi tüzel kişilikten bahsediyoruz bu maddeyi kaldırdığımız takdirde? “Birliğin tüzel kişilik kazanması ve birliğe üyelik” maddesini kaldırıyoruz ve diyoruz ki ondan sonra: “Bu birlik bir tüzel kişiliktir.” Birliğin organları, birliğin bütün neyi varsa birlik meclisine üyelik şartları, tabii birlik meclisi de kalkınca... Yani böyle kaç sayfa? 6 sayfa. Yani gelin, birlik kanununu feshedin olsun bitsin yani Sulama Birlikleri Kanunu diye bir şey de kalsın. Ya, birlik tüzel kişiliğinin kazanılmasına dair madde düzenlemesini kaldırıyoruz, tümünden kaldırıyoruz, bunun yerine bir madde getirmiyoruz. Yani birlik nasıl bir tüzel kişiliği haiz olacak? Düzenlemesi yok. “Birliğin tüzel kişilik kazanması” madde 4 kalktı, gitti, bitti. E, hangi tüzel kişilik, nasıl bir tüzel kişilik, hangi kanununla düzenlenmiş bir tüzel kişilik? Yahu, bu bir kanun üzerinde bir kanun tasarısı...

İnanamıyorum yani çok özür dilerim, gerçekten inanamıyorum. Bu maddenin bu şekilde, böyle bir düzenlemeyle bütün birliklerin, sulama birliklerinin... Hani katılımcı, demokratik, örgütlenme hakkı, çiftçinin kendi kendini idaresi falan gibi meseleler bir kenara da onlara da artı koyarak, denetlenmesi, denetim kurulu üyelerinin belirlenmesi vesaire, tamamını kaldırıyoruz, ondan sonra geliyorsunuz, diyorsunuz ki: “Bu birlik hâlâ bir tüzel kişiliktir.” Nasıl bir tüzel kişilik kabul edemiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, açıklama yapacak mısınız?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Var aslında, 53’üncü maddeye bakarsak: “Geçici Madde 2: Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevcut birliklerin tüzel kişiliği devam eder.”

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – İyi de kanunda yok efendim “Kanundan çıktı.” diyorsunuz.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Var, 53’üncü madde.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – “Mevcut birliklerin tüzel kişiliği devam eder.” diyorsunuz ama sulama birliklerini düzenleyen kanunun birliğin tüzel kişilik kazanmasına dair maddesini kaldırılıyorsunuz.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bu yeni sulama birliklerinde var. Yeni birlik kurulmaması için yapılan bir düzenleme yani mademki mevcut...

BAŞKAN – Evet, 54’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

55’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 55- 19/4/2012 tarihli ve 6292 Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanununun 11 inci maddesinin onuncu fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bu, teknik bir düzenleme. Bu, 39’uncu maddede olduğu için buradan kaldırıyoruz.

BAŞKAN – 55’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

56’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 56- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Elektrik aboneliği Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne ait tarımsal sulama amaçlı tesislerin elektrik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, kurulu gücü tarımsal sulama tesisinin bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü, birden fazla tesis için tesislerin sözleşme güçleri toplamı ile sınırlı olmak koşuluyla Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından kurulan ve işletilen yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesisi.”

BAŞKAN – Maddeyle ilgili konuşma yok.

56’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 56’ncı madde kabul edilmiştir.

57’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 57- 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan “, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması yapmak ve yaptırmak” ibaresi ile (ı) bendinde yer alan “uygun sulama tesislerini yaptırmak,” ve “ve tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek” ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili konuşma yok.

57’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 57’nci madde kabul edilmiştir.

Sayın Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli misafirler; saat 15.15’e kadar yemek arası veriyorum.

Kapanma Saati: 14.02

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.28

BAŞKAN: Mehmet BABAÖĞLU (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet ÖNTÜRK (Hatay)

SÖZCÜ: Mehmet ERDEM (Aydın)

KÂTİP: Hüseyin FİLİZ (Çankırı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; yeterli sayımız vardır. Öğleden sonraki oturumu başlatıyorum.

Yürürlük ve yürütme maddelerinden önceki maddelerin görüşmelerini tamamladık. Bu maddeleri görüşmeden önce yeni madde ihdaslarına ve bazı maddelerin tekririmüzakeresine dair önergeler vardır, okutup işleme alacağım. Öncelikle yeni madde ihdaslarına dair önergeleri okutuyorum.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunuzda görüşülmekte olan (1/929) sıra sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE: . . . 25.02.1998 tarih ve 4342 sayılı Mera Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına “Bakanlık İl Müdürlüğünden konu uzmanı bir ziraat mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü yetkili temsilcisi, Orman Genel Müdürlüğü yetkili temsilcisi, ilgili köy veya mahalle muhtarı” ibaresi eklenmiştir.

Rafet Sezen

Metin Akgün

Muhammet Uğur Kaleli

Edirne

Tekirdağ

Konya

Selahattin Minsolmaz

Kırklareli

Gerekçe:

Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri yetkisinin DSİ'ye geçmesi, mera alanlarının orman alanlarını da ilgilendirebileceği sebebiyle meralarla ilgili olarak alınacak kararlarda, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü yetkililerinin asli üye olması önem arz etmektedir. Ayrıca meralardan istifade eden kişileri temsilen ise ilgili köy veya mahalle muhtarının mera komisyonunda asli üye olarak yer almasında fayda görülmektedir.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen var mı?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Açıklama yapayım müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Tabii, buyurun Sayın Bakanım.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, burada, özellikle, mera komisyonunda olması gereken bilhassa, bir, o köyün muhtarı olsun ki ne olduğu görülsün, ayrıca, biliyorsunuz, Orman Genel Müdürlüğü de mera ıslahı yapıyor, dolayısıyla Orman

Genel Müdürlüğünden bir yetkili; orada, arazide toplulaştırma vesaire konularında artık DSİ'ye de yetki verildi; bu 3 kişi yani "DSİ yetkilisi, Orman Genel Müdürlüğü yetkilisi ve o köyün muhtarı da ilave edilsin." şeklinde bir teklifimiz var. Daha katılımcı, güzel bir komisyon olsun diye teklifimiz budur efendim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Şimdi, Sayın Bakanım, ben o Mera Kanunu'nun 6'ncı maddesine baktım, o kanunda şöyle diyor: "Mera, yaylak ve kışlakların tespit, tahdit ve tahsisi Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca yapılır. Bu amaçla valinin görevlendireceği bir vali yardımcısı başkanlığında Bakanlık il müdürü, Bakanlık il müdürlüğünden konu uzmanı bir ziraat mühendisi -yani bu Tarım Bakanlığı- Köy Hizmetleri il müdürlüğünden -bu da kalmadı zaten, böyle bir ziraat mühendisi de kalmadı, Köy Hizmetleri il müdürlüğü diye bir müdürlük yok- bir ziraat mühendisi, defterdarlıktan veya..." Yani, burada bir değişiklik yaparsak mesela bu hükmü, oradaki "Köy Hizmetleri"ni de kaldırıp yerine bir başka tanım koymak lazım. "...defterdarlıktan veya bulunamaması hâlinde vali tarafından görevlendirilecek bir hukukçu, Milli Emlak Müdürlüğünden bir temsilci, Kadastro Müdürlüğünden bir teknik eleman, Ziraat Odası Başkanlığından bir temsilci olmak üzere sekiz kişiden oluşan bir komisyon kurulur." Şimdi, bu ekleme yapıldığında sayı da arttı için, zaten bunun sonuna 8 kişiden değil, 10 kişiden, 11 kişiden, o da düzeltilmeli. Yani bu yapılan değişiklik, maddeyi doğru bir şekilde değiştirmiyor.

Devam ediyor yalnız, Sayın Bakanım, "Ayrıca orman içi, orman kenarı ve orman üst sınırında bulunan mera, yaylak ve kışlakların tespit, tahdit ve tahsisi çalışmalarında, ilgili orman teşkilatından bir orman mühendisi, 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu uyarınca reform bölgesi ilan edilen alanlarda bulunan mera, yaylak ve kışlakların tespit, tahdit ve tahsisi çalışmalarında Tarım Reformu Teşkilatından bir ziraat mühendisi bu komisyonlarda üye olarak görevlendirilir." diyor. Yani bu kanun hükmüne sadece bunu eklemekle bir şeyleri çözmüş olmuyoruz. Bu kanun maddesini bütünsel ele alıp doğru bir madde düzenlemesi yapılırsa daha iyi olur.

Şimdi, bu yapılan değişikliği sonuçta diğer... Örneğin, 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu uyarınca yapılacak düzenlemeler böyle mi kalacak? "... Tarım Reformu Teşkilatından bir ziraat mühendisi..." diyor, böyle mi kalacak? Buradaki üye sayısı 8 diyor, 8 mi kalacak? "Köy Hizmetleri il müdürlüğü" diyor aynı kanun maddesinde, böyle mi kalacak? Yani bu kanun maddesini değiştireceksek, iyi bir değişiklik yapmak istiyorsak bu kanun maddesinin tümünü ele alıp tümü üzerinden "Bu kanunun bu maddesi şu şekle getirilmelidir." demekte fayda var. Yani maddeye bir eklenti yapılması sorunu çözmüyor bir kenara koyuyorum, sorunun var olup olmaması meselesini ama kendi içinde bir sürü çelişkiyi barındıran bir madde hâline geliyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Sındır.

Başka bir görüş? Yok.

Yeni madde ihdasına dair önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Değerli arkadaşlar, şimdi, bunu kabul ettik, bakın -çok özür dileriz -demin okudum, siz belki o arada duyamamış olabilirsiniz -şey anlamda söylemiyorum, kusura bakmayın- burada mesela "...Köy Hizmetleri il müdürlüğünden bir ziraat mühendisi..." diyor, nerede Köy hizmetleri il müdürlüğü? Var mı? Yok. Kaldırıyor muyuz bunu maddeden? Kaldırmıyoruz.

Devam ediyorum, Sayın Vekilim, demin de okudum, tek bir cümle bu, kurulun kimlerden oluşacağına dair "...gibi, gibi, gibi başkanlığından bir temsilci olmak üzere sekiz kişiden oluşan bir komisyon kurulur." Biz 3 kişi daha ekledik, bu 8'i 11 yaptık mı? Yapmadık. Maddenin içine bir şey ekledik, kendi içinde maddenin bir sürü çelişki var. Getirilen maddenin özüne itirazım yok benim.

BAŞKAN – Önemli olan da o zaten, özüne itirazınız yok.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ama bu maddenin, böyle bir değişikliği...

BAŞKAN – Bununla ilgili Tarım Bakanlığımızın bir...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani biraz ciddiyet, biraz özen, biraz daha dikkatli, biraz daha... Bir kanun değiştiriyoruz, önemli bir madde, önemli bir kurul. Bunun olması lazım, bu kadar. Değerli arkadaşlar, bu kadar da yapıcı, bu kadar da akılcı, mantıklı olması gerektiğini söylüyoruz ama yok. Kusura bakmayın, anlaşıyoruz.

Teşekkür ederim.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Vekilim, aslında haklısınız, bu gözden kaçmış, haklısınız.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bu, bir şekilde bir önergeyle düzeltilirse seviniriz zaten.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, Bakan Bey "Önergeyle düzeltilsin." diyor.

BAŞKAN – Bir önergeyle düzeltelim.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bir önergeyle düzeltilirse... Sayın vekilimin söylediği hususlar hakikaten doğru, bu gözden kaçmış. Müsaade ederseniz hemen...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bu konuda bir önerge çalışması yapalım.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Zaten Köy Hizmetleri kalkacak, sayı da 8 yerine...

BAŞKAN – Biz devam edelim isterseniz, birazdan tekrar görüşelim, olur mu Hocam?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tabii ki, buyurun Sayın Başkanım, ben müdahil olamam size, haddim değil.

BAŞKAN – Evet, önerge kabul edilmiş ve yeni madde ihdas edilmiştir.

Başkanlığımızın redaksiyon yetkisi kapsamında bu madde kanun yapım tekniği açısından tasarı metninde uygun madde sırasına eklenecek, devam eden maddeler buna göre teselsül ettirilecektir.

Bu, mevcut, biraz sonra arkadaşların yapacağı çalışmayı da aynı şekilde değerlendireceğiz.

Yeni madde ihdasına dair diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekle olan (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini ve devam eden maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Metin Akgün

Selahattin Minsolmaz

Hüseyin Filiz

Tekirdağ

Kırklareli

Çankırı

Hülya Nergis

Orhan Deligöz

Kayseri

Erzurum

“MADDE...- (I) 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanununun 7 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “bedelleri ile” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.”

Gerekçe:

5996 sayılı Kanun’un 7’nci maddesinin (2)’nci fıkrasında yer alan “Hayvanların tanımlanmasında kullanılan kulak küpesi, mikroçip ve benzeri tanımlama araçlarının bedelleri ile Bakanlıkça belirlenen uygulama ücreti hayvan sahipleri veya bakıcıları tarafından uygulayıcılara ödenir.” hükmünde yapılacak değişiklikle, hayvan sahiplerinden alınan, hayvanların tanımlanmasında kullanılan kulak küpesi, mikroçip ve benzeri tanımlama araçlarından bedel alınmaması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Yeni önerge üzerinde görüş...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – İhdası üzerine...

BAŞKAN – Evet, yeni madde...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Daha doğrusu, kanun tasarisına eklenmesi üzerinde önce görüşüyoruz, sonra madde üzerinde herhâlde görüşüyoruz tekrar.

BAŞKAN – Yeni madde ihdasına dair önergeyi madde gibi...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hayır, orada maddenin tasariya girip girmemesi konusunda karar vermeden...

BAŞKAN – Önerge üzerinde konuşuyoruz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kabul ettiğimizde o zaman o tasariya girmiş oluyor. Tasariya girmiş maddenin Komisyonda görüşmesini ikinci kez mi yapıyoruz?

BAŞKAN – Madde ihdası tamamlanınca madde ihdası yapılmış oluyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Hayır, hayır, ben usul soruyorum.

BAŞKAN – İçerikle beraber konuşuyoruz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Burada bir yeni madde ihdası var, önergede. Şimdi, biz oyladığımızda bu maddenin tasariya girmesini oyluyoruz. Bu maddenin, daha sonra tasariya girmiş maddenin tasari görüşmelerinde üzerinde görüş bildirmek gibi bir şey var mı, yok mu?

BAŞKAN – Yok. Konuşabilirsiniz, maddeyle ilgili de konuşabilirsiniz.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tasariya girip girmemesi konusunda değil, maddenin içeriği üzerinde konuşuyoruz.

BAŞKAN – Evet.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Açıklama rica ediyoruz.

BAŞKAN – Bu konuda Tarım Bakanlığı yetkilisi...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Tarım Bakanlığındaki arkadaşlar...

Efendim, şöyle ben de konuyu biliyorum, özetle burada hayvanlara takılan küpe ve mikroçipler var; bunlardan bedel alınıyordu. Şimdi, bu bedel alınmasın, bunu devlet karşılansın; özü bu efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Buradaki tanımlanan kulak küpesi, mikroçip; bunlar yerli üretim mi, ithal mi Başkan? Bunların yani yapılan işlerin maliyeti ne olacak? Yani uygulama doğru gibi görünüyor ama...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bunlar tamamen yerli üretim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Maliyet olarak ne kadar bu, yıllık ne kadar bir gider ek olarak geliyor?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – 2 lirayla 3 lira...

Şimdi, efendim, şöyle oluyor bakın: Parasında değiliz de yani vatandaşlar gidiyor, 2 lira bul veya 3 lira bul ver şeklinde gerçekten sıkıntı oluyor yani bu konuda bu sıkıntıyı siz de biliyorsunuz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Biliyorum, bana da o konuda geldi de yani biliyorum, o konuda bize de şikâyetler geliyor da toplamda ne kadar bir para?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Çok şikâyet geliyor, bu bakımdan bunu devlet karşılansın, ne olacak ki 2 lira.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Daha önce Tarım Bakanı söz vermişti üç, dört ay önce de uygulamaya girmedi.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Söz verdi, işte onun uygulamaya girmesi için kanun gerekiyor. Tensip buyurursanız hep beraber bunu kaldıralım diyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Daha önce Sayın Bakanın açıklaması vardı.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Evet, teşekkür ediyoruz, iyi bir şey; biz de buna olumlu yaklaşıyoruz tabii ki.

Bana göre, bildiğim bilgiler ışığında iki tip kulak küpesi var; normal bir küpe, bir de mikroçip yani dijital denilen bir kulak küpesi. Bu dijital denen kulak küpeleri dökülmüyor, düşmüyor, diğerlerinin düşme olasılığı var ve buna bir bedel ödüyor üretici. “O bedel alınmasın.” Alınmasın tabii ki, biz de onun öyle olmasını arzu ederiz.

Şöyle bir durum var yalnız, bunu da dikkatlerinize sunmak istiyorum: Ülkeye kaçak giren hayvanların, kaçak sokanların bu kaçak hayvanları ihbar edip arkasından bu hayvanlara küpe takılıp ihaleye çıktığında ihaleye girip aldığı konusunda yaşanan bazı durumlar var. Bunlara da küpe takılmasında, bedel alınmasın, şey yapılmasın ama bu durumu da önleyecek, bu küpe uygulamasında bu durumu da ortadan kaldıracak, örneğin kaçak hayvan ithalatında bunu kaçak getirenlerin ihaleye girmesini engelleyecek düzenlemeler de gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bilgi verelim mi efendim?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz mi?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Ben açıklayayım.

Efendim, şöyle: Aslında bu, kaçak hayvanların girişini de önleyecek. Artık bunları devlet bizzat takıyor, bedelsiz takıyor. Dolayısıyla, gerçekten bunları kimin, ne zaman, nasıl taktığı, bunların hepsi mikroçipte görünüyor. Hatta, biz şu anda bunu sokak hayvanlarına uyguluyoruz. Derinin altına bir

mikroçip şey yapıyoruz, bunu kısırlaştırma, herhangi bir şekilde aşılandırma vesaire diye... Dolayısıyla, bu, gerçekten kaçakçılığı da önleyecek ve bir de 2 lira, 3 lira gibi bir parayı buluyor, bulamıyor vatandaş o esnada; sıkıntı oluyor doğrusunu isterseniz. Müsaade ederseniz arkadaşlarımız bu konuda daha detaylı bilgi versin çünkü önemli bir konu. Teşekkür ediyoruz, burada kaçakçılığın da önlenmesi hedeflendi aslında.

BAŞKAN – Kendinizi de tanıtabilirseniz.

GIDA VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAYVAN SAĞLIĞI VE KARANTİNA DAİRE BAŞKANI ÖZHAN TÜRKYILMAZ - Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, sayın hazırım; hepimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Efendim, özellikle 2016 Nisan ayı içerisinde biz küçükbaş hayvanlarımızda elektronik küpeye geçtik ve şu anda da Avrupa Birliği projesiyle 31 milyon küpemizi il, ilçe müdürlüklerimize dağıttık. Tabii, bunların okuma araçları olarak da yaklaşık 6.250 tane el terminali dağıtımı yapıldı. Bununla beraber de TÜRKVET veri sistemine uyumlu hâle getirildi. 2018 yılı içerisinde de buyurduğunuz üzere büyükbaş hayvanlarda elektronik küpeye geçilecek. Ülke genelinde baktığınızda yıllar itibarıyla yaklaşık 17 ile 19 milyon civarında küçükbaş ile 6-7 milyon civarında da büyükbaş her sene doğuma bağlı olarak kayıt altına alınmaktadır.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Yeni madde ihdasına dair önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiş ve yeni madde ihdas edilmiştir.

Başkanlığımızın redaksiyon yetkisi kapsamında bu madde kanun yapım tekniği açısından tasarı metninde uygun madde sırasına eklenecek, devam eden maddeler buna göre teselsül ettirilecektir.

Yeni madde ihdasına dair diğer bir önerge vardır, bunu da okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklemesini ve devam eden maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Metin Akgün	Selahattin Minsolmaz	Hüseyin Filiz
Tekirdağ	Kırklareli	Çankırı
Hülya Nergis	Orhan Deligöz	
Kayseri	Erzurum	

“MADDE (I) 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş, mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“I) Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı.

m) Şeker Dairesi Başkanlığı.”

Gerekçe:

20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili hükümleri gereğince 4634 sayılı Şeker Kanunu'nda ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun'da değişiklik

yapılarak ilgili kurumlarca yürütülen görevler Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına verilmiştir. Bu kanunlar ile ilgili diğer kanunlarca verilmiş görevlerin yürütülmesini teminen iki hizmet birimi kurulmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Yeni madde ihdasına dair önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Şimdi, bu kabul edilen önergeyle ihdas edilen madde üzerinde görüşme, konuşma yapmak isteyen arkadaşlarımız var ise bunlara... Bu şekilde yaparsak daha sağlıklı yürüyecek.

Söz almak isteyenler varsa...

Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Bu beklediğimiz bir maddeydi. Tabii, bu torba yasa oldu tam anlamıyla yani sudan girdik ormandan çıktık, şimdi şekerle alkol...

BAŞKAN – İlk kanunumuz, tasarımız; olsun biraz şöyle; zayıfça da olmasın.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Zaten, bu OHAL döneminde yani bu nişasta bazlı şekerin son günlerde gündem olması... Biraz gecikti bu olay. Şimdi burada ben okuduktan sonra, 2 tane yeni daire başkanlığı kuruluyor. Şeker Kanunu'nda bakanlığa verilen görevleri yerine getirmek... Bu, tabii, ayrıntılarını yazmıyor ama kotayı da bakanlık belirleyecek, denetimini bakanlık yapacak anlamına geliyor herhâlde bu. Sayın Bakan burada yok. O, o bakan değil, Tarım Bakanımız veya müsteşarımız bize bilgi verebilir mi?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Müsteşarımız müsaade ederseniz bilgi versin.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Versin çünkü 3 tane sanırım yeni daire başkanlığı oluşturuluyor. Bu TAPDK'nın personeli buraya mı geçiyor? Biraz bilgi alırsak iyi olur.

BAŞKAN – Bu konuda Sayın Müsteşar Yardımcımız kendinizi tanıtarak bilgilendirme yaparsanız...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ HASAN ÖZLÜ – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, biliyorsunuz gerek Şeker Kurumunun gerekse Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunun kapatılmasıyla bütün görevler Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı verilmişti. Şu anda fiilen altı aylık bir süre var. Bu kurumların oluşturulması yani yeniden yapılanmanın oluşturulması için o kanundaki düzenlemede altı aylık bir süre verilmişti. Bu süre hâlen devam ediyor, bitmiş değil. Bu kapsamda da bu görüşmekte olduğumuz yasa içerisinde bu düzenlemenin yapılması uygun görülmüş, esasen genel müdür düzeyinde kurulan daire başkanlığının altında da hem Şeker Kurumu hem TAPDK'yle ilgili olarak daire başkanlıkları kurulması teklif edilmiştir. Genel müdürlük düzeyinde ama altında daire başkanlıkları var; toplam 6 daire başkanlığı kurulacak. Şu anda öngörülen işleyiş bu şekilde efendim.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – 2 tane daire başkanlığının adı var, üçüncüsünün adı yok.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ HASAN ÖZLÜ – İsimleri mi efendim?

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Biri Tütün ve Alkol Dairesi, biri Şeker Dairesi, üçüncüsünü göremiyorum.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ HASAN ÖZLÜ – Efendim genel müdürlük düzeyinde bir daire başkanlığı olduğu için altında üç tane daire başkanı olması gerekiyor, genel olarak bir isim olması lazım orada.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – İsimsiz daire başkanlığı.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ HASAN ÖZLÜ – İsimsiz diye düşünmemek lazım. Kanun yapım tekniği açısından teklif o şekilde geldi.

BAŞKAN – Maliye Bakanlığı yetkilimiz, buyurun.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI OSMAN ŞAHİN – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, sayın vekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, biz bu önergelere şu an muttali olduk. Dolayısıyla Maliye Bakanlığı olarak bunlara katılmıyoruz. Tütün ve Şeker Kurumu için KHK’lerle 6 tane daire başkanlığı ihdas edilmişti. İlave olarak buna 6 daire başkanlığı daha ihdas ediliyor. Dolayısıyla Maliye Bakanlığı olarak bu önergeye katılmıyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şimdi, Komisyonumuzda ikinci kez böyle bir olayla karşılaşılıyor. Birincisinde desteklemeyle ilgili Tarım Bakanı “Ben buna katılmıyorum.” demişti, su parasının buradan tahsiline. Şimdi Maliye Bakanlığı bu konuda “Bizim bilgimizin dışında gerçekleşiyor.” dedi. Özünde bu madde Şeker Kurumunun ortadan kaldırılmasıyla oluşturulan bir yapılanmayı içinde barındırıyor. Şeker Kurumu piyasa düzenleyicisiydi, ithalatı, ihracatı ve Türkiye’deki nişasta bazlı şekerin kotasını, şeker pancarının kotasını belirliyordu, fiyatını belirliyordu. Bu anlamda işlevi vardı.

Şimdi bu daire başkanlığının oluşmasıyla Şeker Kurumundaki görev ve sorumluluklar buraya mı geçecek? Buraya geçecekse kota uygulaması Bakanlar Kurulunun yüzde 50, burada devam edecek mi nişasta bazlı şeker? Mecliste yüzde 5’e düşürülen kotaların Bakanlar Kurulu yetkisi devam edecek mi? Piyasa düzenleyicisi olarak mı bu daire başkanlığı görev yapacak? Pancar kotasını da pancar şekerinin fiyatını da ithalatını da ihracatını da (a) ve (c) kotasını da ya da nişasta bazlı şekerin yurt dışı ithaline de mi bu kurul karar verecek?

Bunun yanında, yüksek yoğunluklu tatlandırıcının ülkemize girişine ilaç sanayisi için izin veriliyordu. Şu anda yüksek yoğunluklu tatlandırıcı Türkiye’de Şeker Kurumunun Sayıştay raporuna göre yüzde 6’dan yüzde 12’lere çıkmış durumda. Bununla ilgili de bu daire bir çalışma yürütecek mi? 1 kilogram yüksek yoğunluklu tatlandırıcı ithal giriyor ülkemize, 7 bin kilogram şekerle denk. Bunlarla ilgili bu daire başkanlığının sorumluluğu, görevi ne olacak? Şeker Kurumundan oluşan boşluk doldurulmak amacıyla mı çıkarılıyor yoksa işlevi nedir? Onu da anlatırlarsa bilgilenebiliriz Sayın Bakanım.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Şimdi, Sayın Vekilim, biliyorsunuz, nişasta bazlı şeker üretimi kanunla düşürüldü, yüzde 5’e indirildi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama kota Bakanlar Kurulunda yüzde 50 duruyor, değişmedi. Şeker Kurumu Yasası’nda yüzde 10 olan nişasta bazlı şekerin kotası yüzde 5’e düşürüldü ancak Bakanlar Kurulunun yüzde 50 artırımını var. Ayrıca, yüksek yoğunluklu tatlandırıcının denetimsizlik nedeniyle pazar payı yüzde 12’ye erdi. Ayrıca, nişasta bazlı şekerin yasal düzenleme dışında merdiven altı dediğimiz piyasaya sürümüyle pazar payı yüzde 27’leri buldu, toplamda yüzde 40’a erdi şu anda nişasta bazlı şeker ile yüksek yoğunluklu tatlandırıcının Türkiye’deki pazar payı. Bu, özel sektör şeker fabrikalarının da kapatılışını getirir. Bu konuda daire başkanlığı ihdas edildiğinde böyle bir yetkisi olacak mı, olmayacak mı, ne işe yarayacak? Onu soruyorum.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Bakanla görüştüğümüzde, özellikle Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının merdiven altındaki yasak, kaçak nişasta bazı şeker üretiminin daha sıkı kontrol edileceği şeklinde bir görüşü var.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Bakanım yok. Elemanları yok, kadro yok, denetim yok; bunları biz alanda yaşıyoruz.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Şu an Şeker Kurumunda öyle ama Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı her yerde, köklü bir kurum, büyük bir kurum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şeker Kurumunun şöyle bir özelliği vardı: Piyasa düzenleyicisi olarak piyasayı en azından kontrol ediyordu. Bir buçuk yıldır da çalıştırılmıyordu özünde. O, kurumsal olarak varlığının genele yansıyan bir süreci içinde merdiven altına o da müdahale edemiyordu.

Şimdi esas sorun şu: Bu tür ürünlerin pazarda olmasını, merdiven altında bulunmasını engelleyecek mekanizmayı değiştirmek de gerekiyor, onu da ifade edeyim.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bir söz verebilir misiniz Sayın Başkanım Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Hasan Özlü'ye.

BAŞKAN – Evet, buyurunuz.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI VEKİLİ HASAN ÖZLÜ – Efendim, bu, yapılan düzenlemeyle ilgili olarak biz mevcut, sayın Maliye Bakanlığı temsilcisinin söylemiş olduğu 6 tane daire başkanlığı, kanun hükmünde kararname; onda bir problem yok. Bundan sonra yapılacak olan gerek şekerle ilgili gerek tütün, alkol piyasasıyla ilgili düzenlemeler kanun dışındaki alt mevzuatlarla düzenlenecek. Orada endişeye mahal olduğunu düşünmüyorum. O düzenlemede biz bir koordinasyon dairesi başkanlığı ve teknik işlerle ilgili bir daire başkanlığı kurulmasını öngördüğümüz için böyle bir teklifte bulunduk.

Benim şu anda size arz edeceğim konu bu kadar.

BAŞKAN – Hukuk Müşaviri arkadaşımız da açıklama yapmak isterse...

Buyurun.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ VEKİLİ DURSUN KELKİT – Sayın Başkanım, sayın vekilim; biliyorsunuz, 696 sayılı KHK'yle tütün, alkol ve şekerin görevleri Bakanlığımıza devredildikten sonra kendi içimizde daha enerjik, daha dinamik bir yapı oluşturmak için 2 müstakil daire başkanlığı şeklinde bir yapılanma öngördük. Bunu yaparken de... Daha önceki kuruluş kanunda zaten 18'in üzerinde daire başkanlığı vardı. Hem Şeker Kurumunun hem de Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunun 18'i aşkın daire başkanlığı var, teknik daire başkanlıkları. 6 daire başkanlığı bize geçti ama 6 tane daha alarak, daha da azaltarak hatta, toplamda 12 daire başkanlığı oluşacak şekilde her iki kurumun da müstakil daire başkanlığı içerisinde ihtiyaçlarını giderecek şekilde o 12 daire başkanlığını paylaştırmayı düşünüyoruz efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, Maliye temsilcimiz, buyurun.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI OSMAN ŞAHİN – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın vekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, biz KHK'yle çalışırken bununla birlikte çalıştık. Şeker Kurumu ve Tütün Kurumu kaldırılırken onlara 6 tane unvansız daire başkanlığı ihdas ettik, beraber çalıştık. Ama şimdi bu önergeyle biz yeni muttali olduk. Yani Maliye Bakanlığında çalışılmayan bir önerge. Tekrar unvansız 6 daire başkanlığı ihdas ediliyor. Buna ilave olarak da 2 tane müstakil daire başkanlığı ihdas ediliyor. Yani bu kadar faaliyet için 12 daire başkanlığı, 2 tane müstakil daire başkanlığı kurmaya gerek var mı; takdire bırakıyoruz.

Maliye Bakanlığı olarak biz katılmıyoruz ama Komisyonun takdirine bırakıyoruz. Çünkü önergeyle burada muttali olduk biz.

BAŞKAN – Evet, bu konuda Tarım Bakanlığımızın son bir açıklaması var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ VEKİLİ DURSUN KELKİT – Efendim, çok sayıda teknik alt daire başkanlıkları var bize intikal etmeden önce. Ya, bunların bir kısmını biz basitleştirdik ama mutlaka da daire başkanlığı için alt daire başkanlığı şeklinde örgütlenmesi gereken birtakım teknik ihtiyaçlar var. Bunu öngören arkadaşlarımız zaten bu şekilde dizayn ettiler ama takdir tabii ki sizlerin efendim.

BAŞKAN – Evet, tamamen hür idareyle Komisyonumuz, arkadaşlarımız...

Evet, Sayın Bakanım, bu konuda sizin bir ilaveniz olacak mı?

Biraz sonra önergeyi oylatacağım.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, daha önce tabii, özellikle KHK hazırlanırken kurumla görüşülmüş. O zaman bu sayı ihtiyaç varsa artırılabilirdi ama şimdi bunun tekrar artırılması ve Maliye Bakanlığıyla görüşülmemesi... Bilemiyorum, bunu takdire bırakıyorum.

BAŞKAN – Evet, Yeni madde ihdasına dair önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde ihdas olmamıştır, takdir böyle gelişti.

Yeni madde ihdasına geçmeden önce bir açıklama yapmamız gerekiyor. Az önce 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'na dair biliyorsunuz bir önergeyi oylamıştık, madde ihdasını yapmıştık, görüşmeyi de yapmıştık ama maddeyi oylamamıştık. Şimdi, biraz önce o kabul edilen önerge doğrultusunda ihdas edilen ve görüşülen maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şöyle izah edeyim hocam, biraz önceki ihdas edilen madde var ya, kulak küpesiyle ilgili olandı. Ona dair önergeyi oylatmıştık ama daha sonra maddeyi oylatmamız gerekiyormuş, maddeyi de oylamış olduk, madde kabul edilmiş oldu.

Yeni madde ihdasına dair bir başka önerge vardır, önergeyi okutup işleme alacağım:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas numaralı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Sami Ceylan

Mehmet Erdem

Rafet Sezen

Çorum

Aydın

Edirne

Metin Akgün

Hüseyin Filiz

Tekirdağ

Çankırı

Madde 24- 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'un 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendinin (B) alt bendine (f) paragrafı eklenmiştir.

“f) Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Orman Genel Müdürlüğünde orman muhafaza memuru kadrolarında çalışan personelden.”

Gereke:

Bu düzenlemeyle 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'un ilgili maddelerinde belirtilen ve benzer görev yapan diğer kamu görevlileri gibi Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğünde çalıştıkları süre zarfında ormanların yasa dışı faaliyetlerden korunması hususunda kolluk görevlisi olarak vazife gören Orman muhafaza memurlarının emekli olmaları hâlinde de silah taşıma ve bulundurulabilmesine imkân sağlanmış olacaktır.

BAŞKAN – Evet, yeni madde ihdasına dair önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni madde ihdasına dair önerge kabul edilmiştir.

Bu önerge doğrultusunda maddeyi görüşmeye açıyorum.

Görüş beyan etmek isteyenlerden Sayın Sındır, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan teşekkür ederim.

Şimdi, aslında az önce ihdas edilmek istenen yani tasarıya eklenmesi istenen bir önerge vardı, ihdas edilmemesi konusunda yani görüşmeye bile girmeden eklenmemesi konusunda bir karar alındı. Şimdi ben şuna dikkatinizi çekmek istiyorum bu madde üzerinde, önerge üzerinde görüşlerimi bildirmeden önce: Sayın Başkan, Sayın Bakan, bir sürü şey var önümüzde, ihdas var, önerge var; hepsinde “Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı”, “Şeker Dairesi Başkanlığı” ifadeleri, ibareleri var, ilgili maddelere girmesi falan... Şimdi, ihdas edilmeyen maddeler varken bunların demek ki hiçbirisinin aslında önerge bile olarak gelmemesinde fayda var. Birisini ihdas etmedik, diğerlerinin tümünden geri çekilmesinde ve belki daha dikkatle hazırlanıp daha sonraki bir başka kanun tasarısında yeni bir kanun tasarısı olarak ifade edilmesi, getirilmesinde fayda var.

Şimdi, şunu da ben anlayamadım, Maliye Bakanlığından yetkili arkadaş... OHAL KHK'siyle yapılan düzenleme asli bir düzenleme de değildir aslında. Yani biz burada kanun yapıyoruz, kararnamenin üzerinde kanun yapıyoruz. Dolayısıyla, buradaki komisyon ve komisyondan sonra Meclisten çıkan kanun, hükmünde değil kanunun asli, kendisidir. O nedenle... Ama bunun Maliye Bakanlığının onayı, izni, görüşü alınmadan yapılıyor olması belki kabul edilebilir değil. Benim anlayamadığım bir husus vardı, sonra onu konuşuruz ama diğer önergeler de var Sayın Başkan. Hepsini Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının, Şeker Dairesi Başkanlığının...

BAŞKAN – Biraz sonra bu konuyla ilgili açıklama yapacağım. İlave öneriler var, dolayısıyla onlar da düşmüş oluyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Şimdi, Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'un ilgili maddelerinde, işte vesaire vesaire... Diğer kamu görevlileri gibi “Orman Genel Müdürlüğünde çalıştıkları süre zarfında ormanların yasa dışı faaliyetlerden korunması hususunda kolluk Amirliği görevini yapan Orman İşletme Müdürlüğü ve Orman İşletme Şefliği görevi yapmış olanlar” vesaire gidiyor. Bu personel kolluk görevlisi olarak polis, jandarma ve diğer güvenlik görevlileri gibi kolluk görevlisi tazminatları ve özlük haklarından yararlanıyorlar mı yararlanmıyorlar mı? Yararlanmıyorlarsa yararlanacaklar mı? Sadece silah taşıma meselesi midir bu? Yoksa burada özlük haklarının da kendilerine verilmesi söz konusu mu? Açıkçası ben şunu kabul edemiyorum, onu özellikle belirtmek istiyorum: Bu Komisyonunda, şu an itibarıyla, öğlen yemek arasından sonra yaptığımız

bu çalışmayı bir komisyon çalışması olarak görmüyorum. Önümüze ihdas olarak gelen maddelerin ne olduğu, nereye götürüleceği, bu maddelerle kabul edildiği takdirde komisyondan geçtiği takdirde ne gibi sonuçlar doğuracağına dair bizim mevcut kanun düzenlenmesini ve maddelerini inceleme şansımız bile olmadan oylayarak ihdas etmemiz, sonra ihdas edip tasarıya eklememiz, sonrasında da görüşmeye açılması... Yani ben Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'u hayatımda görmedim, elime alıp açıp okumadım. Şimdi benim önümde böyle bir madde var, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu olarak bunun hakkında düşünce belirteceğim, görüş bildireceğim, kanun tasarısına girsin mi girmesin mi karar vereceğim.

Değerli arkadaşlar, yani yemekten sonra önümüze gelen bu önergelerin tümünden yöntem olarak, usul olarak ve gerçekten bu önergelerin doğru bir iş yapması, doğru bir hedefe ulaşması, amaca ulaşması... Halkımız için, çiftçimiz, üreticimiz için, vatandaşımız için iyi bir şeyler üretebilmek adına çok sağlıklı bir süreç, bir toplantı olduğunu düşünmüyorum. O nedenle, daha önce, hatırladığım kadariyle Tarım Orman-İş Sendikası Genel Başkanının bu orman muhafaza memurlarının kolluk kuvvetleri gibi özlük haklarına sahip olması konusunda bir talebi olmuştur, hatırlıyorum. Şimdi, bunu görünce o hak veriliyor mu olacak? Onu merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bu konuda bir açıklama yapar mısınız?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Şimdi, şöyle izah edeyim: Efendim, bu özlük haklarıyla ilgili bir husus yok. Sadece, emekli olduktan sonra normalde mahalle bekçileri, çarşı bekçileri taşıyabiliyor, bulundurabiliyor. Sadece, bunlar da taşısın, harçtan muaf olsun istiyoruz yani silah, ruhsat harcından muaf olsun, talebimiz bu. Başka bir hak yok.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sebebi...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Sebebi şu: Biliyorsunuz, ormanlarda çalışan muhafaza memurları, görevli olduğu zaman bazen ormanda suç işleyenlere birtakım cezai müeyyideler uyguluyor, husumet oluşuyor. Dolayısıyla, bunu kolluk kuvveti...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ama o zaman onlara da kolluk kuvvetlerinin özlük hakkını niye vermiyoruz? Madem o görevi yapanların...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Maaşları var zaten efendim, maaşları iyi, merak etmeyin. Özlük hakları Orman Kanunu'nda düzenlenmiş zaten. Burada sadece talebimiz bunların emekli olduktan sonra da silah bulundurmalarına, bunlardan ruhsat harcı alınmamasına dair bir teklif. Bana göre bunlar zaten kolluk kuvveti, bakın, kanun çok açık, 77'nci maddede.

GELİR POLİTİKALARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI EMRULLAH TÖREMEN – Sayın Başkanım, şimdi burada getirilen doğru, Sayın Bakanımın dediği gibi harçlardan muafiyet getiriliyor ama biz daha önceki şeylerimizde de buna uygun olmadığı yönünde karar verdik. Şu an itibarıyla Bakan Bey'in bize verilmiş böyle bir talimatı yok. Çünkü, şu anlamda, bu geldiği zaman yarın gümrük muhafaza memurları da aynı talepte bulunacak, yarın öbür gün vergi denetim kurulundakiler de aynı şekilde talepte bulunacak. Dolayısıyla, bunun bu şekilde genişletilerek önü açılacaktır. Bunun genişletilmesini istemiyoruz, bu yönde de şu an itibarıyla Bakanlığımızdan böyle bir talimat almadık efendim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, buna tabii yüce Meclis karar verecek. Neticede bu bizim elemanımız yani İçişleri Bakanlığına bağlı elemanlar alıyor bunu, mahalle bekçileri dahi alıyor. Biz bunda adalet istiyoruz yani, işte burada ormancı arkadaşlar var. Dolayısıyla, burada bir adalet söz konusu, uygun görürseniz buradan olumlu geçirelim, Genel Kurulun takdirine bırakalım.

BAŞKAN – Evet, serbest irade ile ne tecelli edecek bakalım şimdi.

Kabul edilen önerge doğrultusunda ihdas edilen maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, biraz önce görüştüğümüz, Maliye Bakanlığımızın da itiraz ettiği yeni daire başkanlıklarıyla ilgili, o önergeyle ilintili üç önerge daha vardı. Bunlar da işte daire başkanlıklarının yapısını düzenleyen önergelerdi. Dolayısıyla, onlar da geri çekiliyor, onlar da otomatikman düşüyor. Bunu da bilgilerinize arz ediyorum.

Yeni madde ihdası vardır, önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini ve devam eden maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Sami Ceylan

Çorum

“MADDE... - (1) 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'nun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “binde üç” ifadesi “binde bir” olarak değiştirilmiştir.”

Gerekçe:

Tohumculuk alt birlik gelirleri arasında yer alan birlik üyelerinin tohumculukla ilgili ürün, mal ve hizmet satışlarından binde 3 oranında kesilen komisyonun üst sınırı binde 1'e çekilmek suretiyle üyelerin elde edecekleri gelirden artış sağlanması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Madde ihdası öngören önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde ihdası için önerge kabul edilmiştir.

İhdas edilen madde için görüşme açıyorum.

Bu maddeyle ilgili Tarım Bakanlığımız bir açıklama yapacak mı?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, bunu ben açıklayayım: Binde 3 olan oran binde 1'e düşürüldü. Bunda özellikle çiftçimizin büyük menfaati var, yükünü azaltıyoruz. Onun için sizlerin özellikle el kaldırmamız gerekir diye düşünüyorum. Ayrıca kayıt dışılık da azalıyor, isterseniz arkadaşlar, Sayın Başkanım müsaade ederseniz daha detaylı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından arkadaşlar cevap versin.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ VEKİLİ DURSUN KELKİT – Sayın Bakanım, Tohumculuk Kanunu'nun mevcut uygulamasına göre üyeler binde 3 oranında komisyon olarak sattıkları mal ve hizmetlerden birliklere bir ücret, komisyon ödemektedir. Bunu biz binde 1'e indirdik. Bunun sebebi de tabii, üyelere ek bir külfet getirmemek ya da mevcut külfeti daha aşağı düşürmek.

İkincisi de birliklerin kayıtlılık ya da üyelik oranını bu suretle daha fazla artırma kaygımızdan yada çabamızdan kaynaklanıyor. Bu tamamen üreticinin, çiftçinin lehine bir düzenleme.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Birlik derken neyi kastediyoruz? Birlik üyeliği derken kimleri kastediyoruz?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ VEKİLİ DURSUN KELKİT – Tohumculuk birliklerini kastediyoruz efendim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tohumculuk birliklerine üye olanlar kimler?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI I. HUKUK MÜŞAVİRİ VEKİLİ DURSUN KELKİT – Tohum üreten çiftçiler.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Üretici, çiftçi diyorsunuz ama...

MEHMET ÖNTÜRK (Hatay) – Ben şöyle arz edeyim onu arkadaşlar, biraz tohum işimiz olduğu için... Şöyle: Şimdi, tohum şirketleri üretimlerini sonuçta çiftçide yapıyor. Çiftçide yapılan üretimler de o birliğe, dolayısıyla indirekt olarak katılıyor. Bu katılımdaki üreticinin kesintileri de binde 3'ten 1'e düşmüş oluyor. Böyle indirekt olarak faydası var. Şimdi, tohum üretimi sonuçta tohum firmasının tesisinde üretilmiyor, arazide üretiliyor. Bu arazide üreten çiftçiler bu anlaşmayı yapmak zorunda. Aksi durumda devlet teşviklerinden faydalanamıyorlar. O anlaşmalarda yapılan her imzada binde 3'ten para almıyordu, bunlar binde 1'e çekiliyor bununla. Şöyle örnek verebiliriz: Borsa tescilde binde 2 ödüyorum ya, sonuçta nasıl çiftçiden düşüyor, borsa tescil de öyle, sattığımız buğdayın binde 2 tescil parası alıyor borsalar, bu binde 3'ü binde 1'e çekiyoruz. Bir azaltma var, çiftçinin lehine olan bir uygulama sonuçta.

BAŞKAN – Evet, önergeyle ihdas edilen maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul emeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Biraz önce Sayın Sındır'ın da dile getirdiği mera komisyonunun yeni üye yapısıyla ilgili olarak kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyle ilgili yeni bir çalışma yaptırdık. Bu çalışmayı okutuyorum size, ondan sonra yeni maddeyi oylarınıza sunacağım:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşülmekte olan (1/929) sıra sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE: ... 25/02/1998 tarih ve 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mera, yaylak ve kışlakların tespit, tahdit ve tahsisi Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca yapılır. Bu amaçla valinin görevlendireceği bir vali yardımcısı başkanlığında;

Bakanlık il müdürü, Bakanlık il müdürlüğünden konu uzmanı bir ziraat mühendisi, DSİ Genel Müdürlüğü yetkili temsilcisi, Orman Genel Müdürlüğü yetkili temsilcisi, ilgili köy veya mahalle muhtarı, defterdarlıktan veya bulunmaması halinde vali tarafından görevlendirilecek bir hukukçu, Millî Emlak Müdürlüğünden bir temsilci, Kadastro Müdürlüğünden bir teknik eleman, Ziraat Odası Başkanlığından bir temsilci olmak üzere on kişiden oluşan bir komisyon kurulur.”

Hüseyin Filiz
Çankırı

Mehmet Öntürk
Hatay
Rafet Sezen
Edirne

Mehmet Erdem
Aydın

Gerekçe:

Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri yetkisinin DSİ'ye geçmesi, mera alanlarının orman alanlarını da ilgilendirebileceği sebebiyle meralarla ilgili olarak alınacak kararlarda, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü yetkililerinin asli üye olması önem arz etmektedir. Ayrıca, meralardan istifade eden kişileri temsilen ise ilgili köy veya mahalle muhtarının mera komisyonunda asli üye olarak yer almasında fayda görülmektedir.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Hocam güzel bir tespit yaptı, kendisine teşekkür ediyorum. Sayı tutmuyordu, teşekkür ederiz, bu bir düzeltme. Kendisine teşekkür ederim. Tabii, bunları yazanlara gerekli cezayı vereceğiz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önergeyle ihdas edilen madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Önergeyle ihdas edilen maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni bir madde ihdası daha var, okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekle olan (1/929) esas numaralı Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Metin Akgün	Selahattin Minsolmaz	Hüseyin Filiz
Tekirdağ	Kırklareli	Çankırı
Hülya Nergis	Orhan Deligöz	
Kayseri	Erzurum	

“MADDE: -16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “altı yıl” ibaresi “onbir yıl” olarak değiştirilmiştir.

Gerekeç:

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görev, yetki ve sorumluluğunu düzenleyen 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde, 16/5/2012 tarihli ve 6306 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerle, kamu kurum ve kuruluşlarına ait bina ve tesislerin her türlü etüt, proje ve maliyet hesaplarıyla inşa edilmesi, güçlendirme ve onarımlarının yapılması, yaptırılması ve denetlenmesi işlemlerinin 31/5/2018 itibarıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yerine ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca ifa edilmesi öngörülmüştür.

Ancak, kamu kurum ve kuruluşlarının teknik altyapıları ile teşkilat kapasiteleri göz önüne alınarak yapılan değişikliklerle, talepleri hâlinde kamu kurum ve kuruluşlarının bina ve tesislerinin her türlü etüt, proje ve maliyet hesapları ile inşa, güçlendirme ve onarımlarının yapılması, yaptırılması ve denetlenmesi işlemlerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığının mevcut deneyimli ve konusunda uzman kadrolarıyla yürütülmesine devam edilmesi öngörülmektedir.

BAŞKAN – Madde ihdasını öngören önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde ihdas eden önerge kabul edilmiştir.

İhdas edilen maddeyi görüşmeye açıyorum.

Görüş beyan etmek isteyen, söz isteyen Sayın Sındır, buyurun.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Şimdi, ben bu önergeyle Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun ne ilgisi var onu anlayamadım? Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görev, yetki ve sorumluluğunu düzenleyen Kanun Hükmünde Kararname'nin bir maddesinin bir fıkrasının bir bendinde kamu kurum ve kuruluşlarına ait bina ve tesislerin her türlü etüt, proje ve maliyet hesapları ile inşa edilmesi, güçlendirme ve onarımlarının yapılması, yaptırılması ve denetlenmesi işlemlerinin falan filan... Yani burada değerli arkadaşlar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bir kanundaki değişiklik talebi için biz şimdi Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonumuzda önergeyi ihdas ediyoruz, görüşmeye açıyoruz, Komisyonunda uzman arkadaşlarımız, bu konuya bütün hayatını, uzmanlığını vermiş milletvekili arkadaşlarımız güzel ve detaylı görüşlerini ortaya koyuyorlar ve Komisyon bir karar alıyor, Meclise taşınacak, Meclisten kanun olarak çıkacak. Ya lütfen, yani çok rica ediyorum, bu olacak bir şey değil. Yani bir torba yasa gibi "Hadi bunu da torbaya atalım, buradan, Komisyondan çıksın gitsin, gidelim bunu yapalım, geçirelim..." Artık yasamanın usulü, işleyişi tamamen altüst olmuş durumda yani çorba gibi bir hâle geldik. Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunun yapması gereken bir iş değil bu değerli arkadaşlar. Şimdi, ben burada bakıyorum, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun. Bu kanunu iyi kötü bilirim yani belediye başkanlığı yaptığım için. Şimdi, "Kamu kurum ve kuruluşlarına ait bina ve tesislerinin etüt, proje ve maliyet hesaplarıyla inşa edilmesi, güçlendirme ve onarımlarının yapılması, yaptırılması ve denetlenmesi işlemlerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yerine ilgili kamu kurum ve kuruluşlarınca ifa edilmesi öngörülmüştür." Neden öngörmüştür, ben soruyorum? Çevre ve Şehircilik Bakanlığından bir yetkili arkadaş var mı açıklama yapacak? Bir açıklama rica edelim sizden ve Komisyonumuzla ne ilgisi var, onu da lütfen izah ederseniz. Biz de Komisyon uzmanlığı görüşümüz olarak buna bir katkı koyalım.

BAŞKAN – Buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜR YARDIMCISI CELALETTİN ALKAN - Efendim, önce saygı sunuyorum.

Söz konusu iş ve işlemleri Yapı İşleri Genel Müdürlüğümüz zaten hâlihazırda ifa ediyor. Geçmişten bugüne kadar süregelen süreç içerisinde bu işlemlerin hepsini Yapı İşleri Genel Müdürlüğümüz ifa etti. Ancak bu görev 644 sayılı KHK'den verilen bir görev, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının kanunundan verilen bir görev. 6306 sayılı Kanun'daki bir değişiklik de "Bundan sonraki inşaatlarını, bu görevi her kamu kurum ve kuruluşu kendisi yapsın." manasında bir de süreç verilmişti altı yıllık. Bu süreç zarfında biz Yapı İşleri Genel Müdürlüğü olarak bu inşaatlara, bu sayılan görevlere devam ediyoruz. Ancak, kamu kurum ve kuruluşları -inşai faaliyetleri yapacak olanlar- bu süreç zarfında gerekli uzmanlık ve teknik donanım ve faaliyetlerini yürütebilecek konuma gelemediklerinden inşai faaliyetlerin bizim tarafımızdan yapılması konusunda talepleri devam ediyor ve bizim yürüten inşaatlarımız var. İşte Kredi ve Yurtlar Kurumunun, Jandarma Komutanlığının inşaatları gibi birtakım inşaatlar var. 31 Mayıs itibarıyla da bu düzenleme yapılmazsa bizim yetkimiz sonuçlanacak. Talepler var ve yürüten işler de duracak. Bu doğrultuda düzenleme yapılması yönünde bir teklif

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Teşekkür ederim.

Yani bir KHK'yle yapılan bir düzenlemenin üzerine bir değişiklik geliyor, torba yasanın içerisinde Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu olarak biz bunu kabul edeceğiz, oylayacağız, oylamayacağız, her neyse ya da kabul etmeyeceğiz, buradan Meclise taşınacak. Doğrudur, bakın benim size asla bir şeyim yok yani getirilmesi doğru bir talep olabilir, haklı bir talep olabilir ama bu talebin benim şahsım tarafından değerlendirilip bu konuda olumlu veya olumsuz görüş bildirmem benim haddimi aşar.

Onu belirtmek istedim, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, önergelye ihdas edilen maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir madde ihdasına dair önergemiz mevcuttur, onu okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekle olan (1/929) esas numaralı Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Metin Akgün	Selahattin Minsolmaz	Hüseyin Filiz
Tekirdağ	Kırklareli	Çankırı
Hülya Nergis	Orhan Deligöz	
Kayseri	Erzurum	

“MADDE – 2/7/1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.”

Gerekçe:

Çiftçi Malları Koruma Kanunu hükümleri, Adalet, İçişleri, Maliye ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı koordinesinde yürütülmektedir. Çiftçi Malları Koruma Başkanlığı, belediye Meclis üyelerinden seçilerek kurulmaktadır. Çiftçilerimiz, dekar başına veya hayvan başına ücret ödeyerek koruma hizmeti almaktadırlar. Koruma beklilerinin ücretleri, koruma bütçelerinden ödenmektedir. İller ve çiftçilerden gelen talepler, bu korumanın kendileri tarafından yapılması ve bu uygulamanın kaldırılması yönündedir. Çiftçi malları Koruma Başkanlıkları tüm illerde kurulu olmasına rağmen 1.071 adet ÇMK Başkanlığı faal durumda olup bunların sadece 236'sı sorunsuz çalışmaktadır.

Her yıl ÇMK başkanlıkları tarafından hazırlanan bütçeleri, ilde vali veya yardımcısı, İlçede ise kaymakam başkanlığındaki murakabe heyetleri tarafından onaylanmaktadır.

Şu anda,

-Dekar başına 4-20 TL,

-Büyükbaş hayvan başına 10-18 TL,

-Küçükbaş hayvan başına 4-8 TL koruma ücreti tahakkuk edilmektedir.

2018 yılı bütçeleri onaylandığı için yürürlük 2019 yılı başından geçerli olabilecektir.

Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun güncelliğini ve uygulama kabiliyetini yitirmiş olması nedeniyle yürürlükten kaldırılması için tasarıya madde eklenmektedir.

BAŞKAN – Yeni madde ihdasına dair önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni madde ihdas edilmiştir.

İhdas edilen maddeyi görüşmeye açıyorum.

Görüş beyan etmek isteyen...

Sayın Hocam...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Başkan, önerge gelmedi daha, arkadaşlara da gelmedi zannediyorum. Çoğaltılacak da göreceğiz.

BAŞKAN – Evet arkadaşlar, önerge dağıtılmadı mı? Makine mi arızalı?

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yani, o nedenle artık o hadde geldik, önergeleri hiç göndermenize gerek yok.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun biraz kadük, çok eski. Hatta kanunu ben daha önce okudum, kanunun metni bile anlaşılır bir metin değil. Çok eski Türkçe, Arapça, hukuki dili bile çok anlaşılır değil. Ama şunu biliyorum: Yani kimi yerde bir ihtiyaç hâlen olabilir düşüncem hâlâ var. Yani “Tamamen çiftçi malları koruma başkanlıklarını kaldıralım, bir daha bundan sonra gerek kalmaz, böyle bir ihtiyaç yok.” falan düşüncesinin tam anlamıyla çok gerçekçi bir düşünce ve yaklaşım olmadığını düşünüyorum ama biliyorsunuz, belediye meclis üyelikleri karar veriyor onların seçimlerine, mesela odalardan ticaret odası, ziraat odası, sanayi odası, oralardan temsilciler katılıyor, oy hakları var vesaire. Yani yerelde geçmişte bu konuda bir ihtiyaca binaen yani dışarıdan hırsızdı vesaireydi çiftçinin tarlası, hayvanı buna yönelik koruyucu bir tedbir olarak alınmış bir kanun. Kanunun dili, kanunun içerisinde değişikliklere yönelik bir çalışma yapmış idim ancak şimdi bu kanunun tümünden bir madde hükmüyle burada Komisyondan geçip kaldırılmasını... Böyle çok hızlı bir şekilde, görüşülmeden, enine boyuna düşünmeden bir kanunun tümünü ortadan kaldırmanın sağlıklı bir sonuç üreteceğini düşünmüyorum. Hatta daha önceden bu önerge bize ulaşmış olsa idi, bunu görmüş olsa idik, çiftçi malları koruma başkanlıklarıyla ve onlarla ilgili çiftçilerle bir araya gelip, onların düşüncelerini, görüşlerini alıp ona göre burada düşünce, fikir üretebilmiş olsaydık daha sağlıklı olurdu.

Yapılmak istenen iş, bu Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun kapsamında söz konusu... Biliyorum, bir bedel var, üreticiler, çiftçiler bu bedeli ödüyor veya kimi zaman ödeyemiyor, kalıyor, borçlar birikiyor. Genelde ödenmiyor, tahakkuk ettiği hâlde tahsilat sorun hâline geliyor. Yani ciddi sorunları olan bir hüküm. Yani bir maddeyle önümüze gelip son anda bir baskın, ihdas maddesiyle gelip Komisyondan çıkarılması benim kabul edemeyeceğim bir durumdur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Müsaade ederseniz, Sayın Başkanım, ben kısa bir cevap vereyim mi?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

BAŞKAN – İsterseniz beş dakika bir ara verelim.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok, ben sadece bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Teknik olarak bir karışıklık var, o nedenle, bu maddeyle ilgili olarak...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bu maddeyle ilgili şöyle olabilir: Hocamızın hakikaten bir hazırlık teklifi çok güzel ama madde ihdas edilirse, Komisyon salt çoğunlukla yeni madde ihdas etme problemiyle karşı karşıya gelmez. Genel Kurulda çalışma yapılır, bunun mutlaka kalkması gerekiyor çünkü çiftçilere... Bakın, ben Anadolu’yu gezdiğim zaman “Bunlar korumuyor, bizden para alıyorlar.” şeklinde böyle bir kanaat var. Yani o bakımdan, uygun görürseniz bu maddeyi ihdas edelim, sonradan eğer siz bir değişiklik yaparsanız Genel Kurulda önergeyle bir çalışma yapalım, arkadaşlar da çalışma yapsın. Bütün Komisyondaki...

BAŞKAN – Şöyle: Sayın Bakanım, bizim o manada okutacağımız önergeyle ilgili bir karışıklık olduğu için ben bu arayı talep ediyorum.

Bu konuyla ilgili olarak okutacağımız önergeyi... Arkadaşlar, özellikle Tarım Bakanlığından arkadaşlar farklı bir önerge getirdikleri için, çift önerge olduğundan karıştığı için okunmaması gereken okunmuş, dolayısıyla okunması gereken okunmamış. Onun üzerinden konuştuğumuz için, onu tekrar okutup onun müzakeresini yaptıracağım.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.36

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.50

BAŞKAN: Mehmet BABAĞLU (Konya)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet ÖNTÜRK (Hatay)

SÖZCÜ: Mehmet ERDEM (Aydın)

KÂTİP: Hüseyin FİLİZ (Çankırı)

BAŞKAN – Kıymetli arkadaşlar, Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun'un yürürlükten kaldırılmasına dair yeni madde ihdasına ilişkin önergeyi kabul etmiş, maddeyi görüşmeye açmıştım.

Şimdi maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İhdas edilen madde kabul edilmemiş, tasarıdan çıkarılmıştır.

Madde ihdasına dair yeni bir önerge vardır, önergeyi okutuyorum.

Biraz önce size izah ettiğim düzeltmeyi yapıyoruz.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/929 esas numaralı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Öntürk

Hatay

Rafet Sezen

Edirne

MADDE 1 - 2/7/1941 tarihli ve 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun kapsamındaki koruma hizmetleri, hizmet alanların isteğine bağlı olarak alınacaktır. Kamu kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişilere ait tarımsal işletmelerin kendi koruma tedbirlerini almaları durumunda, bu işletmelerden koruma ücreti alınmaz ve bu işletmelere koruma sandığından herhangi bir tazminat ödenmez.”

Gereke:

İyi işleyen örnekleri olmakla birlikte illerimizin genel olarak; murakebe heyetleri ile koruma meclisi üyelerine herhangi bir ücret verilmemesinin yarattığı gönülsüzlüğün olduğu, koruma ücretlerinin tahsilatında sıkıntılar çekilebildiği, ücretlendirme açısından bekçilerin statülerinden dolayı sıkıntılar yaşanabildiği, Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun'un 34'üncü maddesindeki istisnanın, çoğu yerde farklı mahkeme kararları nedeniyle istisnadan amaçlanan sonucun elde edilemediği gibi temel sorunların olduğu tespit edilmiştir.

Çiftçi mallarının korunması faaliyetlerinin yapılıp yapılamayacağı hususunun ihtiyari hâle getirilmesi ve mülki amirlerin onayına bırakılmasıyla, kanuna olan ihtiyacın yerelden tespit edilmesine imkân verileceğini ve bu faaliyetin talebe göre yapılmasının hâlen işleyen sistemde olumsuzluklara neden olmayacağı değerlendirilmektedir.

BAŞKAN – Yeni madde ihdasına dair önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni madde ihdasına dair önerge kabul edilmiştir.

İhdas edilen maddeyi görüşmeye açıyorum.

Sayın Sındır...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Evet Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben şimdi daha önce yaptığım bir çalışmadan birkaç bilgi notunu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Şimdi, bu değiştirilen önergedeki durumla söz konusu kanunun 34'üncü maddesinin bir fıkrası değiştiriliyor. Yani bu fıkra gereği “Bu Kanun kapsamındaki koruma hizmetleri hizmet alanların isteğine bağlı olarak alınacaktır. Kamu kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişilere ait tarımsal işletmelerin kendi koruma tedbirlerini almaları durumunda bu işletmelerden koruma ücreti alınmaz ve bu işletmelere koruma sandığından herhangi bir tazminat ödenmez.” şeklinde bu madde değiştiriliyor. Şimdi bu çiftçi malları koruma kurulları aslında, evet, hepinizin ortak olduğunu bildiğim, düşündüğüm az önceki düşünceler doğrultusunda... Söz konusu bu kanun 10 Temmuz 1941 tarihinde çıkmış, 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkında Kanun. Gerçi, özünde, çiftçinin ve köylünün kendi mallarını kendi aralarından belirleyeceği resmî nitelikli bir yapıyla koruyabilmesini hedefleyen bu kanun, günümüze kadar köy sınırları da şehir ve kasaba dışında olup belediye sınırları içerisindeki her türlü ekili, dikili ve kendiliğinden yetişen bitkisel alanların -ki orman alanları burada hariç- tarımla ilgili her türlü taşınır ve taşınmaz malların ve su arkları, setler, bentler, çit, duvar ve benzeri yapılar ile tarla ve bahçe yollarının korunmasına yönelik işlerliğini iyi veya kötü sürdürüyor. 1952 yılında, 2008'de, 2011 yılında Anayasa'ya aykırılık veya günün koşullarına uygunluk adına bazı maddelerinde değişiklik yapılmış olsa da bu kanun hâlen birçok sorunu beraberinde taşıyor. Örneğin, bu kanunla ilgili aslında yapılması gereken düzenlemeler burada bir maddedeki bir şekil şartı üzerinden ya da şeklen yapılan değişiklik değil, mesela kanunun metninin dili anlaşılabilir olmaktan çıkmıştır. 6360 sayılı Kanun'la yeni kurulan ve yetki alanı değiştirilen büyükşehir belediyelerinin yetki sınırları içindeki kapatılmış olan beldeler ve mahalleye dönüştürülen köy tüzel kişiliklerinin değişen idari koşullarına uygun olarak kanunun her bir maddesi mutlaka yeniden alınmalıdır. Kanunda öngörülen ve bağımsız ve özerk niteliğe sahip çiftçi malları koruma başkanlıkları arasında uygulama farklılıkları var. Bunların ortadan kaldırılması önemlidir. Ülke genelindeki tüm başkanlıklar arasında bir bütünlük, bir teşkilat yapısı yok. Burada birlik veya federasyon benzeri bir organizasyon yapısına gereksinim bulunduğu ifade edilmektedir. Bu, doğrudan, çiftçi malları koruma başkanlıklarının ifadesidir. Bunları özellikle belirtmek istiyorum. Tabii, sağlıklı veriye sahip değiller çünkü bakanlığın çiftçi kayıt sistemi veri tabanından yararlanamıyorlar. Bu mesele çözülmelidir. Koruma başkanlarının sosyal güvenceleri sağlanmalı, SGK kayıtları yapılmalı ve “ücret ödenmez” hükmü yerine, köy muhtarlıklarına takdir edildiği gibi, yasal düzenlemeyle belirlenecek makul bir ücretin ödenmesi sağlıklı çalışmanın bir koşuludur, şartıdır.

Burada, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; her ne kadar kanunun 32'nci maddesinde “Koruma başkanlığında görevli bekçiler silahlıdır. Silah ve cephaneye devlet tarafından temin edilir.” denilse de uygulamada, bu, devlet tarafından temin edilmemekte ve gerek koruma başkanlığının gerekse bekçilerin görevleri gereği can güvenliklerinin tehlike altında olduğunu da -orman muhafaza memurları gibi- ifade edebiliriz.

Söylenecek başka çok şey var bu kanunla ilgili ama bu kanunun eğer ki... Burada, örneğin şu maddede, az önce okuduğumuz maddede “kamu kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişilere ait tarımsal işletmelerin kendi koruma tedbirlerini almaları durumunda” ifadesi var. “Bu işletmelerden koruma ücreti alınmaz.” deniyor ama buradaki koruma tedbirleri nedir, ne anlama geliyor bu da açık ve net bir ifade taşımamaktadır diye belirtmek istedim.

Bu kanunla ilgili yapılması gereken, gerekiyorsa kanunun amacına yönelik başka bir organizasyon da ortaya konabilir veya bu kanunun tamamen kaldırılması da söz konusu olabilir, bu konularda itirazım yok. Ama kanunun işleyişini önceden yerine getirme çabası içerisinde olmadan bunun tamamen kaldırılması konusunda bir çalışmaya, çabaya girilmesi sıkıntı yaratabilir kimi yerde en azından. Eğer

kanunun yarın bir gün kaldırılması düşünülüyorsa o koruma başkanlıklarında çalışan personelin de özlük haklarının ve geçmişten gelen halklarının ve bundan sonraki süreçte istihdam olanaklarının düşünülmesi mutlaka gereklidir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

İhdas edilen maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Evet, biraz önce Maliye Bakanlığı temsilcimizin bir açıklaması var idi bir yanlış anlaşılma olduğuna dair, kendilerinin karşı çıktığına dair. Bununla ilgili sanırım bir açıklama yapacak. Eğer bir söz isterseniz ve şu andaki son durumla ilgili de size bir açıklama yapma imkânı vereceğim.

Osman Bey, buyurunuz.

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI OSMAN ŞAHİN – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sayın vekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, bir önceki önergede müstakil 2 daire başkanlığı ve 6 tane unvansız daire başkanlığı ihdas ediliyordu. Şimdi, burada 2 tane müstakil daire başkanlığına Bakanlık olarak katılıyoruz ama unvansız daire başkanlığına Bakanlık olarak katılmıyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Peki, buna göre bir önerge düzenlendi mi?

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI OSMAN ŞAHİN – Tarım Bakanlığımız bir önerge hazırladı.

BAŞKAN – Hemfikir mi herkes?

BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KANUNLAR VE PARLAMENTO İLİŞKİLERİ DAİRESİ BAŞKANI OSMAN ŞAHİN – Evet.

BAŞKAN – Bu konudaki önergelere geçiyoruz.

Yeni madde ihdasına dair birbirleriyle ilintili toplam dört adet önerge vardır.

İlk önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas numaralı Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini ve devam eden maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Metin Akgün	Selahattin Minsolmaz	Hüseyin Filiz
Tekirdağ	Kırklareli	Çankırı
Hülya Nergis	Orhan Deligöz	
Kayseri	Erzurum	

“MADDE... -3/62011 tarihli ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş, mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

(l) Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı

(m) Şeker Dairesi Başkanlığı”

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı Olağanüstü Hâl Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin ilgili hükümleri gereğince 4634 sayılı Şeker Kanunu'nda ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun'da değişiklik yapılarak ilgili kurumlarca yürütülen görevler Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına verilmiştir. Bu kanunlarla ilgili diğer kanunlarca verilmiş görevlerin yürütülmesini teminen iki hizmet birimi kurulmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiş, madde ihdas edilmiştir.

İhdas edilen maddeyi görüşmeye açıyorum.

Söz isteyen? Yok.

İhdas edilen maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Yeni madde ihdasına yönelik diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas numaralı Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini ve devam eden maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Metin Akgün

Selahattin Minsolmaz

Hüseyin Filiz

Tekirdağ

Kırklareli

Çankırı

Hülya Nergis

Orhan Deligöz

Kayseri

Erzurum

“MADDE...-(1) 639 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 18/B maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı.

MADDE 18/C- (1) Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

a) 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanunla Bakanlığa verilen görevleri yerine getirmek.

b) 8/6/1942 tarihli ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İhisarı Kanunu ile Bakanlığa verilen görevleri yerine getirmek.

c) 7/11/1996 tarihli ve 4207 sayılı Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun ile Bakanlığa verilen görevleri yerine getirmek.

ç) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.”

“Şeker Dairesi Başkanlığı

MADDE 18/D- (1) Şeker Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır

a) 4/4/2001 tarihli ve 4364 sayılı Şeker Kanununda Bakanlığa verilen görevleri yerine getirmek

b) Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.”

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı Olağanüstü Hâl Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin ilgili hükümleri gereğince Şeker Kanunu'nda ve 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlemesine Dair Kanun'da değişiklik yapılarak ilgili kurumlarca yürütülen görevler Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına devredilmiştir. Bu kanunlarla ilgili diğer kanunlarca verilmiş görevlerin yürütülmesini teminen iki hizmet birimi kurulmaktadır. Önergeyle bu hizmet birimlerinin görevleri düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde ihdasına dair önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda ihdas edilen maddeyi görüşmeye açıyorum.

Görüş beyan etmek isteyenler...

Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Evet, aslında birbirine benzer şeyler. Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının önce ilgili bende eklenmesi, şimdi de görev, yetki ve sorumluluklarına dair yapılan düzenleme. Şimdi, burada önceki yapılarda TAPDK, Tütün ve Alkol Piyasaları Düzenleme Kurulu ve Şeker Kuruluydu. Bu kurulların iş ve işleyişi Bakanlığa devroldu, bu kurullar kapatıldı KHK'yle ve Bakanlığa devredildi. Bu kurulların piyasayı düzenleyici etkileri, yetkileri vardı. Örneğin, şekerde kotanın takip edilmesi, nişasta bazlı şeker kotasının, kota uygulamalarının yapılması, düzenlenmesi vesaire gibi birtakım görevler, yetkiler şimdi Bakanlık üzerinden yapılacak, uygulanacak. Yani “Bakan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak.” deniliyor örneğin, ne gibi benzeri görevler? Şeker Dairesi Başkanlığının ve Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının son fıkralarında bu görevler çok açık ve net tanımlanmamış. Dediğim gibi, bunlar üzerinde daha detaylı bir çalışma yapılarak Komisyonun öncesinde gündemine gelip sağlıklı bir düşünce üretebilseydik daha iyi olacaktı. Gerek tütün ve alkol piyasasının Bakanlık tarafından denetlenmesi ve gerek şeker piyasasının Bakanlık tarafından denetlenmesi konusunda, Şeker Kanunu'nun Bakanlığa verdiği görevleri yerine getirmek konusunda endişelerim var, yok değil. Ama tekrar söylüyorum: Yöntem olarak son anda, son dakika bu tasarıda önümüze getirilip Meclise taşınmaya çalışılmasını kabul edemediğimi tekrar belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Akyıldız...

ALİ AKYILDIZ (Sivas) – Sayın Başkan, ben de Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulunun ve Şeker Kurulunun kapatılması gerekçelerini bir türlü algılayamadım. Yani bir gece yarısı operasyonu... Hani -biraz da mizah yapalım- âdeta “Gece istihareye yattım, rüya gördüm, sabah kalktım, kapattım.” Yani böyle bir mantık, böyle bir devlet anlayışı olmaz tabii. Bunun gerekçelerini hâlâ anlayabilmiş değiliz. Niye kapatıldığını burada Sayın Bakan bize açıklarsa biz de mutlu oluruz. Böyle bir kapatılmaya ve tekrar bunların Bakanlığın altında daire başkanlıkları düzeyine indirilmesine neden ihtiyaç duyuldu? Bunun gerekçesi nedir? Bu kurullar görev yapamıyor muydu? Bağımsız olmasının bir sıkıntısı mı vardı? Ya da örneğin, Şeker Kurumunda aylarca kurul üyelerinin atanmaması ve görev yaptırılmaması gibi nedenler bilinçli bir politikanın ürünü müydü? Şeker fabrikalarının satışına giden süreçte daha önceden satranç misali hamleler mi yapıldı? Bunları Sayın Bakan bize açıklarsa mutlu oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Bir açıklama...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, tabii, Bakanlığa alınmasının şu faydası olacak: Şekerle alakalı hususların denetiminin gerçekten sağlıklı yapılması gerekiyor. Biliyorsunuz, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının her yerde teşkilatı var. Ben şuna inanıyorum ki bundan sonra bu denetimler çok daha sağlıklı yapılacak. Ara vermeden önce yapılan konuşmalarda şu denildi: “Özellikle, nişasta bazlı şeker üretimi merdiven altında yapılıyor.” Biz bu denetimin Bakanlık tarafından daha sağlıklı yapılacağına inanarak daha önceki KHK’yle bu Şeker Kurumunu kapattık. Dolayısıyla, onun vazifelerini sistem çok daha sağlıklı yürütsün, denetimler çok daha iyi olsun diye bunu tamamen Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına ve şimdi ihdas edilen daire başkanlıklarına veriyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Bakan, bu Şeker Dairesi Başkanlığı bakan adına bu görevi yapacağı için... Kapatılan Şeker Kurulunun yerine Şeker Dairesi Başkanlığı, örneğin, kotaların tespit edilmesi konusunda yetkili değil mi?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Kotalar tamamen Bakanlar Kurulu tarafından belirleniyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Bakanlar Kurulu yüzde 50 artırma yetkisine sahipti diye biliyorum ben.

BAŞKAN – Ve azaltma.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yüzde 10 kanunla tanımlandı, Bakanlar Kuruluna şeker kotasını yüzde 50 artırma yetkisi verilmişti. Şimdi, zaten Bakanlar Kurulu falan diye bir şey, yeni Anayasa düzenlemesiyle öyle bir şey de kalmadı yani o da ayrı bir düzenleme gerektirecek. Ama bu kotaların tespiti, bu şeker piyasasının, nişasta bazlı şeker ve şeker pancarından üretilen şeker oranlarının uygulamalarının tespiti, denetimi ve arz ve talep dengesi ve spekülasyon etkileri de dikkate alarak şeker ticaretinin kurallarını bu Şeker Dairesi belirleyecek herhâlde, anladığımız kadarıyla. Bunları hangi yetki, görev tanımlamasıyla yapacak? Bu konuda bir açıklık getirirseniz...

Bu aralar bu şeker meselesi hepimizin malumu. Şeker fabrikalarının özelleştiriliyor olması, nişasta bazlı şeker... Aslında, sadece nişasta bazlı şeker değil, şeker pancarından üretilen şekerin dışındaki diğer şeker ürünlerinin, kanunda tanımlanmış şeker tanımına giren diğer ürünlerin kotasının mevcut durumda yüzde 15 olması ve bunun ne kadar sağlıklı denetlendiği konusunda endişelerimiz de var; öncesinde, şimdi. Bu, ithal edilen “Bt mısırsı” dediğimiz, Monsanto’nun değişik çeşitlerinin, Biyogüvenlik Kurulu tarafından sadece hayvansal yem amaçlı girişine izin verilen ancak GDO’lu mısırsı dediğimiz bu mısırsın ülkeye girişi, ülkede nerede, ne şekilde kullanıldığı, tüketildiği, bunların nişasta bazlı şeker ya da izoglikoz, glikoz şurubu üretiminde kullanılıp kullanılmadığı konusundaki denetimlerin, sağlıklı denetimlerin yapılması en büyük dileğimiz. Kotaların da yarın öbür gün... Şeker Kanunu’nda bir ara bir tasarıda -taslak hâlindeydi o- şeker tanımından çıkarılmaya çalışılıyordu, izoglikozun, glikoz şurubunun, sıvı glikoz şekerin, nişasta bazlı şekerin şeker tanımından çıkarılarak bir kanun düzenlenmesiyle bir anda “Kotayı motayı ortadan kaldırırız.” gibi bir çaba vardı, bunu da biliyoruz, buna da şahidiz. Ama komisyonlara gelmedi, sonradan o taslaktan çekilerek Komisyona onsuz geldi. Niyet, hedef, kotayı kaldırmak değil, daha doğrusu, kotayı yüzde 15’in altına, sıfıra doğru yaklaştırmak değil tam tersine sınırsız bir NBŞ veya glikoz şurubu, izoglikoz ve şeker ikamesi olan diğer ürünlerin piyasada oranını artırmak gibi bir hedef, bir niyet olduğuna şahit oluyoruz. Bu konuda bir endişemiz var Sayın Bakanım, onu özellikle belirtmek istiyorum. O nedenle, bu gelen, hele hele Komisyonumuza hızlı bir şekilde gelip Komisyondan Meclise taşınmaya çalışılan bu düzenlemeler konusunda da tereddüt içerisinde olduğumu belirtmek istiyorum.

Bir daire başkanlığı ihdasına -şeker ve aynı zamanda, tütün, alkol- itirazım yok. Zaten bu kurullar, madem bir KHK'yle kapatıldı, ortada kalmasın, mutlaka bir kamu düzenlemesi yapmak, bir idari ve teşkilat düzenlemesi yapmak gerekiyor, ona hiçbir itirazım yok. Ama bu teşkilatların, Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının ve Şeker Dairesi Başkanlığının çalışmalarında, iş ve işleyişlerinde varmak istenilen hedef, nokta nedir? O konuda, geçmişten bugüne gördüğüm, yaşadığım deneyimler nedeniyle ciddi tereddütlerim olduğunu belirtmek istiyorum. O nedenle, böyle, biraz Sayın Başkan, "Ne var içinde acaba?" diye ya da en azından, "Bilemediğimiz, göremediğimiz başka bir noktaya süreç gider mi?" diye dikkat etmeye çalışıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni ihdas edilen madde kabul edilmiştir.

Aynı konuyla alakalı diğer bir önerge var, okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas numaralı Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini ve devam eden maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Metin Akgün	Selahattin Minsolmaz	Hüseyin Filiz
Tekirdağ	Kırklareli	Çankırı
Hülya Nergis	Orhan Deligöz	
Kayseri	Erzurum	

"MADDE...- (1) 639 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin "Hizmet Birimleri" sütununun 14 üncü satırından sonra gelmek üzere aşağıdaki satırlar eklenmiş ve mevcut satırlar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"15) Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı

16) Şeker Dairesi Başkanlığı

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Yeni kurulan daire başkanlıklarının teşkilat şemasında gösterilmesinden ibarettir.

BAŞKAN – Yeni madde ihdasına dair önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir, yeni madde ihdas edilmiştir.

İhdas edilen yeni maddeyi görüşmeye açıyorum.

Görüş beyanı? Yok.

İhdas edilen maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni madde kabul edilmiştir.

Aynı konuyla ilgili birbirini tamamlayıcı nitelikteki son önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas numaralı Kanun Tasarısı'na aşağıdaki maddenin eklenmesini ve devam eden maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu**4 . 4 . 2018****T: 5****O: 3**

Metin Akgün

Selahattin Minsolmaz

Hüseyin Filiz

Tekirdağ

Kırklareli

Çankırı

Hülya Nergis

Orhan Deligöz

Kayseri

Erzurum

“MADDE...- (1) Bu Kanuna ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel ve Kadro Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin “Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı” bölümüne eklenmiştir.

(3) SAYILI LİSTE**KURUMU: GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI****TEŞKİLATI: MERKEZ****İHDAS EDİLEN KADROLARIN**

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Tütün ve Alkol Dairesi Başkanı	1	1	1
GİH	Şeker Dairesi Başkanı	1	1	1
	TOPLAM		2	2

BAŞKAN – Gereçeyi okutuyorum:

Gereççe:

Yeni kurulan ve ismi değiştirilen birimlerin teşkilat şemasında gösterilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Yeni madde ihdasına dair önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir, yeni madde ihdas edilmiştir.

İhdas edilen maddeyi görüşmeye açıyorum.

Söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni ihdas edilen madde kabul edilmiştir.

Evet, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, Sayın Bakanım; toplantımızın başında belirttiğim gibi tasarının tümünün oylamasına geçmeden önce bazı maddeler üzerinde tekririmüzakere önergesi vardır, önergeyi okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas numaralı Tasarı'nın çerçeve 5, 6, 8 ve 46'ncı maddelerinin İç Tüzük'ün 43'üncü maddesi uyarınca yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Selahattin Minsolmaz

Hüseyin Filiz

Kırklareli

Çankırı

BAŞKAN – Gereçeyi okutuyorum:

Gereççe:

Kanun tasarısının 5, 6, 8 ve 46'ncı maddelerinin yeniden değerlendirilmesinde fayda olduğu gerekçesiyle işbu önerge verilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 5'inci maddeyi tekrar görüşmeye açıyorum.

Maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 6200 sayılı Kanununun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Sulama sahası içerisinde sulama yapan veya yapacak olan gerçek ve tüzel kişiler sulama tesisinden faydalanma sözleşmesini imzalamak şartıyla tesisin sağladığı hizmetten faydalanma hakkına sahiptir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde daha önce yeterince konuşmuştuk. Madde üzerinde konuşma yapmak yerine maddenin tasarıdan çıkarılmasına ilişkin bir önerge mevcuttur, uygun görürseniz önergeyi okutayım, ondan sonra önerge üzerinde söz almak isteyen olursa söz verelim.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas numaralı Tasarı'nın çerçeve 5'inci maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Muhammet Uğur Kaleli

Hüseyin Filiz

Konya

Çankırı

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Sulama hizmetlerinden faydalanacak gerçek ve tüzel kişilerin su aboneliği şeklinde sözleşme imzalamalarının uygulamada yaratacağı problemler nedeniyle tasarıdan çıkarılması teklif edilmiştir.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Madde tasarıdan çıkarılmıştır.

6'ncı maddeyi tekrar görüşmeye açıyorum.

Maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 6200 sayılı Kanununun 32 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İşletme, bakım ve yönetim sorumluluğu kamu kurum ve kuruluşları dışındaki tüzel kişilere devredilmiş olan sulama tesislerinde, faydalananların ödeyeceği ücretler ve bunların ödeme süresine ilişkin hususlar devir sözleşmesi ile belirlenir. Bu ücretlerin tahsilatı devralan tarafından sağlanır. Zamanında ödenmeyen ücretler için 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre takip işlemleri yapılır.”

BAŞKAN – 5'inci maddede de belirttiğim gibi 6'ncı madde üzerinde de daha önce yeterince konuşmuştuk. Madde üzerinde konuşma yapmak yerine, bu maddenin de tasarıdan çıkarılmasına ilişkin bir önerge vardır, uygun görürseniz önergeyi okutacağım. Ondan sonra, önerge üzerinde söz almak isteyen varsa söz vereceğim.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas numaralı Tasarı'nın çerçeve 6'ncı maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Muhammet Uğur Kaleli

Hüseyin Filiz

Konya

Çankırı

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekeçe:

6200 sayılı Kanun'un 32'nci maddesine fıkra eklenmesine dair maddenin tasarı metninden çıkarılması öngörülmüştür.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Madde tasarıdan çıkarılmıştır.

Şimdi, 8'inci maddeyi tekrar görüşmeye açıyorum.

Maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 6200 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“EK MADDE 7- Bir veya birden çok havzadaki su kaynakları, belirlenen kullanım maksatlarına göre gerçek ve tüzel kişilere DSİ tarafından su kullanım izni verilmek suretiyle tahsis edilebilir. İlgili kanunların verdiği yetkiye istinaden su kaynaklarının diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan tahsis, kira, ruhsat gibi işlemlerinde DSİ'nin uygun görüşü alınır. Bu halde DSİ tarafından ayrıca tahsis işlemi yapılmaz. Su tahsisine ilişkin usul ve esaslar DSİ tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Yatırım programında yer alan ve Maden İşleri Genel Müdürlüğüne bildirilen DSİ projeleri içerisinde kalan yerlerde, 3213 sayılı Kanun uyarınca maden arama ve/veya işletme ruhsatı verilmeden önce DSİ'nin uygun görüşü alınır.

EK MADDE 8- Genel Müdürlüğün görev ve sorumluluklarının yerine getirilmesinden dolayı haklarında ceza davası açılmış olanların; vekâlet verdikleri avukata, 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 168 inci maddesine göre yayımlanan avukatlık asgari ücret tarifesine göre ödedikleri ücretler ile belgelendirilmiş olmak kaydıyla dava ile ilgili olarak yaptıkları masraflar, kesinleşmiş mahkûmiyet kararı halinde geri alınmak kaydıyla, komisyon kararı üzerine Genel Müdürün teklifi ve Bakan onayı ile karşılanabilir. Komisyonun oluşumu ile çalışmasına ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

EK MADDE 9- Arazilerin tabii ve suni etkilerle bozulmasının ve parçalanmasının önlenmesi, parçalanmış arazilerde ise tabii özellikleri, kullanım bütünlüğü ve mülkiyet hakları gözetilerek birden fazla arazi parçasının birleştirilip ekonomik, ekolojik ve toplumsal yönden daha işlevsel yeni parsellerin oluşturulması ve bu parsellerin arazi özellikleri ve alanı değerlendirilerek kullanım şekillerinin belirlenmesi ile köy ve arazi gelişim hizmetlerinin sağlanması amacıyla arazi toplulaştırması yapılır. Arazi toplulaştırması projesinin uygulanacağı sınırlar içinde kalan alan arazi toplulaştırması proje sahası olarak belirlenir.

Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetlerinin yürütülmesinde DSİ uygulayıcı kuruluş olarak yetkilidir. DSİ dışındaki kurum ve kuruluşlar DSİ'nin iznine tabi olarak proje idaresi sifatiyla arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmeye yetkilidir.

DSİ tarafından bağlı olduğu bakanlığın talebi ve Bakanlar Kurulu kararı ile isteğe bağlı ya da maliklerin muvafakati aranmaksızın zorunlu arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri yapılabilir veya yaptırılabilir.

Bakanlar Kurulu kararı, arazi toplulaştırması ve diğer işlemler yönünden kamu yararı kararı sayılır.

Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri uygulanacak arazi üzerinde, DSİ veya proje idaresi tarafından yapılacak fiili uygulamalar, hak sahiplerinin iznine tabi değildir. Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri yürütülen alanlarda tarımsal faaliyetleri kısıtlamaya DSİ veya proje idaresi yetkilidir.

Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri için ihtiyaç duyulan toprak etüt ve analizleri arazi toplulaştırmasını yürüten DSİ veya özel arazi toplulaştırmasını gerçekleştiren proje idaresi tarafından yapılır veya yaptırılır.

Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri muhtevasında yapılacak duyurular DSİ veya özel arazi toplulaştırmasını gerçekleştiren proje idaresinin internet sayfalarında ve ayrıca köy veya mahalle muhtarının çalışma yerinde otuz gün süre ile ilan ettirilir. Bu madde gereğince yapılan ilanlar, ilgili gerçek kişilere, kamu ve özel hukuk tüzelkişilerine şahsen tebliğ edilmiş sayılır. Arazi toplulaştırması sonuçlarına karşı tescil tarihinden itibaren on yıl içerisinde dava açılabilir.

Arazi toplulaştırması sebebiyle kısıtlama getirilen alanlarda ürün ve mütemmim czlere verilecek zarar ile taşınmaz sahiplerine yeni parseller teslim edilene kadar kısıtlama getirilen alanlarda doğabilecek gelir kayıpları, arazi toplulaştırmasını yürüten DSİ veya proje idaresi tarafından karşılanır. Arazi mülkiyetinin ihtilaflı olması veya malikinin gelir kaybına ilişkin takdir edilen bedeli kabul etmemesi durumunda, DSİ veya proje idaresi tarafından yetkili sulh hukuk mahkemesine başvurularak bedelin tespiti istenir. Mahkemece belirlenen bedel, üçer aylık vadeli hesaba yatırılarak taşınmaz üzerinde malikin iznine tabi olmaksızın toplulaştırmaya ilişkin işlemlere devam olunur.

Arazi toplulaştırması işlemlerine ilişkin olarak açılan davalar ilgili mahkemeler tarafından öncelikle görüşülerek neticelendirilir.

Arazi toplulaştırma ve tarla içi geliştirme hizmetleri projelerinin uygulanması esnasında, tapuya kayıtlı olup tescile esas belgesine aykırılığı tespit edilen hisse hataları ile 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 8 inci maddesi hükümlerine tabi olmayan iştirak halinde mülkiyet olarak tescilli parsellerin paylı mülkiyete dönüştürülmesi işlemleri, DSİ veya proje idaresi tarafından resen düzeltilir. Kesinleşen listelerin tapu mdrlğu tarafından doğrudan paylı mülkiyet olarak tescili sağlanır. Bu yetki kapsamındaki işlemler her türlü gider, vergi, resim ve harçtan müstesnadır. Bu madde kapsamında getirilen istisnalar, mükelleflerin veraset ve intikal vergisine ilişkin yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

Arazi toplulaştırması sonucu oluşturulan parsellerin alanı ve arazi özellikleri birlikte değerlendirilir ve arazilerden yol, kanal, tahliye kanalı gibi kamunun ortak kullanacağı yerler için en fazla %10'u kadar ortak tesislere katılım payı düşülür. Çayır ve meralardan da ortak katılım payı kesintisi yapılarak toplulaştırmaya dahil edilip mümkün olduğunca sulama, tahliye ve yol sisteminden yararlandırılır. Katılım payı için bedel ödenmez. Katılım payı dışında kesilen arazi öncelikle varsa eř değer tahsisli arazilerden karşılanır, yoksa kamulaştırılır.

Köy tüzel kişiliği, belediyeler, kooperatifler, birlikler gibi tüzel kişilikler veya kamu kuruluşları, hizmet konuları ile ilgili arazi toplulaştırması ve/veya tarla içi geliştirme hizmeti yapmak istemeleri durumunda DSİ'ye gerekçeleri ile başvurarak toplulaştırma isteklerini bildirir. Gerekçelerin yeterli görülmesi durumunda DSİ'nin bağlı olduğu Bakanlıkın teklifi ile Bakanlar Kurulu kararı alındıktan sonra başvuran tüzel kişilik veya kuruluş bu maddeye göre arazi toplulaştırması projesini yürütür. Arazi toplulaştırması yapmak isteyen kuruluş, gerekli teknik personeli bünyesinde bulundurmak veya proje süresince tabi oldukları mevzuat hükümlerine uygun olarak personel çalıştırmak zorundadır. Arazi toplulaştırması yapan kurum veya kuruluşlar kamu yatırımları için ihtiyaç duyulan arazi miktarını arazi toplulaştırması yoluyla karşılayabilir. Arazi toplulaştırması yapacak idarelerce ihtiyaç duyulacak yatırımlar için ortak tesislere katılım payı ile karşılanamayan araziler, varsa Hazine arazilerinden, Hazine arazilerinin yeterli olmadığı veya bulunmadığı yerlerde ise ilgili idarelerce belirlenen usul ve esaslar dahilinde fiziki tesislerin yapılacağı alana bağlı kalımsızın gerçek ve tüzel kişilerinden anlaşma yoluyla karşılanabilir. Bu araziler, fiziki tesislerin yapılacağı yere kaydırılır. Aynı alanda birden fazla kurum veya kuruluş tarafından toplulaştırma ve/veya tarla içi geliştirme hizmeti yapmak talebinde bulunulması halinde arazi toplulaştırması ve/veya tarla içi geliştirme hizmetini yapacak kuruluşu belirlemeye DSİ yetkilidir. Arazi toplulaştırma çalışmaları muhtevasında yapılan bütün iş ve işlemlerin onayı, tescili ve bu işlemlerden doğacak hukuki sorumluluk ilgisine göre arazi toplulaştırmasını yürüten DSİ veya proje idaresine aittir.

Arazi toplulaştırma sahası olarak tespit edilen yerlerde bulunan Hazinesin özel mülkiyetinde ve Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan ve arazi toplulaştırması maksatlarına uygun olarak değerlendirilmesi mümkün olan tarım arazileri, DSİ'nin talebine istinaden vasfına ve mevcut kullanım şekline bakılmaksızın Maliye Bakanlıkınca DSİ'ye veya proje idaresine tahsis edilir.

Arazi toplulaştırması sahası ilan edilen yerlerle ilgili Bakanlar Kurulu kararı Resmi Gazetede yayımlandıktan sonra arazi toplulaştırması işlemleri sonuçlanıncaya kadar bu alanlarda arazi toplulaştırmasına konu arazilerin mülkiyet ve zilyetliğinin devir, temlik, ipotek ve satış vaadi işlemleri DSİ'nin ve proje idaresinin iznine bağlıdır.

DSİ veya proje idaresi gerekli hallerde asgari tarımsal arazi büyüklüğünün altındaki tarımsal arazileri toplulaştırabilir veya bu madde kapsamında değerlendirmek üzere kamulaştırabilir. Arazi toplulaştırması uygulamalarında, tahsisli araziler asgari tarımsal arazi büyüklüğünün altındaki araziler ile birleştirilerek asgari büyüklükte yeni tarımsal araziler oluşturulabilir. Bu suretle oluşturulan araziler; öncelikle arazi toplulaştırmasına veya kamulaştırma konusu olan arazi maliklerine, bu kişiler satın almadığı takdirde, yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğünde tarım arazisi bulunmayan yöre çiftçilerine rayiç bedeli üzerinden DSİ'nin veya proje idaresinin talebi üzerine Maliye Bakanlıkınca belirlenen usul ve esaslara göre satılır. Bu maksatla yapılan kamulaştırma ve satımlara konu olan işlemler harçlardan, bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek kağıtlar damga vergisinden müstesnadır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar DSİ'nin bağlı olduğu Bakanlık tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

EK MADDE 10- Sulama kooperatiflerinin kurulmasına izin vermek, sulama kooperatiflerini denetlemek, bunların eylem ve işlemlerinin hukuka uygun olarak neticelendirilmesi için gerekli tedbirleri almak, DSİ'nin yetkisindedir.

DSİ'nin sulama tesislerini işleten kooperatiflerden finansal ve mali yapısının sürdürülemez olduğu tespit edilenlerle yapılmış olan devir sözleşmeleri DSİ'nin teklifi ve Bakanın onayıyla feshedilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar DSİ tarafından belirlenir.

EK MADDE 11- Sulama tesislerinden izinsiz olarak su kullananlara, izinli kullanım olması halinde alınması gereken işletme ve bakım ücretinin %50 fazlası tutarında idari para cezası verilir.

Sulama işletme ve bakım ücretlerini veya su kullanım hizmet bedelini vadesi geldiği halde ödemeyen, ancak Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yapılacak tarımsal destekleme ödemesi almaya hak kazanan çiftçilerin tarımsal destekleme ödemesi alacakları, işletme ve bakım ücreti borçlarına mahsup edilmek üzere DSİ veya işletme ve bakım sorumluluğu devredilen gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

EK MADDE 12- 8/3/2011 tarihli ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanununa göre, tüzel kişiliği sona eren sulama birlikleri tarafından İşletme ve bakım hizmetleri yerine getirilen sulama tesisleri ile DSİ tarafından inşa edilen sulama tesisleri DSİ tarafından işletilir veya DSİ'nin teklifi üzerine bağlı olduğu Bakan tarafından onaylananlar, işletme ve bakım hizmetleri yerine getirilmek üzere;

a) Büyükşehir belediyesinin görev alanı içinde kalan yerlerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına devredilebilir, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıkları tarafından devralınan sulama tesisleri su ve kanalizasyon idarelerine veya ilçe belediyelerine devredilebilir.

b) Büyükşehir belediyesi dışında kalan yerlerde ise, belediyelere veya il özel idarelerine devredilebilir.

Birinci fıkraya göre sulama tesislerini devralan idareler bu tesislerin inşa maksatlarına uygun olarak işletme, bakım ve onarım hizmetlerini yapmakla, bu tesislerin proje alanında DSİ tarafından gerekli görülen sulama ve drenaj maksatlı ilave yapıları projelendirilip inşa etmekle, tesislerin rehabilitasyonunu yapmak veya yaptırmakla, bu Kanun gereğince tahakkuk ettirilecek varsa ortak işletmeye ait bedelleri ödemekle, sulama tesisinden faydalananlardan alınacak su kullanım hizmet bedelini Bakan tarafından tespit edilen en düşük ücret tarifesinden aşağı olmamak üzere belirlemekle görevlidir.

Sulama tesisleri, DSİ tarafından hizmet alımı suretiyle veya işletme hakkı devri yoluyla özel hukuk tüzel kişilerine işlettirilebilir.

İşletme hakkı devrine ilişkin ihale ve sözleşme usul ve esasları DSİ tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

EK MADDE 13- Genel Müdürlüğün mühendis kadrolarına ilk defa açıktan atanacak personel, Kamu Personel Seçme Sınavı (B) Grubu puan sırasına göre her bir unvan için boş kadro sayısının dört katına kadar çağrılacak adaylar arasından Genel Müdürlükçe yapılan sözlü ve/veya uygulamalı sınav başarı sırasına göre atanır. Genel Müdürlük kadrolarına yapılacak atama ve nakil işlemlerine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

EK MADDE 14- Ekli (1) ve (2) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne ait bölümüne eklenmiştir.”

BAŞKAN – Evet, 8'inci madde üzerinde daha önce yeterince konuşmuştuk. Madde üzerinde konuşma yapmak yerine...

Bu madde üzerinde değişikliğe dair iki önerge vardır. Bu önergeleri ayrı ayrı okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas sayılı Kanun Tasarısı'nın çerçeve 8'inci maddesiyle 6200 sayılı Kanun'a eklenen ek 11' inci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammet Uğur Kaleli

Hüseyin Filiz

Konya

Çankırı

“EK MADDE 11- Sulama tesislerinden izinsiz olarak su kullananlara, izinli kullanım olması halinde alınması gereken işletme ve bakım ücretinin % 50 fazlası tutarında idari para cezası verilir.

Devlet tarafından yapılacak destekleme ödemesi almaya hak kazanan çiftçilerin vadesi geldiği halde ödenmeyen sulama işletme ve bakım ücreti veya su kullanım hizmet bedeli borcu bulunması hâlinde; DSİ veya işletme ve bakım sorumluluğu devredilen gerçek veya tüzel kişi tarafından tarımsal destekleme ödemesi yapacak bankaya borç miktarı bildirilir. Bu bildirim üzerine; destekleme ödemelerinden borç tutarı mahsup edilerek DSİ veya işletme ve bakım sorumluluğu devredilen gerçek veya tüzel kişiye ödenir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar DSİ tarafından belirlenir.

Gerekçe:

İşletme, bakım ve su kullanım hizmet bedeli borcu bulunan çiftçilerin borçlarının tarımsal destek ödemelerinden kaynakta kesinti yapılmak suretiyle yasal takibe gerek kalmaksızın tahsili sağlanmaktadır. Daha önce önergeyle maddeye eklenen, DSİ tarafından tarla içi sulama sistemlerinin geliştirilmesi desteği sağlanan çiftçilerin destekleme dışında kalan borçlarının nasıl ödeneceğini düzenleyen üçüncü fıkra maddeden çıkarılmıştır.

BAŞKAN – Söz isteyen?

Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sayın Başkan, şimdi, biz az önce 8'inci maddeyi başından sonuna kadar okuduk. Okunan 8'inci madde, tasarının Komisyona ilk geldiği hâli. İlk geldiğinde, daha görüşmeye geçilmeden önceki hâliyle okundu, değil mi? Ama 8'inci maddenin 6200 sayılı Kanun'a eklenen ek 7'nci maddesini düzenleyen ve bir önergeyle, Sayın Mehmet Öntürk'ün verdiği bir önergeyle 1'inci fıkrasının birinci cümlesi ile ikinci cümlesinde yer alan “uygun” ibaresinin madde metninden çıkarılması teklifiyle çıkarılıp maddenin değişikliğe uğramış şeklinin okunması gerekirdi. İlk gelen şekli okununca sanki o değişiklik yapılmamış gibi bir durum oluyor çünkü kayıtlara girdi. 8'inci madde okundu. Şimdi “Bu maddede ek 11 değişikliği budur.” deniliyor. Burada ben dikkatinizi çekmek istedim. Bu önemli bir konu.

BAŞKAN – Teknik olarak bir açıklama yapalım bu konuda.

YASAMA UZMANI BALI EMRAH BİÇER – Tasarının 8'inci maddesini, değiştirilmeden önceki hâlini oylamaya açıyoruz. Daha önce yaptığımız önergeler geçerli, onda herhangi bir sıkıntı yok.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Değişiklik yaptık biz onda.

YASAMA UZMANI BALI EMRAH BİÇER – Evet, onda sıkıntı yok.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – O zaman kayda geçmiş oluyor.

YASAMA UZMANI BALI EMRAH BİÇER – Evet.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Yani biz daha önce 8’inci maddenin ek 7’nci maddesinin 1’inci fıkrasının birinci cümlesi ile ikinci cümlesinde yer alan “uygun” ibaresini sizlerin önerisiyle, teklifiyle çıkarmış olduk. O çıkarılmış şekliyle okunmadı şimdi, tasarının Komisyona geldiği ilk şekliyle okundu. O nedenle aslında onun da çıkarılmış olması... Sonuç itibarıyla gelecek metinde, Komisyon metninde öyle görülecek değil mi?

YASAMA UZMANI BALİ EMRAH BİÇER – Tabii, tabii. Kabul edilen önergelerimiz geçerli, onda sıkıntı yok. Ek olarak başka önergelerimiz var.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Onlar tasarıya henüz işlenmediği için siz ilk hâliyle okudunuz yani. Tamam, yani ben dikkatinizi çekmek için söyledim bunu.

Biz ek 11’in de tamamen çıkarılmasını önermiş idik, teklifimiz oydu, önergemiz oydu; kabul edilmedi. Şimdi tabii ki bunun değişiklik teklifiyle yeniden gündeme gelmiş olmasını da kabul etmemiz mümkün değil çünkü biz bu maddenin tümünden tasarıdan çıkarılmasını öneriyor idik, hâlen de aynı önerimiz, niyetimiz, dileğimiz aynen devam ediyor.

Şimdi, burada “Devlet tarafından yapılacak destekleme ödemesi almaya hak kazanan çiftçilerin vadesi geldiği hâlde ödenmeyen...” Şimdi, güzel ama ödeme almaya hak kazanmayan çiftçiler ne yapacak? O tabii ayrı bir mesele. Şimdi, bankaya borç miktarı bildirecek Devlet Su İşleri. Uygulamaya bakar mısınız yani böyle bir şey olabilir mi? Devletin bir kurumu “Bana borcu var.” diye bankaya bildiriyor. Alacaklının “Borcumu nasıl tahsil ederim? Hah, o banka destekleme ödemesi yapacak, yakaladım. Şu Ali, Veli, Mehmet’in borcunu ben alacağım, sen ona bloke koy benim için...” Ya böyle bir şey olabilir mi? Bankada tarımsal destekleme ödemesinin borç tutarı neyse o borç tutarı oradan tahsil edilecek. DSİ oradaki paraya daha çiftçinin gözüne gelmeden, hesabında bile görmeden hemen el koyup oradan çekip alacak. Şimdi, burada, Bakanlık nerede bu maddede? Hani değişiklik önerisi maddesinde Tarım Bakanlığı nerede? Yok. Bu tarımsal destekleme ödenekleri Tarım Bakanlığının bütçesinde olan bir ödenek değil mi? Bakanlık “Artık benden çıktı, bankaya verdim ben bunu. Çiftçiye ulaşmasa da olur, beni ilgilendirmiyor artık.” mı diyor? “Ya, bankaya bu ödemeyi çiftçi için aktarıyorum, tarımsal desteklemeyi; çiftçiye gitmese de olur, ister DSİ alsın ister başka bir kamu kurumu. Bana da borcu var, ben de onu oradan tahsil edeyim...” Hatta, kredi aldı başka bir bankadan, o da “Bana da borcu var, bana da oradan verin bir parça...” Ya da bir ilaç, bir gübre bayısı “Borcum var benim, bankadan ben de onu çiftçinin desteklemesinden tahsil edeyim...” Yani ben bunun hukuken ticaret hukukuna, ticaret etiğine, ahlakına uygun bir uygulama olmadığını ve kamu kurumları arasındaki bu tür... Yani direkt Bakanlıktan talep edip desteklemeyi bankaya göndermeden çiftçinin desteklemesinden talep edebilir. Devlet değil miyiz, iki kurum arasında böyle bir ilişki neden kurulamıyor? Ben, açıkçası, hâlen daha bu maddenin değiştirilse de değiştirilmese de, öncesi de olsa sonrası da olsa özünde çiftçinin tarımsal destekleme ödemesinden alacağı miktardan su borcunun DSİ tarafından mahsup ediliyor olmasının hukuki ve ahlaki olmadığını düşünüyorum. Bunu özellikle belirtmek istedim.

Tekrar söylüyorum: Biz bu 8’in ek 11’inin tasarıdan çıkarılmasını önerge olarak vermiştik. Bu metnin çıkarılması önergemiz kayıtlarda iken bu değişikliğe de “hayır” diyeceğiz doğal olarak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, bu konuda ek bir önerge verilmiş idi, önergeyle bir paragraf ilave edilmiş idi. Bu paragraf çıkarılmış oluyor, Maliye Bakanlığının da itirazı üzerine bu paragraf çıkarılmış oluyor hocam. Teknik olarak bir konuyu da düzeltmem gerekiyor. Yani daha önce bu maddeye bir önergeyle ekleme yapılmış idi, ek madde 11’e. O eklenen kısım yeni önergeyle çıkarılmış oldu.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Önergeyle yapılan ekleme bir başka önerge tarafından çıkarılıyor yani.

BAŞKAN – Özellikle, bu “DSİ tarafından tarla içi sulama sistemlerinin geliştirilmesi desteği sağlanan çiftçilerin destekleme dışında kalan ve DSİ bütçesinden karşılanan tarla içi sulama sistemi harcamaları ilk yılı ödemesiz, takip eden üç yıl içinde eşit taksitlerle” diye devam eden kısmı geriye çıkarılmış oldu yani onun altını çizelim dedim.

KAMİL OKYAY SINDİR (İzmir) – Sayın Başkan, lütfen çok sıkı takip edin. O kadar dolambaçlı, o kadar karmaşık, o kadar kafa karıştırıcı işler yapıyoruz ki bir de bu önergeler...

BAŞKAN – Yok, uzmanlar ve arkadaşlar, onlarca göz takip ediyor. İnşallah hata yapmadan tamamlarız. Uyarınıza teşekkür ediyoruz Sayın Sındır.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Varlı.

MUHARREM VARLI (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu ek 11’de daha önce talebimiz vardı ama dikkate alınmamış anladığım kadarıyla. Burada özellikle son cümlede “DSİ veya işletme bakım sorumluluğu devredilen gerçek veya tüzel kişiye ödenir...” Yani ek 7’yle bir farkı yok bunun aslında. Yani “gerçek veya tüzel kişi” kavramının çıkarılması lazım oradan; bu bir.

İkincisi, bu desteklemelerden DSİ’nin alacağına mahsup edilmesine de karşıyız. Onu da açıkça söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Aynı maddeyle ilgili değişiklik içeren diğer önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas numaralı Tasarı’nın çerçeve 8’inci maddesiyle 6200 sayılı Kanun’a eklenen ek 12’nci maddesinin dördüncü fıkrasının metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Muhammet Uğur Kaleli

Hüseyin Filiz

Konya

Çankırı

Gerekçe:

Maddenin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle Bakanlığın sulama tesislerini işletme hakkı devri yoluyla özel hukuk tüzel kişilerine işlettirilmesine ilişkin hüküm metinden çıkarıldığından, işletme hakkının devrine ilişkin usul ve esasların nasıl belirleneceğini düzenleyen dördüncü fıkra hükümsüz kalmıştır, metinden çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önerge üzerinde görüş beyan etmek isteyen? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Evet, Komisyondaki tasarımızın son tekririmüzakeresine dair 46’ncı maddeyle ilgili olarak bir önerge vardır.

46’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 46- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun eki ek-2’de yer alan “ÜRETİM, İŞLEME VE DAĞITIM AŞAMALARINDA RESMİ KONTROLLERDEN SORUMLU MESLEK MENSUPLARI” tablosunun “A. BİRİNCİL ÜRETİM” kısmının ikinci satırının ikinci sütununa “Ziraat mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere”, “orman mühendisi” ibaresi, “B. ÜRETİM VE İŞLEME” kısmının son satırının ikinci sütununa “kimya mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “orman mühendisi, orman endüstri mühendisi” ibaresi, “C. DAĞITIM” kısmının “Perakende işyerleri” bölümünün ikinci satırının ikinci sütununa “Ziraat mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere”, “orman mühendisi, orman endüstri mühendisi” ibaresi, aynı kısmın üçüncü satırının ikinci sütununa “kimya mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “orman mühendisi, orman endüstri mühendisi” ibaresi ve “Ç. İTHALAT” kısmının son satırının ikinci sütununa “kimya mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “orman mühendisi, orman endüstri mühendisi” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/929) esas numaralı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 46’ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Filiz	Orhan Deligöz	Ebubekir Bal	Selahattin Minsolmaz
Çankırı	Erzurum	Diyarbakır	Kırklareli

MADDE 46- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun eki ek-2’de yer alan “ÜRETİM, İŞLEME VE DAĞITIM AŞAMALARINDA RESMİ KONTROLLERDEN SORUMLU MESLEK MENSUPLARI” tablosunun “A. BİRİNCİL ÜRETİM.” kısmının ikinci satırının ikinci sütununa “Ziraat mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “orman mühendisi, tütün teknoloji mühendisi” ibaresi, “B. ÜRETİM VE İŞLEME” kısmının, “Hayvan kökenli gıda ve yemler” sütununun birinci satırının birinci sütunu “Kesimhane ve kombinalar” olarak değiştirilmiş, bu satırdan sonra gelmek üzere “Parçalama işlemi yapılan yerler” satırı eklenerek satırın ikinci sütununa “Veteriner hekim, gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda ve zooteknik bölümü) ibaresi eklenmiş, son satırının ikinci sütununa “Veteriner hekim.” ibaresinden sonra gelmek üzere “ziraat mühendisi (zooteknik), su ürünleri mühendisi” ibaresi eklenmiş, ikinci satırındaki Yem işletmeleri satırının ikinci sütunundaki “(balık yemi üreten işletmeler)” ibaresi çıkarılmış, dördüncü satırının ikinci sütununa “ziraat mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “su ürünleri mühendisi” ibaresi, son satırının ikinci sütununa “kimya mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “orman mühendisi, orman endüstri mühendisi” ibaresi, “C. DAĞITIM” kısmının “Perakende işyerleri” bölümünün birinci satırının ikinci sütununa “veteriner hekim” ibaresinden sonra gelmek üzere “gıda mühendisi” ibaresi, ikinci satırının ikinci sütununa “ziraat mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “orman mühendisi, orman endüstri mühendisi, gıda mühendisi” ibaresi, üçüncü satırının ikinci sütununa “ziraat mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “su ürünleri mühendisi” ibaresi, beşinci satırının ikinci sütununa “ziraat mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “su ürünleri mühendisi, balıkçılık teknolojisi mühendisi” ibaresi, aynı bölümün sonuna “Su Ürünleri depolayan ve dağıtan” satırı ve bu satırın ikinci sütununa “Veteriner hekim, su ürünleri mühendisi, gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda ve su ürünleri bölümü)” ibaresi, aynı kısmın üçüncü satırının ikinci sütununa “kimya mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “orman mühendisi, orman endüstri mühendisi” ibaresi, dördüncü satırının ikinci sütununa “veteriner hekim” ibaresinden sonra gelmek üzere “su ürünleri mühendisi” ibaresi ve “Ç. İTHALAT” kısmının

birinci satırının ikinci sütununa “ziraat mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere “gıda mühendisi” ibaresi, üçüncü satırından “ve hayvansal ürünler” ibaresi çıkarılmış, ikinci sütununa “veteriner hekim” ibaresinden sonra gelmek üzere “su ürünleri mühendisi” ibaresi, dördüncü satır olarak “Hayvansal ürünler” satırı, bu satırın ikinci sütununa “Veteriner hekim, gıda mühendisi, ziraat mühendisi (gıda, süt ve su ürünleri bölümü), su ürünleri mühendisi (su ürünleri ithalatı)” ibaresi eklenmiş. Yemler satırının ikinci sütununa “veteriner hekim” ibaresinden sonra gelmek üzere “su ürünleri mühendisi” ibaresi, son satırının ikinci sütununa “kimya mühendisi” ibaresinden sonra gelmek üzere orman mühendisi, orman endüstri mühendisi” ibaresi eklenmiştir.

Gereke:

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun 31’inci maddesi resmi kontrollerin kontrol yetkisi verilen personel tarafından gerçekleştirileceğini hükme bağlamıştır. Meslek mensuplarından hangilerinin hangi kontrolü yapabileceği de ek 2’deki tabloda verilmiştir.

5996 sayılı Kanun’un ek 2’sinde yer alan çizelgede dağıtım ve ithalat aşamalarında bir kısım iş yerleri, işletmeler ve tesislerin perakende satışının yapıldığı iş yerlerinin kontrolünden sorumlu meslek mensupları arasında su ürünleri mühendisi, gıda mühendisi, balıkçılık teknolojisi mühendisi, ziraat mühendisliğinin ilgili bölümleri ile tütün teknolojisi mühendisleri yer almamaktadır. Bu nedenle birincil üretim, üretim ve işleme, dağılım ve ithalat işlemlerinde ilgili meslek mensuplarından yeterince yararlanılmamaktadır. Bu meslek gruplarının uzmanlıkları olan ilgili alanlarda yer alması denetimlerin etkin yapılması açısından önem arz etmektedir.

Örneğin, su ürünleri mühendisleri ile balıkçılık teknolojisi mühendislerinin eğitim müfredatında gıda güvenliği ve kalite yönetim sistemleri, su ürünlerinin kalite kontrolleri, su ürünlerinin beslenmesi ve balık yemi üretimi, su ürünlerinin muhafaza ve işleme teknikleri ve bunların kaliteye etkileri gibi su ürünlerinin üretim, avcılık, yetiştiricilik, işleme aşamasından başlayarak pazarlama ve satış sonrası hizmetlere kadar tüm aşamaları kapsayan konular yer almakta olup su ürünlerinin kalitesini belirlemede kullanılan duyuusal, mikrobiyolojik ve kimyasal analizleri eğitimleri sırasında uygulamalı olarak almakta ve donanımlı olarak mezun olmaktadır. Benzer şekilde gıda mühendisleri ile ziraat mühendisliğinin ilgili bölümünden mezun olanlar ile tütün teknolojisi mühendisleri de 5996 sayılı Kanun kapsamına giren konularda eğitim almışlar ve konu uzmanı durumundadırlar. Kanunun bu değişiklik önerisi yapılan hususlarında lisans eğitimi aldıklarından kanunun gereği gibi yerine getirilebilmesi için hizmet vermeleri sağlanmalıdır.

Yapılacak değişiklikle bu meslek mensuplarının uzmanlık alanlarıyla ilgili görevleri yerine getirebilmelerine imkân sağlanarak kendilerinden daha etkin yararlanılacaktır. Bu şekilde de aynı yer için yapılacak denetimlerde farklı meslek mensuplarının mükerrer denetim yapma gerekliliği ortadan kaldırılarak vatandaşa da kolaylık sağlanmış olacaktır.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Evet, maddelerin yeniden görüşmelerini de tamamladık.

Tasarının yürürlük maddesi olan 58’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 58- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının yürütme maddesi olan 59'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 59-Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerinin görüşmelerini bitirdik.

Tasarının tümünün oylamasına geçmeden önce tasarının yazımı, imla kuralları, atıfların kontrolü, yeni ihdas edilen maddelerin metinde yerlerine işlenmesi ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlığımıza redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyon raporunun Genel Kurulda görüşülmesi sırasında Adana Milletvekilimiz Fatma Güldemet Sarı Hanımefendi ve Erzurum Milletvekilimiz Orhan Deligöz Beyefendi'nin özel sözcü olarak görevlendirilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir özel sözcülerimiz.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi yazacak üyelerimiz var ise bu şerhlerini Cuma günü saat 12.00'ye kadar iletmelerini rica ediyorum.

Sayın Bakanımıza ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımız ile Orman ve Su İşleri Bakanlığımızın tüm bürokratlarına, bizim tüm heyetimize, bütün müzakereleri takip eden arkadaşlarımıza, çaycımıza, hepsine çok teşekkür ediyorum ve son sözü Bakanımıza veriyorum, ondan sonra kapatacağım.

Buyurun Sayın Bakanım.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Değerli Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, saygıdeğer kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri; gerçekten çok faydalı bir toplantı oldu. Sizlerin faydalı görüş, tenkit, tavsiyeleri gerçekten isabetli oldu. Hepinize gönülden teşekkür ediyorum. İnşallah biz de bu kanun çıkınca üzerimize düşen vazifeyi yapacağız. Gerçekten yoğun bir çalışma sergilediniz, ben hepinize gönülden teşekkür ediyorum. Hayırlara vesile olsun. Hepinize ömür boyu sıhhat, afiyet, iki cihan saadeti Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum. Sağ olun, elinize sağlık efendim. (Alkışlar)

BAŞKAN – Evet, toplantımız sona ermiştir, tüm emeği geçenlere teşekkür ediyoruz.

Kapanma Saati: 17.56